ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΤΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

ΠΕΤΡΑΚΗ ΙΩΑΝΝΑ-ΜΑΡΙΑ

Εργασία υποβληθείσα στο

Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής

του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

ως μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση

Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης

Αθήνα

{Ιούλιος, 2011}

Εγκρίνουμε την εργασία της

ΠΕΤΡΑΚΗ ΙΩΑΝΝΑΣ-ΜΑΡΙΑΣ

[ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ]	**[ΥΠΟΓΡΑΦΗ]**
κ. ΓΚΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	**……**
[ΟΝΟΜΑ ΣΥΝΕΞΕΤΑΣΤΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ]	**[ΥΠΟΓΡΑΦΗ]**
κ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΑΦΡΟΔΙΤΗ	**…….**
[ΟΝΟΜΑ ΣΥΝΕΞΕΤΑΣΤΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ]	**[ΥΠΟΓΡΑΦΗ]**
κ. ΧΕΒΑΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ	**…….**

[12/07/2011]

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι η συγκεκριμένη πτυχιακή εργασία για τη λήψη του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Λογιστική και Χρηματοοικονομική έχει συγγραφεί από εμένα προσωπικά και δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό. Η εργασία αυτή έχοντας εκπονηθεί από εμένα, αντιπροσωπεύει τις προσωπικές μου απόψεις επί του θέματος. Οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης διπλωματικής αναφέρονται στο σύνολό τους, δίνοντας πλήρεις αναφορές στους συγγραφείς, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο».

[ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ]	**[ΥΠΟΓΡΑΦΗ]**
ΠΕΤΡΑΚΗ ΙΩΑΝΝΑ-ΜΑΡΙΑ	**……**

Πίνακας Περιεχομένων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ……...……3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

1.1 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ.....5
1.1.1 Έννοια και Σκοπός της Λογιστικής Τυποποίησης.....5
1.1.2 Η Νομοθετική Καθιέρωση και η Εφαρμογή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου.....6
1.1.3 Η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.....6
1.2 ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ.....8
1.2.1 Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASC).....8
1.2.2 Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB).....9
1.2.3 Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων (SAC).....10
1.2.4 Επιτροπή Διερμηνειών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (SIC).....10
1.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ.....10
1.4. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ.....11
1.4.1 Η έννοια του Πλαισίου.....11
1.4.2 Στόχοι του Πλαισίου.....11
1.4.3 Υποθέσεις του Πλαισίου.....12
1.4.3.1 Η λογιστική των δεδουλευμένων (Accrual Basis).....12
1.4.3.2 Η αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων.....12
1.4.3.3 Η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (Going Concern).....12
1.4.4 Ποιοτικά χαρακτηριστικά του Πλαισίου.....13
1.4.4.1 Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.....13
1.4.4.2 Περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων.....13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

2.1. ΤΑ ΔΛΠ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ.....15
2.1.1 Οικονομικές συνέπειες ΔΛΠ στην Ευρώπη.....16
2.2 ΤΑ ΔΛΠ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....17
2.2.1 Η λογιστική αντίληψη στην Ελλάδα.....19
2.2.2 Οικονομικές συνέπειες ΔΛΠ στην Ελλάδα.....20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΛΠ ΚΑΙ ΕΓΛΣ – ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ

3.1 ΔΛΠ 1 : ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....23
3.1.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου.....23
3.1.2 Διαφορές του ΔΛΠ 1 με ΕΓΛΣ.....24

3.2 ΔΛΠ 2 : ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ 24
3.2.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 24
3.2.2 Διαφορές του ΔΛΠ 2 με ΕΓΛΣ 25
3.3 ΔΛΠ 7 : ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 27
3.3.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 27
3.3.2 Διαφορές του ΔΛΠ 7 με ΕΓΛΣ 27
3.4 ΔΛΠ 8 : ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ , ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΑΘΗ 28
3.4.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 28
3.4.2 Διαφορές του ΔΛΠ 8 με ΕΓΛΣ 29
3.5 ΔΛΠ 10 : ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 30
3.5.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 30
3.5.2 Διαφορές του ΔΛΠ 10 με ΕΓΛΣ 30
3.6 ΔΛΠ 11 : ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ 31
3.6.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 31
3.6.2 Διαφορές του ΔΛΠ 11 με ΕΓΛΣ 32
3.7 ΔΛΠ 12 : ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 33
3.7.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 33
3.7.2 Διαφορές του ΔΛΠ 12 με ΕΓΛΣ 34
3.8 ΔΛΠ 16 : ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 35
3.8.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 35
3.8.2 Διαφορές του ΔΛΠ 16 με ΕΓΛΣ 37
3.9 ΔΛΠ 17 : ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ 38
3.9.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 38
3.9.2 Διαφορές του ΔΛΠ 17 με ΕΓΛΣ 39
3.10 ΔΛΠ 18 : ΕΣΟΔΑ 40
3.10.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 40
3.10.2 Διαφορές του ΔΛΠ 18 με ΕΓΛΣ 42
3.11 ΔΛΠ 19 : ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ 43
3.11.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 43
3.11.2 Διαφορές του ΔΛΠ 19 με ΕΓΛΣ 46
3.12 ΔΛΠ 20 : ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ 47
3.12.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 47
3.12.2 Διαφορές του ΔΛΠ 20 με ΕΓΛΣ 48
3.13 ΔΛΠ 21 : ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ 49
3.13.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 49
3.13.2 Διαφορές του ΔΛΠ 21 με ΕΓΛΣ 50
3.14 ΔΛΠ 22 : ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 51
3.14.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 51

3.14.2 Διαφορές του ΔΛΠ 22 με ΕΓΛΣ 52
3.15 ΔΛΠ 23 : ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ 53
3.15.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 53
3.15.2 Διαφορές του ΔΛΠ 23 με ΕΓΛΣ 53
3.16 ΔΛΠ 24 : ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ 55
3.16.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 55
3.16.2 Διαφορές του ΔΛΠ 24 με ΕΓΛΣ 55
3.17 ΔΛΠ 27 : ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ 56
3.17.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 56
3.17.2 Διαφορές του ΔΛΠ 27 με ΕΓΛΣ 57
3.18 ΔΛΠ 28 : ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ 58
3.18.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 58
3.18.2 Διαφορές του ΔΛΠ 28 με ΕΓΛΣ 59
3.19 ΔΛΠ 29 : ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΕ ΥΠΕΡΠΛΗΘΩΡΙΣΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ 60
3.19.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 60
3.19.2 Διαφορές του ΔΛΠ 29 με ΕΓΛΣ 60
3.20 ΔΛΠ 31 : ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ 61
3.20.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 61
3.20.2 Διαφορές του ΔΛΠ 31 με ΕΓΛΣ 62
3.21 ΔΛΠ 32 : ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ 62
3.21.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 62
3.21.2 Διαφορές του ΔΛΠ 32 με ΕΓΛΣ 63
3.22 ΔΛΠ 33 : ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ 63
3.22.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 63
3.22.2 Διαφορές του ΔΛΠ 33 με ΕΓΛΣ 64
3.23 ΔΛΠ 34 : ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ 65
3.23.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 65
3.23.2 Διαφορές του ΔΛΠ 34 με ΕΓΛΣ 65
3.24 ΔΛΠ 36 : ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΑΞΙΑΣ ΠΕΡΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ 66
3.24.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 66
3.24.2 Διαφορές του ΔΛΠ 36 με ΕΓΛΣ 67
3.25 ΔΛΠ 37 : ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 68
3.25.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 68
3.25.2 Διαφορές του ΔΛΠ 37 με ΕΓΛΣ 69
3.26 ΔΛΠ 38: ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 70
3.26.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 70
3.26.2 Διαφορές του ΔΛΠ 38 με ΕΓΛΣ 71
3.27 ΔΛΠ 39: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ- ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ 72
3.27.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 72
3.27.2 Διαφορές του ΔΛΠ 39 με ΕΓΛΣ 75

3.28 ΔΛΠ 40: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ 76
3.28.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 76
3.28.2 Διαφορές του ΔΛΠ 40 με ΕΓΛΣ 77
3.29 ΔΛΠ 41: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 78
3.29.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου 78
3.29.2 Διαφορές του ΔΛΠ 41 με ΕΓΛΣ 78
3.30 ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ....79
3.30.1 ΔΠΧΠ 1 – «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης» 79
3.30.2 ΔΠΧΠ 2 – «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών» 80
3.30.3 ΔΠΧΠ 3 – «Συνενώσεις επιχειρήσεων» 81
3.30.4 ΔΠΧΠ 4 – «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» 82
3.30.5 ΔΠΧΠ 5 – «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες» 83
3.30.6 ΔΠΧΠ 6 – «Έρευνα και Αξιολόγηση Ορυκτών Πόρων» 84
3.30.7 ΔΠΧΠ 7 – «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις» 84
3.30.8 ΔΠΧΠ 8 - «Λειτουργικοί τομείς» 85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

4.1 Η ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ 87
4.2 ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 89

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

5.1 Η ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ 93
5.2 ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ....95
5.3 ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ 97
5.4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ 99
5.5 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΨΕΥΔΟΜΕΤΑΒΛΗΤΗΣ (DUMMY VARIABLE) 102
5.6 ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΣΤΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΟΥΣ 105
5.7 ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΟΥΣ 110
5.8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 115

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ....117

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 145

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ....147

Πίνακες

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΚΛΑΔΟ……98

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ……..99

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: CORRELATIONS ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ…….100

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ……....101

ΠΙΝΑΚΑΣ 5Α: CORRELATIONS ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ– ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ DUMMY ……..…103

ΠΙΝΑΚΑΣ 5Β: SPEARMAN'S CORRELATIONS ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ – ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ DUMMY……..103

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ – ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ DUMMY……104

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ.....105

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: CORRELATIONS ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ……107

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ……108

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ……111

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: CORRELATIONS ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ……112

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ…….113

Συντομογραφίες

Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης	Δ.Π.Χ.Π.
Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα	Δ.Λ.Π.
Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα	Ε.Λ.Π.
Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο	Ε.Γ.Λ.Σ.
Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών	Χ.Α.Α.
Ευρωπαϊκή Ένωση	Ε.Ε.
Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης	Κ.Α.Χ.
International Accounting Standards Committee	I.A.S.C.
International Accounting Standards Board	I.A.S.B.
Standards Advisory Council	S.A.C.
Greek Generally Accepted Accounting Principles	G.A.A.P.
International Accounting Standards	I.A.S.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης αποτελούν τα τελευταία χρόνια ένα από τα σημαντικότερα θέματα στη διεθνή λογιστική και επιχειρηματική κοινότητα. Πρόκειται για καινοτομία του λογιστικού συστήματος που στοχεύει στη διασφάλιση της διαφάνειας και της ομοιομορφίας καθώς επίσης και την αύξηση της ποιότητας της παρεχόμενης πληροφόρησης. Για το λόγο αυτό η επιτυχής υιοθέτησή τους από τις επιχειρήσεις αποτελεί την αιχμή του δόρατος για την μελλοντική τους ανάπτυξη και γίνεται αντικείμενο έρευνας ως προς τις επιπτώσεις που έχουν στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων.

Η παρούσα εργασία ερευνά την επίπτωση της υιοθέτησης των ΔΠΧΠ στη συνάφεια των Ιδίων Κεφαλαίων και των Αποτελεσμάτων Χρήσης των εισηγμένων εταιριών στο ΧΑΑ. Συγκεκριμένα διερευνήθηκε κατά πόσο η υποχρεωτική εφαρμογή των ΔΠΧΠ μεταβάλλει τα μεγέθη των Ιδίων Κεφαλαίων και των Αποτελεσμάτων Χρήσης ως αποτέλεσμα της συμμόρφωσης των εταιριών με τις απαιτήσεις των προτύπων. Κατόπιν, κατά πόσο οι μεταβολές αυτές και οι γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις επηρεάζουν την αποτίμηση της εταιρίας από τους επενδυτές. Μέτρο αποτίμησης αποτέλεσε η τιμή της μετοχής των εισηγμένων εταιριών σύμφωνα με το μοντέλο του Ohlson (1995).

Στο πρώτο εισαγωγικό κεφάλαιο γίνεται μια αναφορά στην αναγκαιότητα της λογιστικής τυποποίησης , την καθιέρωση του Ελληνικού Λογιστικού Σχεδίου, τον ορισμό και τη φύση των ΔΠΧΠ. Παρουσιάζονται επίσης τα όργανα κατάρτισής τους καθώς και οι βασικές αρχές τους.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύεται η υιοθέτηση και η εφαρμογή των ΔΠΧΠ στην Ευρώπη και εν συνεχεία στην Ελλάδα.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται εκτενώς οι επιπτώσεις της υιοθέτησης των προτύπων στις οικονομικές καταστάσεις των εταιριών. Παράλληλα αναπτύσσονται και οι κυριότερες διαφορές των προτύπων με την Ελληνική νομοθεσία δίνοντας έμφαση σε εκείνες τις διαφορές που επηρεάζουν σε σημαντικότερο βαθμό τα Αποτελέσματα Χρήσης και την Καθαρή Θέση.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται μία συνοπτική ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και αναφορά σε σημαντικές έρευνες που έγιναν στη χώρα μας.

Τέλος στο πέμπτο κεφάλαιο διερευνάται αν οι πληροφορίες που παρέχονται για την Καθαρή Θέση και τα Αποτέλεσμα Χρήσης μετά την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ αντικατοπτρίζουν την αξία της επιχείρησης.

Για τη διενέργεια της μελέτης χρησιμοποιήθηκε ένα δείγμα εισηγμένων εταιριών στο ΧΑΑ για τις οποίες συγκεντρώθηκαν τα οικονομικά στοιχεία των Ιδίων Κεφαλαίων και των Αποτελεσμάτων Χρήσης, όπως αυτά παρουσιάζονται στον Ισολογισμό και την ΚΑΧ τέλους χρήσης. Το αρχικό δείγμα χωρίστηκε σε περίοδο προ υιοθέτησης και πρώτης εφαρμογής των προτύπων. Παράλληλα, για λόγους συγκριτικής μελέτης, εξετάστηκε και μία τρίτη περίοδος κατά την οποία τα ΔΠΧΠ εφαρμόζονταν πλήρως. Για κάθε δείγμα διενεργήθηκε ξεχωριστή ανάλυση βάσει ερμηνείας αποτελεσμάτων της παλινδρόμησης.

Κατόπιν εξετάστηκε κατά πόσο η διάσπαση των μεγεθών στα συστατικά τους στοιχεία και επομένως η αυξημένη πληροφόρηση των επενδυτών, επηρεάζει την αποτίμηση των εταιριών.

Η στατιστική ανάλυση που διενεργήθηκε φανερώνει ότι η εισαγωγή των ΔΠΧΠ αύξησε τη συνάφεια των Αποτελεσμάτων Χρήσης. Περαιτέρω ανάλυση όμως, φανερώνει ότι η εφαρμογή των ΔΠΧΠ προωθεί τα αποθεματικά ως το πλέον σημαντικό τμήμα των Ιδίων Κεφαλαίων, που διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην διαμόρφωση της αγοραίας τιμής των μετοχών περιορίζοντας σταδιακά την «κυριαρχία» των Αποτελεσμάτων Χρήσης. Ο κύριος λόγος είναι η μεγαλύτερη έμφαση στις εύλογες αξίες και λιγότερο στην εξομάλυνση του εισοδήματος καθώς και η αποδυνάμωση της σχέσης μεταξύ φορολογίας και λογιστικής.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι σύγχρονες εξελίξεις με το άνοιγμα των κεφαλαιαγορών και των χρηματαγορών σε παγκόσμιο επίπεδο δημιούργησαν την ανάγκη για πιο διαφανή, συγκρίσιμη και κατανοητή παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων με αποτέλεσμα την ανάπτυξη των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης. Η διαδικασία ανάπτυξης των νέων προτύπων είναι σύνθετη και χρονοβόρα προκειμένου να εξασφαλιστεί ευρύτατη συμμετοχή, μέγιστη αποδοχή και αξιοπιστία.

Η πληρότητα και η επάρκεια των χρηματοοικονομικών πληροφοριών αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τους αναλυτές εισηγμένων εταιριών, προκειμένου να προχωρήσουν σε συγκριτικές οικονομικές εκτιμήσεις, αλλά και για τους επενδυτές οι οποίοι παρέχουν τα κεφάλαια τους για την ανάπτυξη των εταιριών. Η έγκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση για την πορεία της οικονομικής μονάδας εξασφαλίζει την εμπιστοσύνη των επενδυτών. Αντίθετα, οι διαφορές στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα μεταξύ των αγορών μπορούν να αποτελέσουν αιτία αποθάρρυνσης τους.

Συνεπώς, η ύπαρξη ενιαίων λογιστικών προτύπων, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο θα προσδώσει μεγαλύτερη συνοχή στις λογιστικές καταστάσεις, καθώς η σύνταξη τους θα στηρίζεται σ' ένα ενιαίο πλαίσιο προτύπων και διαδικασιών, μεταξύ των οποίων θα υπάρχει μια λογική συνέχεια και συνέπεια και θα αποφεύγονται οι αντιφάσεις και αντιθέσεις. Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα αποτελούν μια πρόκληση για όλες τις επιχειρήσεις σε διεθνή κλίμακα και είναι δημιούργημα της επιτακτικής ανάγκης της οικονομικής κοινότητας για περισσότερη διαφάνεια και αξιοπιστία.

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια της ολοκλήρωσης του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η τεράστια σημασία των ΔΠΧΠ στις μέρες μας , το ενδιαφέρον της αγοράς και η προσωπική επιθυμία αποτέλεσαν κίνητρα για τη μελέτη του συγκεκριμένου θέματος. Στόχος αυτής της μελέτης είναι η παρουσίαση των επιπτώσεων από την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ στη συνάφεια της Καθαρής Θέσης και των Αποτελεσμάτων Χρήσης των εισηγμένων εταιριών στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Ταυτόχρονα αξιολογείται και η ποιότητα της παρεχόμενης πληροφόρησης στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων.

Με την ολοκλήρωση της παρούσας μελέτης θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου σε ορισμένους ανθρώπους που βοήθησαν καθοριστικά. Αρχικά, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Γκίκα Δημήτριο, Καθηγητή του τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, για τις πολύτιμες συμβουλές και υποδείξεις του, και τη μετάδοση τόσο της γνώσης όσο και του πνεύματος συνεχούς επιστημονικής εξέλιξης. Εκφράζω επίσης τις

ευχαριστίες μου στην κ. Αλεξανδρή Χαρά , Διοικητικό Προσωπικό του εργαστηρίου Χρηματοοικονομικών εφαρμογών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών για την πολύτιμη βοήθεια κατά τη συλλογή των δεδομένων της εμπειρικής έρευνας. Ιδιαίτερη μνεία κάνω τους συμφοιτητές μου κ. Φελέκη Δημήτριο και κ. Βασιλακόπουλο Κωνσταντίνο για τη συμβουλευτική τους σε εξειδικευμένα θέματα ΔΠΧΠ και τέλος οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ στην οικογένειά μου που με στήριξαν οικονομικά και ηθικά όλα τα χρόνια των σπουδών μου έως και σήμερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

1.1 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ

1.1.1 Έννοια και Σκοπός της Λογιστικής Τυποποίησης

Η λογιστική είναι μία επιστήμη το τελικό προϊόν της οποίας είναι η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων όπως προκύπτουν από τις κάθε είδους συναλλαγές της οικονομικής μονάδας. Αντικείμενο της λογιστικής αποτελεί η παροχή πληροφοριών στους χρήστες, μέσω των οικονομικών καταστάσεων, για τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. Η σημασία των πληροφοριών γίνεται μεγαλύτερη, όταν μπορεί να είναι διαχρονικά συγκρίσιμη στα πλαίσια τόσο της ίδιας της επιχείρησης όσο και μεταξύ επιχειρήσεων διαφόρων κλάδων της οικονομίας. Για να επιτευχθεί συγκρισιμότητα των λογιστικών πληροφοριακών στοιχείων πρέπει οι εταιρίες να εφαρμόζουν τις ίδιες λογιστικές αρχές και μεθόδους. Είναι απαραίτητο, δηλαδή, να γίνεται τυποποίηση ολόκληρου του φάσματος της λογιστικής διαδικασίας που να αποτυπώνει και να παρακολουθεί την επιχειρηματική δράση της οικονομικής μονάδας.

Η τυποποίηση αναφέρεται στην ομοιόμορφη άσκηση της λογιστικής σε επίπεδο επιχείρησης, κλάδου, χώρας αλλά και σε διεθνή κλίμακα ώστε να εξασφαλιστεί η συγκέντρωση ομοιογενών, αξιόπιστων και ορθών στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με την περιουσιακή διάρθρωση, τη χρηματοοικονομική κατάσταση και δραστηριότητα. Η ομοιομορφία της λογιστικής πρακτικής συμβάλλει στον έλεγχο της αυθαίρετης αντιμετώπισης των λογιστικών θεμάτων, στην επίτευξη της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων διαφορετικών οργανισμών και στην ελαχιστοποίηση του βαθμού υποκειμενικότητας των λογιστικών εργασιών.

Στη χώρα μας η τυποποίηση εδραιώθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1980 με την εισαγωγή του ΕΓΛΣ και την υποχρεωτική εφαρμογή του από όλες τις εταιρίες. Το 2005 ενισχύθηκε με την καθιέρωση των ΔΛΠ για τις εισηγμένες εταιρίες στο ΧΑΑ.

1.1.2 Η Νομοθετική Καθιέρωση και η Εφαρμογή του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου

Το ΕΓΛΣ είναι ένα σύνολο αρχών και κανόνων που επιτρέπουν σε όλες τις οικονομικές μονάδες να χειρίζονται κατά ομοιόμορφο τρόπο παρόμοια λογιστικά γεγονότα, εφαρμόζοντας ενιαία λειτουργία των λογαριασμών και να συντάσσουν λογιστικές καταστάσεις ομοιόμορφες ως προς την εμφάνιση και το περιεχόμενο των κονδυλίων τους.

Επί τριάντα και πλέον χρόνια η Ελλάδα αγωνιζόταν να αποκτήσει το δικό της Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Με το νόμο 1041/2.4.1980 (άρθρα 47, 48 και 49) καθιερώθηκε ο θεσμός, καθορίστηκαν η έννοια και ο σκοπός και οριοθετήθηκαν τα πλαίσια μέσα στα οποία έπρεπε να καθοριστούν τα περιεχόμενα του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου και των Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων. Με το προεδρικό διάταγμα 1123/1980 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της προαιρετικής εφαρμογής του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου», καθιερώνεται η η προαιρετική εφαρμογή του, καθώς και το περιεχόμενο το οποίο περιλαμβάνει έξι μέρη. Παράλληλα, εκπονήθηκαν και τέθηκαν σε υποχρεωτική εφαρμογή τα Κλαδικά Λογιστικά Σχέδια ώστε να επιτευχθεί η λογιστική τυποποίηση σε εθνική κλίμακα και να αποκτηθεί μία κοινή λογιστική γλώσσα συνεννόησης μεταξύ Κράτους και φορολογουμένων, καθώς και οικονομικών μονάδων και των επαγγελματικών τους οργανώσεων.

Το ΕΓΛΣ βοήθησε στη μηχανογράφηση των οικονομικών μονάδων, ελαχιστοποίησε το λογιστικό κόστος και συνέβαλε αποτελεσματικά στην ορθολογική διαχείριση και ανάπτυξή τους. Παράλληλα δίνει αξιόπιστα στοιχεία συγκρίσιμα διαχρονικά και διακλαδικά, κατάλληλα για την κατάρτιση δεικτών της οικονομίας, στους οποίους βασίζονται κρίσιμες για την χώρα αποφάσεις. Γι' αυτό η καθιέρωση του χαρακτηρίστηκε ως «λογιστική επανάσταση», η οποία απέφερε καρπούς στις οικονομικές μονάδες και στην οικονομία της Ελλάδας

1.1.3 Η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων

Τα ΔΛΠ είναι επιστημονικά τεκμηριωμένες και γενικής αποδοχής βασικές έννοιες, αρχές, κανόνες, και μέθοδοι αντιμετώπισης βασικών λογιστικών θεμάτων . Αποτελούν μια ενιαία δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων υψηλής ποιότητας, τα οποία βοηθούν στη σύνταξη ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ο επίσημος ορισμός δίδεται στο άρθρο 2 του κανονισμού αριθ.

1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου 2002 το οποίο αναφέρει: «Ως Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα νοούνται τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) και οι συναφείς ερμηνείες, οι μεταγενέστερες τροποποιήσεις καθώς και τα μελλοντικά πρότυπα και συναφείς ερμηνείες που θα εκδώσει ή θα δημοσιεύσει στο μέλλον ο Οργανισμός Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΟΔΛΠ)».

Ο βασικός σκοπός των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αναφέρεται στην παράγραφο 4 του κανονισμού 1606/2002: «Ο παρών κανονισμός ενισχύει την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων στην εσωτερική αγορά και βοηθά τις κοινοτικές εταιρείες να ανταγωνίζονται σε ισότιμη βάση για την εξεύρεση διαθέσιμων χρηματοοικονομικών πόρων τόσο στις κοινοτικές όσο και στις διεθνείς κεφαλαιαγορές». Τα ΔΠΧΠ (όπως μετονομάστηκαν τον Απρίλιο του 2001 τα ΔΛΠ) δημιουργήθηκαν για να απεικονίζουν τα οικονομικά στοιχεία κάθε επιχείρησης με επιστημονική ακρίβεια και ορθότητα, για να μπορούν οι οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων να καταστούν αξιόπιστες και συγκρίσιμες όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Τα ΔΛΠ καθορίζουν το περιεχόμενο των ετήσιων και ενδιάμεσων, ενοποιημένων και μη, οικονομικών καταστάσεων της επιχείρησης, ως εξής:

- **Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος (Ισολογισμός)**, όπου απεικονίζονται τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης όπως έχουν διαμορφωθεί στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου.
- **Κατάσταση Αποτελεσμάτων ή Λογαριασμός Κερδών- Ζημιών**, όπου απεικονίζει ομαδοποιημένα τα έσοδα και τα έξοδα της επιχείρησης, όπως προκύπτουν στο τέλος της χρήσης.
- **Κατάσταση Μεταβολών της Χρηματοοικονομικής Θέσης,** όπου παρουσιάζει τις μεταβολές (αυξήσεις ή μειώσεις) που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης στην καθαρή θέση της επιχείρησης
- **Κατάσταση Ταμειακών Ροών**, όπου παρατίθενται οι εισπράξεις και οι πληρωμές της επιχείρησης, που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της χρήσης
- **Επεξηγηματικές Σημειώσεις,** είναι αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων και περιλαμβάνει αναλύσεις, επεξηγήσεις και πίνακες καθώς και κάθε άλλη πρόσθετη πληροφορία και γνωστοποίηση.

Αποτέλεσμα της εφαρμογής των ΔΛΠ είναι η ομαλή και εύρυθμη λειτουργία της κεφαλαιαγοράς, η προστασία του επενδυτικού κοινού και η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στις

χρηματοπιστωτικές αγορές που χαίρουν πλέον διεθνούς αναγνώρισης και αποδοχής μέσω των γενικά αποδεκτών λογιστικών προτύπων.

Στην Ελλάδα, τα ΔΛΠ και τα ΔΠΧΠ που υιοθέτησε η Ε.Ε. έχουν ενσωματωθεί στο νόμο 2190/1920 και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις εισηγμένες εταιρίες από την 1/1/2005 με σκοπό την καθοριστική και ουσιαστική συμβολή τους σε μια αμερόληπτη και πραγματική απεικόνιση της χρηματοοικονομικής κατάστασης και των αποτελεσμάτων της οικονομικής οντότητας.[1]

1.2 ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

1.2.1 Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASC)

Η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ιδρύθηκε στις 29 Ιουνίου 1973 στο Λονδίνο, ως αποτέλεσμα μιας πρώτης προσπάθειας κοινής συμφωνίας 16 Λογιστικών Σωμάτων εννέα χωρών, της Αυστραλίας, του Καναδά, της Γαλλίας, της Γερμανίας, της Ιαπωνίας, του Μεξικού, της Ολλανδίας, του Ηνωμένου Βασιλείου και Ιρλανδίας και των ΗΠΑ. Η αρχική αυτή συμφωνία αναθεωρήθηκε το Νοέμβριο του 1982, οπότε υπεγράφη και το αναθεωρημένο καταστατικό της IASC.

Είναι ένας ανεξάρτητος οργανισμός που έχει ως κύρια σώματα τους Επιτρόπους (Trustees) και το IASB, όπως επίσης το Συμβουλευτικό Συμβούλιο Προτύπων και την Μόνιμη Επιτροπή Διερμηνειών.

Σύμφωνα με το καταστατικό της, σκοπός της επιτροπής είναι να διαμορφώνει και να δημοσιεύει στο ευρύτερο κοινό Λογιστικά Πρότυπα, με βάση τα οποία θα συντάσσονται και θα παρουσιάζονται οι οικονομικές καταστάσεις και να προωθεί την παγκόσμια αποδοχή και τήρησή τους. Παράλληλα, να εργάζεται γενικά για την βελτίωση και την εναρμόνιση των κανόνων, των Λογιστικών Προτύπων και των διαδικασιών που σχετίζονται με την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

[1] Barth Mary, "*International Accounting Standards and Accounting Quality"*, Stanford University

Τον Απρίλιο του 2001, η IASC μετονομάστηκε σε IASB για την εναρμόνιση της επωνυμίας της με την επωνυμία της αντίστοιχης αμερικάνικης ένωσης, Financial Accounting Standards Board (FASB)

Τα Μέλη της IASC συμφωνούν να υποστηρίζουν το έργο της, αναλαμβάνοντας τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- δημοσίευση στις αντίστοιχες χώρες τους των ΔΛΠ, που γίνονται αποδεκτά για δημοσίευση από το Συμβούλιο της IASC και
- καταβολή κάθε δυνατής προσπάθειας ώστε:

α) να εξασφαλίζουν ότι οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις ακολουθούν από κάθε ουσιώδη άποψη τα ΔΛΠ και να γνωστοποιούν το γεγονός της συμμόρφωσης αυτής.

β) να κατορθώνουν να πείθουν τις κυβερνήσεις και τα όργανα λογιστικής τυποποίησης καθώς και τις αρχές που ελέγχουν τα χρηματιστήρια αξιών και την εμπορική - βιομηχανική κοινότητα, για το ότι οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τα Πρότυπα από κάθε ουσιώδη άποψη

γ) να διασφαλίζουν ότι οι ελεγκτές είναι ικανοποιημένοι για το ότι οι οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τα Πρότυπα από κάθε ουσιώδη άποψη

δ) να τονώσουν την αποδοχή και την τήρηση των ΔΛΠ διεθνώς.

1.2.2 Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB)

Το Σώμα Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αποτελείται από 14 μέλη, εκ των οποίων τα 12 είναι πλήρους απασχόλησης, ενώ τα άλλα δύο μερικής με αποκλειστική ευθύνη για την κατάρτιση και την έκδοση των ΔΛΠ. Στόχος του σώματος είναι η δημιουργία παγκόσμιων λογιστικών προτύπων υψηλών προδιαγραφών. Πιο συγκεκριμένα, η έκδοση και η ανάπτυξη των ΔΠΧΠ και τα προσχέδια των ΔΛΠ.

1.2.3 Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων (SAC)

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Προτύπων αποτελείται από 50 μέλη. Οι κύριες αρμοδιότητες της είναι η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς το IASB σχετικά με τα τρέχοντα έργα και η πληροφόρηση του IASB για τις επιπτώσεις των προτεινόμενων προτύπων στους χρήστες αυτών.

1.2.4 Επιτροπή Διερμηνειών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (SIC)

Η Επιτροπή Διερμηνειών, η οποία πλέον ονομάζεται International Financial Reporting Interpretation Committee, αποτελείται από 12 μέλη. Η θητεία τους είναι τρία έτη και διορίζονται από τους επιτρόπους. Συνεδριάζουν κάθε δεύτερο μήνα για να ερμηνεύσουν τα πρότυπα και τις ασάφειές τους.

1.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Η διαδικασία έκδοσης ενός ΔΛΠ γίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών για την επιλογή των θεμάτων προς εξέταση και μελέτη και την έκδοση σχεδίων κατά θέμα. Τα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας είναι αφενός το επιστημονικό κύρος που προσδίδεται στα ΔΛΠ και αφετέρου η δυνατότητα εφαρμογής τους διεθνώς.

Οι Κατευθυντήριες Επιτροπές επιλέγουν διάφορα σημαντικά θέματα, τα οποία υποβάλλονται σε λεπτομερειακή μελέτη. Αποτέλεσμα αυτής της μελέτης είναι η έκδοση ενός Σχεδίου ανά θέμα. Τα σχέδια αυτά υποβάλλονται στο Συμβούλιο προς έγκριση και εφόσον εγκριθούν τα δύο τρίτα αυτών διαβιβάζονται στους ενδιαφερόμενους (λογιστικές οργανώσεις, κυβερνήσεις, χρηματιστηριακές αρχές) για μελέτη και σχόλια. Παράλληλα, ζητείται και η γνώμη του Συμβουλευτικού Συμβουλίου Προτύπων. Τα σχόλια και οι προτάσεις επί των σχεδίων λαμβάνονται υπόψη από το Συμβούλιο και έτσι γίνονται οι απαιτούμενες τροποποιήσεις. Για να πάρει τη μορφή ενός λογιστικού προτύπου πρέπει να εγκριθεί από τα τρία τέταρτα του συμβουλίου, ώστε να οριστικοποιηθεί και να λάβει την μορφή του Λογιστικού Προτύπου. Το Λογιστικό Πρότυπο αρχίζει να εφαρμόζεται από την ρητά καθοριζόμενη ημερομηνία, δεν έχει αναδρομική ισχύ, εκτός εάν αναφέρεται το αντίθετο.

1.4. ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

1.4.1 Η έννοια του Πλαισίου

Τον Απρίλιο του 1989 δημιουργήθηκε το πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων από την IASC, το οποίο θέτει τις αρχές πάνω στις οποίες βασίζονται τα ΔΛΠ και ορίζει τις βασικές έννοιες που διέπουν την προετοιμασία και την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων για εξωτερικούς χρήστες. Αποτελεί ένα πολύτιμο οδηγό για την ανάπτυξη μελλοντικών προτύπων και την επίλυση λογιστικών προβλημάτων που δεν αντιμετωπίζονται άμεσα από ένα υπάρχον Πρότυπο ή Διερμηνεία.

1.4.2 Στόχοι του Πλαισίου

Το πλαίσιο κατάρτισης δίνει γενικές πληροφορίες για τα ΔΛΠ και παρέχει αρκετή βοήθεια για την ανάπτυξη και εναρμόνιση νέων προτύπων με τις υπάρχουσες πρακτικές, με στόχο την αποφυγή των αποκλίσεων. Εν απουσία Προτύπου ή Διερμηνείας που εφαρμόζεται ειδικά σε συναλλαγή, η IASC θα πρέπει να αποφασίσει την ανάπτυξη και εφαρμογή λογιστικών πολιτικών που καταλήγουν σε σχετική και αξιόπιστη πληροφόρηση. Παράλληλα, σκοπός του πλαισίου είναι η υποστήριξη όλων όσων είναι υπεύθυνοι για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων. Επομένως το πλαίσιο, βοηθάει τους ελεγκτές να αποφασίσουν αν οι οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα ΔΛΠ, τις διοικήσεις των επιχειρήσεων να διαπιστώσουν κατά πόσο έχουν εφαρμοστεί οι αρχές των ΔΛΠ και τέλος τους χρήστες, στην κατανόηση και ερμηνεία της πληροφόρησης που παρέχεται από τις οικονομικές καταστάσεις. Περιληπτικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι το Πλαίσιο καθοδηγεί στην κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΛΠ, με στόχο την παροχή αξιόπιστης πληροφόρησης σχετικά με την χρηματοοικονομική θέση και την επίδοση της επιχείρησης, στους λήπτες οικονομικών αποφάσεων.

1.4.3 Υποθέσεις του Πλαισίου

Το Πλαίσιο βασίζεται σε τρεις υποθέσεις:

1.4.3.1 Η λογιστική των δεδουλευμένων (Accrual Basis)

Ο όρος λογιστική των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων αναφέρεται σε ένα σύστημα με το οποίο υπολογίζεται ο χρόνος αναγνώρισης εσόδων / εξόδων, δηλαδή το πότε πραγματοποιούνται τα έσοδα / έξοδα και πότε αναγνωρίζονται και καταχωρούνται στα λογιστικά βιβλία. Στη λογιστική των δεδουλευμένων, ο χρόνος της πραγματοποίησης των εσόδων δεν ταυτίζεται με το χρόνο της είσπραξης τους και ο χρόνος πραγματοποίησης των εξόδων αποδεσμεύεται από το χρόνο της πληρωμής τους. Με τον τρόπο αυτό οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τη δίκαιη αξία των υποχρεώσεων και των απαιτήσεων της επιχείρησης.

1.4.3.2 Η αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων

Σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων, κάθε χρήση είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από τις άλλες χρήσεις και δεν επιτρέπεται ο συμψηφισμός των αποτελεσμάτων αυτής με τα αποτελέσματα των προηγούμενων ή των επόμενων χρήσεων.

1.4.3.3 Η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (Going Concern)

Η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας τονίζει ότι η οικονομική οντότητα θα συνεχίσει να λειτουργεί στο μέλλον και δεν σκοπεύει να ρευστοποιήσει ή να διακόψει τις εμπορικές της λειτουργίες. Η διοίκηση της επιχείρησης είναι υποχρεωμένη να προβαίνει σε εκτιμήσεις για τη δυνατότητα συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας για διάστημα ανώτερο του έτους. Σε περίπτωση αμφιβολιών, θα πρέπει να προσδιορίζονται οι λόγοι για τους οποίους υπάρχει αβεβαιότητα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

1.4.4 Ποιοτικά χαρακτηριστικά του Πλαισίου

Το Πλαίσιο αναφέρεται σε τέσσερα ποιοτικά χαρακτηριστικά. Η **κατανοητότητα** και η **συγκρισιμότητα** αφορούν την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων. Αντίθετα, η **συνάφεια** και η **αξιοπιστία** αναφέρονται στο περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων.

1.4.4.1 Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών θα πρέπει να συμμορφώνονται απαραίτητα σε όλες τις αρχές των προτύπων και να παρουσιάζουν ακριβοδίκαια την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Αυτό προϋποθέτει από τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να έχουν κατανοήσει πλήρως την οικονομική οντότητα και τις δραστηριότητες της ώστε να αποφεύγουν προσπάθειες παραπληροφόρησης και παραποίησης οικονομικών δεδομένων. Παράλληλα, οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων θα πρέπει να είναι ικανοί να συγκρίνουν τις καταστάσεις διαχρονικά και διακλαδικά, να εκτιμούν τάσεις και να προβαίνουν σε προβλέψεις.

1.4.4.2 Περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων

Η παρεχόμενη από τις οικονομικές καταστάσεις πληροφόρηση θα πρέπει να είναι σχετική, που σημαίνει ότι αν είχε παραλειφθεί ή παραποιηθεί θα είχε επηρεάσει τις οικονομικές αποφάσεις. Παράλληλα, θα πρέπει να είναι και αξιόπιστη, ελεύθερη και αμερόληπτη. Έτσι διασφαλίζεται η εγκυρότητα, η αντικειμενικότητα και η αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων που βασίζονται στην πληρότητα και τη σύνεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

2.1. ΤΑ ΔΛΠ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Ο κυρίαρχος στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η δημιουργία και η εξέλιξη μιας αποτελεσματικής ενιαίας αγοράς, η οποία θα επιτρέπει την ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίου, εργατικού δυναμικού και δραστηριοτήτων ανάμεσα στα κράτη-μέλη. Σημαντικές προσπάθειες έχουν καταβληθεί στη δημιουργία εναρμονισμένων προτύπων με σκοπό να αποδώσουν τα βέλτιστα οικονομικά οφέλη μέσω της δημιουργίας μεγαλύτερων και αποτελεσματικότερων αγορών

Η υιοθέτηση και η εφαρμογή των ΔΛΠ στοχεύουν στην εναρμόνιση των διεθνών λογιστικών κανονισμών, πρακτικών και αρχών. Οι κυβερνήσεις των χωρών της Ε.Ε. μέσω των Οδηγιών, αναζητούν την λογιστική εναρμόνιση και επηρεάζουν την χρηματοοικονομική θέση. Αν και οι Οδηγίες της Ε.Ε. δεν είναι πρότυπα και οι αποκλίσεις στην διερμηνεία αυτών έχουν περιορίσει το επίπεδο της εναρμόνισης, έχουν τουλάχιστον βελτιώσει το επίπεδο συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων (Lew Jei-Fang, 2005).

Η πρώτη προσπάθεια υιοθέτησης των λογιστικών προτύπων από τις χώρες της ΕΕ έγινε τη δεκαετία του 1980 με την έκδοση της 4^{ης} και της 7^{ης} Κοινοτικής Οδηγίας, όπου αναφέρονταν στις ετήσιες και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων, αντίστοιχα. Όμως αυτές οι οδηγίες δεν συνέλαβαν σημαντικά στη βελτίωση της συγκρισιμότητας των οικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων εταιριών στο ΧΑΑ και σε συνδυασμό με την επιταχυνόμενη ανάγκη ολοκλήρωσης της αγοράς χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών έγινε επιτακτική η αντικατάστασή τους.

Τον Ιούνιο του 2000, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε όλες οι εισηγμένες επιχειρήσεις των 15 κρατών-μελών - τότε - να παρουσιάζουν τις οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΛΠ, αντί των ποικίλων εθνικών προτύπων. Ουσιαστικά, η Επιτροπή απεύθυνε ανακοίνωση για «στρατηγική χρηματοοικονομικής πληροφόρησης της ΕΕ απέναντι στη διεθνή εναρμόνιση», επισημαίνοντας ότι οι σημαντικότεροι φορείς καθορισμού λογιστικών προτύπων παγκοσμίως απομακρύνονται από το σύστημα ιστορικού κόστους για την αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων και τείνουν προς την αποτίμηση στην εύλογη αξία. Ως εκ τούτου, υπάρχει ανάγκη χρήσης

αναγνωρισμένων διεθνών λογιστικών προτύπων κατά την προετοιμασία των ενοποιημένων καταστάσεων των εισηγμένων εταιριών το αργότερο μέχρι το 2005. Στα κράτη-μέλη δόθηκε, επίσης, η δυνατότητα να εφαρμόσουν τις απαιτήσεις των ΔΛΠ και σε ένα ευρύτερο φάσμα επιχειρήσεων.

Μετά από αυτή την ανακοίνωση τα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. προχώρησαν στην υλοποίηση της προτάσεως για την καθιέρωση των ΔΛΠ μέχρι το 2005, με σκοπό η εφαρμογή να είναι όχι μόνο σε κοινοτικό αλλά και σε διεθνές επίπεδο. Επομένως, αν τα ΔΛΠ ληφθούν ως ένα σημείο εκκίνησης για μια εναρμονισμένη φορολογική βάση στο εσωτερικό της Ε.Ε., τότε θα πρέπει να είναι σύμφωνα και με τους στόχους της φορολογικής λογιστικής (Spengel, Christoph 2003). Οι στόχοι της φορολογικής λογιστικής είναι να διασφαλίσουν ίση μεταχείριση των διαφόρων κατηγοριών εισοδημάτων, που προσδιορίζονται από μία οικονομική περίοδο και υπολογίζονται με τον ίδιο τρόπο από όλους τους φορολογούμενους σύμφωνα με ενιαίους, αντικειμενικούς και μη αυθαίρετους κανόνες.

Τα ΔΛΠ είχαν ήδη υιοθετηθεί, προ του 2005, από πολλές μεγάλες πολυεθνικές εισηγμένες εταιρίες χωρών όπως η Γερμανία και η Ελβετία, οι οποίες επέτρεπαν τα Διεθνή Πρότυπα ως εναλλακτικά στα τοπικά πρότυπα, και διάφορες μεταβατικές οικονομίες της Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίες δεν είχαν θεσπίσει εθνικά πρότυπα, είτε υιοθετούσαν, είτε επέτρεπαν την χρήση των ΔΛΠ.

Η κίνηση αυτή της Ε.Ε. για την υιοθέτηση των ΔΛΠ ώθησε και άλλες χώρες, ιδιαίτερα εκείνες που συναλλάσσονται κατά πολύ με την Ε.Ε., να επιταχύνουν την υιοθέτηση των ΔΛΠ. Παραδείγματα τέτοιων χωρών είναι η Αυστραλία, η οποία αποφάσισε την υιοθέτηση των ΔΛΠ για τους υποχρεωτικούς λογαριασμούς όλων των εγχώριων εταιριών από το 2005, και η Νέα Ζηλανδία δήλωσε ότι θα ακολουθήσει το 2007.

2.1.1 Οικονομικές συνέπειες ΔΛΠ στην Ευρώπη

Η εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ε.Ε ήταν μία πρόκληση για όλους τους ενδιαφερόμενους αλλά έγινε χωρίς να διαταραχθούν οι αγορές. Πρόκειται για μεγάλο επίτευγμα αν αναλογιστεί κανείς την γενική αναθεώρηση του λογιστικού πλαισίου και τη διάθεση σημαντικών πόρων από όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη-μέλη. Η επέκταση του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού για τα ΔΛΠ έγινε με διαφορετικό τρόπο στα διάφορα κράτη-μέλη ανάλογα με τις οικονομικές και νομικές τους καταστάσεις. Αυτή η ευέλικτη προσέγγιση έδωσε τη δυνατότητα εφαρμογής με βάση τα χαρακτηριστικά και τις

ιδιαιτερότητες του λογιστικού συστήματος σε κάθε κράτος μέλος και μάλιστα με βάση τους φορολογικούς κανόνες και το εταιρικό δίκαιο. Οι περισσότεροι ενδιαφερόμενοι θεωρούν πως έχει βελτιωθεί η κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων, η συγκρισιμότητα και η ποιότητα των οικονομικών εκθέσεων και έχει αυξηθεί η διαφάνεια. Παρόλα αυτά , τα ΔΛΠ εξακολουθούν και επηρεάζονται από εθνικές λογιστικές παραδόσεις. Ένας λόγος για αυτό είναι η έλλειψη εμπειρίας και λογιστικού δόγματος. Στην πράξη η καθιέρωση ενός λογιστικού συστήματος βάσει αρχών, το οποίο χρειάζεται σημαντική επαγγελματική εμπειρία, αποτέλεσε πρόκληση για ορισμένα κράτη-μέλη.

Οι διατάξεις που αφορούν τη λογιστική καταχώρηση και την αξιολόγηση φαίνεται να έχουν εφαρμοστεί με μεγαλύτερη συνέπεια και σαφήνεια σε σχέση με κάποιες διατάξεις σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να γνωστοποιούνται. Οι δυνατότητες που προσφέρουν τα ΔΛΠ ειδικά αυτές που αφορούν τις παροχές προς το προσωπικό, το κόστος δανεισμού και τις μικτές επιχειρήσεις έχουν χρησιμοποιηθεί με διάφορους τρόπους από τις επιχειρήσεις. Εντούτοις, η δυνατότητα διεύρυνσης της εφαρμογής της αποτίμησης στην εύλογη αξία δεν φαίνεται να χρησιμοποιήθηκε αρκετά. Παράλληλα, εντοπίζονται και ειδικά προβλήματα σε ορισμένους τομείς, όπως είναι η συνένωση επιχειρήσεων, τα χρηματοδοτικά μέσα και το πάγιο ενεργητικό.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι η υποχρεωτική εφαρμογή των ΔΛΠ επέφερε θετικά αποτελέσματα, παρόλο που η έλλειψη εμπειρίας και οι κανονιστικές αλλαγές δημιούργησαν δυσκολίες ιδιαίτερα για τις εταιρίες που τα εφάρμοζαν για πρώτη φορά. Έχει αυξηθεί η αξία των διατιθέμενων λογιστικών πληροφοριών και τα ΔΛΠ έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στην Ε.Ε. Ο βαθμός συνοχής μεταξύ των λογαριασμών είναι πιθανό να αυξηθεί με το πέρασμα του χρόνου καθώς αποκτάται εμπειρία με το νέο λογιστικό πλαίσιο.

2.2 ΤΑ ΔΛΠ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μέσα στις συνθήκες του έντονου ανταγωνισμού στο διεθνοποιημένο πολιτικοοικονομικό περιβάλλον, η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας έχει άμεση σχέση με την προσαρμογή των ελληνικών επιχειρήσεων στις νέες συνθήκες και την ομαλή και όσο το δυνατόν χωρίς προβλήματα μετάβαση τους στην καινούργια πραγματικότητα.

Η εφαρμογή των ΔΛΠ για πρώτη φορά στη χώρα μας σηματοδοτεί μια νέα εποχή για τον τρόπο και την ποιότητα της παρεχόμενης πληροφόρησης από τις επιχειρήσεις. Για την κατανόηση και κατά

συνέπεια τη σωστή εφαρμογή τους, είναι απαραίτητη η σύγκρισή τους με τις ισχύουσες ελληνικές διατάξεις και ο εντοπισμός των καίριων μεταξύ τους διαφορών.

Στην Ελλάδα, οι λογιστικές αρχές βασίζονται στον ν. 2190/1920 και τις προσθήκες του, στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και στο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Η ουσιαστική εισαγωγή των ΔΛΠ γίνεται με τον Νόμο 2992/20.3.2002. Αναλυτικότερα η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του συγκεκριμένου νόμου καθιστά υποχρεωτικό για τις εισηγμένες στο ΧΑΑ εταιρίες να εφαρμόζουν μια ενιαία, υψηλής ποιότητας δέσμη διεθνών λογιστικών προτύπων για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ώστε να απεικονίζουν αντικειμενικά και αξιόπιστα την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Αντίθετα, επιτρέπει την προαιρετική εφαρμογή των Προτύπων για τις μη εισηγμένες ανώνυμες εταιρίες και τις λοιπές εταιρίες περιορισμένης ευθύνης. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου η εφαρμογή των ΔΛΠ αφορά στις οικονομικές καταστάσεις ετήσιες ή περιοδικές, που καταρτίζονται κατά τις διαχειριστικές χρήσεις ή περιόδους οι οποίες λήγουν μετά τις 31.12.2002. Με βάση την παράγραφο 4 κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξη συμφωνίας σχετικά με την φορολόγηση των εταιριών. Πιο συγκεκριμένα, οι εταιρίες πρέπει να προσαρμόζουν το λογιστικό αποτέλεσμα, που εμφανίζεται στην ΚΑΧ, στο φορολογητέο αποτέλεσμα που προκύπτει με βάσει τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας. Οι εταιρίες θα φορολογούνται με βάση το φορολογητέο αποτέλεσμα. Αυτή η συμφωνία του λογιστικού προς το φορολογικό αποτέλεσμα της υπό εξέταση χρήσεως παρουσιάζεται σε ιδιαίτερη σημείωση επί των οικονομικών καταστάσεων. Ο ίδιος νόμος στην παράγραφο 5 κάνει λόγο για την δυνατότητα των εταιριών που εφαρμόζουν υποχρεωτικά ή προαιρετικά τα ΔΛΠ να σχηματίζουν αφορολόγητο αποθεματικό ισόποσο του κόστους προσαρμογής στα ΔΛΠ κατά τη χρήση της πρώτης εφαρμογής τους.

Η πρώτη υποχρεωτική εφαρμογή των ΔΛΠ για τις εισηγμένες στο ΧΑΑ εταιρίες θα γίνει με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της περιόδου 1/1/2004 - 31/12/2004, εφόσον η διαχειριστική περίοδος λήγει την 31η Δεκεμβρίου, ή της περιόδου 1/7/2004 – 30/6/2005, εφόσον λήγει την 30η Ιουνίου. Όλες οι υπόλοιπες ελληνικές επιχειρήσεις θα εφαρμόσουν υποχρεωτικά τα Δ.Λ.Π. μέχρι τις 31/12/2005.

Για την καθιέρωση των ΔΛΠ, η Ελληνική Κυβέρνηση εξέδωσε το Νόμο 3229/2004, με βάση τον οποίο δίνεται η δυνατότητα στις εταιρίες να προβλέπουν τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθήσουν για την εφαρμογή των Προτύπων. Με βάση αυτόν τον νόμο όλες οι εισηγμένες εταιρίες καθώς και οι θυγατρικές τους, υποχρεούνται να εφαρμόζουν τα ΔΛΠ και μάλιστα πρωτογενώς, στις καταχωρήσεις στα λογιστικά βιβλία και μετά στις οικονομικές

καταστάσεις. Αντίθετα, επιτρέπεται η τήρηση βιβλίων βάσει ελληνικών προτύπων και ακολούθως εξωλογιστική αναμόρφωση τους, ώστε να συνταχθούν οι οικονομικές καταστάσεις βάσει των ΔΛΠ.

Παρόλα αυτά, η σύνταξη καταστάσεων κατά τα ΔΛΠ στη χώρα μας είχε ξεκινήσει αρκετά χρόνια νωρίτερα από κάποιες μορφές εταιριών. Παράδειγμα αποτελούν οι θυγατρικές εταιρίες αλλοδαπών ομίλων. Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, αυτές οι εταιρείες έπρεπε να συντάσσουν και να δημοσιεύουν οικονομικές καταστάσεις με βάση το ΕΓΛΣ ενώ ταυτόχρονα συνέτασσαν τις καταστάσεις σύμφωνα με τα ΔΛΠ για να τις αποστείλουν στη μητρική εταιρία. Το ίδιο ίσχυε και για εταιρίες που είχαν αντλήσει κεφάλαια από το εξωτερικό ή εταιρίες που δραστηριοποιούνταν στη ναυτιλία.

2.2.1 Η λογιστική αντίληψη στην Ελλάδα

Η Ελλάδα αποτελεί χωρά που επικρατεί το αστικό δίκαιο και η φορολογία. Το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων χαρακτηρίζεται από υψηλό βαθμό συγκέντρωσης ιδιοκτησίας. Κύρια πηγή για τη χρηματοδότηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποτελεί ο τραπεζικός δανεισμός. Αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι τράπεζες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε εσωτερική πληροφόρηση, χωρίς να δημιουργείται ανάγκη παροχής εκτεταμένων γνωστοποιήσεων από τις επιχειρήσεις..

Η χρηματοοικονομική πληροφόρηση έχει ως στόχο την προστασία των πιστωτών. Τα περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονταν στον ισολογισμό σε αξίες κτήσης και το εισόδημα αναγνωριζόταν στην ΚΑΧ μόνο μέσω συναλλαγών. Η σύνεση αποτελούσε τη βασική λογιστική αρχή.

Όλα τα ανωτέρω χαρακτηριστικά συνηγορούν στο ότι η αντίληψη που επικρατεί στη χώρα μας για τη λογιστική κινείται σε διαφορετική κατεύθυνση από εκείνη των Προτύπων. Στην Ελλάδα κυριαρχεί ο τύπος έναντι της ουσίας, γεγονός που συνεισφέρει σε χαμηλότερης ποιότητας χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Γι 'αυτούς τους λόγους υπήρξε μια ισχυρή παρέμβαση του κράτους στην ανάπτυξη των λογιστικών προτύπων.

Τα ΔΠΧΠ προϋποθέτουν ένα διαφορετικό περιβάλλον το οποίο χαρακτηρίζεται από διαφάνεια, αποτύπωση της ουσίας και διάχυτη παροχή γνωστοποιήσεων. Με την υιοθέτηση των προτύπων, ο στόχος της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης αλλάξει και προσανατολίζεται προς την ενίσχυση των επενδυτών για τη λήψη ορθών αποφάσεων. Παρόλα αυτά οι τράπεζες εξακολουθούν να είναι η κύρια πηγή εξωτερικής χρηματοδότησης για τις Ελληνικές επιχειρήσεις.

2.2.2 Οικονομικές συνέπειες ΔΛΠ στην Ελλάδα

Μέσω της υιοθέτησης των ΔΛΠ απομακρύνθηκαν οι ιδιαιτερότητες του ΕΓΛΣ και οι οικονομικές καταστάσεις των ελληνικών επιχειρήσεων έγιναν πλέον κατανοητές και αξιοποιήσιμες τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Η παρεχόμενη πληροφόρηση απέκτησε αξιοπιστία και προσέφερε τη δυνατότητα σύγκρισης τόσο χρονικά, μεταξύ του έτους μετάβασης και πλήρους εφαρμογής, όσο και μεταξύ διαφόρων επιχειρήσεων.

Οι Ελληνικές επιχειρήσεις κλήθηκαν να εφαρμόσουν τα ΔΛΠ μέσα σε ένα εξαιρετικά δύσκολο θεσμικό και οικονομικό περιβάλλον. Ιδιαίτερα οι φορολογικές ρυθμίσεις για την εφαρμογή των ΔΛΠ στερούνται πληρότητας και απλότητας, ενώ αφήνουν περιθώρια αμφισβητήσεων εκ μέρους των φορολογικών οργάνων. Τονίζεται η γενικευμένη απαίτηση για εκσυγχρονισμό των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων για μη εισηγμένες επιχειρήσεις, στην κατεύθυνση απάλειψης των αδικαιολόγητων διαφορών με τα ΔΛΠ. Ενώ όμως τα ΔΛΠ υπερέχουν σαφώς των εθνικών προτύπων σε μια σειρά κριτήρια, η εφαρμογή τους συνοδεύτηκε από αρκετά προβλήματα τα κυριότερα των οποίων ήταν:

1. η δυσκολία συλλογής και επεξεργασίας απαιτούμενων πληροφοριών ιδίως σε ομίλους με πολλές θυγατρικές
2. έλλειψη εξειδικευμένων στελεχών με εμπειρία στην εφαρμογή ΔΛΠ
3. υποτίμηση της δυσκολίας της πρόκλησης από τους εμπλεκόμενους φορείς

Περαιτέρω το θεσμικό και το νομοθετικό περιβάλλον δεν έχουν εναρμονιστεί πλήρως για την εφαρμογή των ΔΛΠ. Η παράλληλη λειτουργία δύο σημαντικά διαφορετικών λογιστικών μοντέλων κρίνεται ότι δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων. Ταυτόχρονα, η διαφορετικότητα των δύο λογιστικών πλαισίων επιβάλλει ανάγκη προσαρμογής των Ελληνικών Προτύπων ώστε να απαλειφθούν αδικαιολόγητες διαφορές.

Η εφαρμογή των ΔΛΠ είχε θετικές και αρνητικές συνέπειες στα αποτελέσματα και τα ίδια κεφάλαια των ελληνικών επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις είχαν να αντιμετωπίσουν αυξημένες αναπροσαρμοσμένες αξίες των ενσώματων ακινητοποιήσεων λόγω της αποτίμησής τους στις τρέχουσες αξίες ενώ προσαρμόζουν πλέον τις αποσβέσεις με βάση την ωφέλιμη ζωή των παγίων και όχι τους περιορισμούς της φορολογίας. Αντίθετα, αρνητικές ήταν οι επιπτώσεις στις καταστάσεις λόγω του μεγάλου θέματος της αναγνώρισης των παροχών στους εργαζόμενους και τα προγράμματα

αποχώρησης. Αυξημένες ήταν επίσης οι προβλέψεις επισφαλειών και εξοδοποίηση των δαπανών εγκατάστασης και των ασώματων ακινητοποιήσεων.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε πως η υιοθέτηση των ΔΛΠ στην πλήρη τους μορφή μπορεί να συνεισφέρει στην ποιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Οι πληροφορίες που προκύπτουν έχουν συνάφεια στην καθημερινή διοίκηση και στη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων των ελληνικών επιχειρήσεων. Παράλληλα, η εφαρμογή των ΔΛΠ έχει προσδώσει κύρος στην επιχείρηση, έχει διευκολύνει την διεθνοποίηση και τον εκσυγχρονισμό και έχει βελτιώσει την πιστοληπτική ικανότητα τόσο στο εσωτερικό όσο και το εξωτερικό. Το κόστος εφαρμογής των ΔΛΠ, είναι σε μεγάλο βαθμό ανακτήσιμο και δεν φάνηκε να επηρέασε σε μεγάλο βαθμό την ελληνική αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΛΠ ΚΑΙ ΕΓΛΣ – ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ

Στην παρούσα ενότητα εξετάζονται τα ΔΛΠ με στόχο την κατανόηση του περιεχομένου τους. Στο πρώτο μέρος παρουσιάζονται οι διαφορές των Διεθνών Προτύπων με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και κατόπιν αναφέρονται και αναλύονται οι επιπτώσεις της υποχρεωτικής εφαρμογής τους στα Αποτελέσματα Χρήσης και την Καθαρή Θέση . Στο δεύτερο μέρος αναφέρονται με σύντομο τρόπο τα ΔΠΧΠ που εισήχθησαν σε αντικατάσταση ή ερμηνεία κάποιων προτύπων.

ΜΕΡΟΣ Α΄

3.1 ΔΛΠ 1 : ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

3.1.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το ΔΛΠ 1 αποτελεί μία βάση για την παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων ώστε να μπορούν να συγκριθούν χρονικά και διακλαδικά. Το πρότυπο θέτει γενικές αρχές, οδηγίες και ελάχιστες κατά το δυνατόν απαιτήσεις για το περιεχόμενο και την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων. Εφαρμόζεται τόσο στις οικονομικές καταστάσεις μεμονωμένων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων τραπεζών και ασφαλιστικών εταιριών, όσο και στις καταστάσεις ομίλων. Εντούτοις, δεν εφαρμόζεται στις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι απευθύνεται στις οικονομικές μονάδες που έχουν ως βασικό στόχο την επίτευξη κέρδους ή αλλιώς τη μεγιστοποίηση του πλούτου των μετόχων.

Το σύνολο των οικονομικών καταστάσεων μιας επιχείρησης θα πρέπει να παρέχει αξιόπιστη πληροφόρηση για τη λήψη ορθολογικών αποφάσεων.

Βασική αρχή του Προτύπου είναι η ακριβοδίκαιη παρουσίαση της οικονομικής θέσης, της οικονομικής επίδοσης και των ταμειακών ροών μιας επιχείρησης μέσω των οικονομικών καταστάσεων.

3.1.2 Διαφορές του ΔΛΠ 1 με ΕΓΛΣ

Η υιοθέτηση των ΔΛΠ δεν συνεπάγεται ουσιαστικές διαφορές ως προς τις βασικές λογιστικές αρχές σύνταξης οικονομικών καταστάσεων ενώ εισάγει νέες μορφές οικονομικών καταστάσεων.

Για την κατάρτιση του Ισολογισμού, θα πρέπει να γίνει ο διαχωρισμός, κατά κατηγορίες, των κυκλοφοριακών και μη περιουσιακών στοιχείων και των τρεχουσών και μη υποχρεώσεων με βάση το αν έχουν περίοδο ρευστοποίησης τους δώδεκα μήνες. Το ΕΓΛΣ έχει υιοθετήσει την οριζόντια τύπου κατάταξη των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά αντίθετη σειρά του βαθμού ρευστοποίησης και ληκτότητας, πλην των τραπεζών. Αναφορικά με την Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης η παρουσίαση μπορεί να γίνει με τη μέθοδο των «κατ' είδος» ή «κατά λειτουργία» δαπανών είτε με τη μέθοδο του «κόστους πωλήσεων». Η παρουσίαση των Αποτελεσμάτων σύμφωνα με το ΕΓΛΣ γίνεται σε κάθετη διάταξη με υποχρεωτική αναγραφή του κύκλου εργασιών. Το πρότυπο απαγορεύει την εμφάνιση "Έκτακτων" εσόδων ή εξόδων λογίζοντας τα ως τακτικά. Όσον αφορά την Κατάσταση Ταμειακών Ροών, η σύνταξη της είναι υποχρεωτική κατά την ελληνική νομοθεσία αποκλειστικά και μόνο για τις εισηγμένες στο ΧΑΑ επιχειρήσεις κατόπιν σχετικής απαίτησης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ενώ δεν προβλέπεται για τις μη εισηγμένες. Παράλληλα, η ελληνική νομοθεσία δεν απαιτεί την κατάρτιση Κατάστασης Μεταβολής Ιδίων Κεφαλαίων καλύπτοντας το κενό με τον Πίνακα Διάθεσης Αποτελεσμάτων που απεικονίζει τις μεταβολές της Καθαρής Θέσης της επιχείρησης μέσα στη χρήση. Είναι σημαντικό ότι ο φόρος εισοδήματος που προκύπτει και αφορά την κλειόμενη χρήση, σύμφωνα με τα ΔΛΠ παρουσιάζεται ως τελευταίο αφαιρετικό ποσό στα αποτελέσματα χρήσεως, ενώ σύμφωνα με τα ΕΛΠ παρουσιάζεται στον Πίνακα Διάθεσης Αποτελεσμάτων. Τέλος όσον αφορά το περιεχόμενο του Προσαρτήματος, τα ΔΛΠ απαιτούν να γνωστοποιούνται πολύ περισσότερες και πληροφορίες μέσω των Επεξηγηματικών Σημειώσεων.

3.2 ΔΛΠ 2 : ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ

3.2.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το ΔΛΠ 2 έχει ως σκοπό να καθορίσει το πλαίσιο παρουσίασης, αναγνώρισης και αποτίμησης των αποθεμάτων. Παράλληλα, παρέχει κατευθύνσεις για τον τρόπο προσδιορισμού

του κόστους, την εν συνεχεία αναγνώρισή του ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης, καθώς και την πιθανή αποτίμηση τους στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία.

Τα αποθέματα πρέπει να εμφανίζονται και στα λογιστικά βιβλία αλλά και στις οικονομικές καταστάσεις μιας επιχείρησης σε τιμές ή αξίες που αντιπροσωπεύουν το ιστορικό κόστος τους. Στο ιστορικό κόστος συμπεριλαμβάνονται και όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για την απόκτησή τους, πλην αυτών που δεν αφορούν την παραγωγική διαδικασία και εξόδων πώλησης και διάθεσης. Το πρότυπο επιτρέπει τη χρήση οποιαδήποτε μεθόδου υπολογισμού της αξίας κτήσης των αποθεμάτων, αρκεί να επεξηγηθεί και αιτιολογηθεί.

Η αποτίμηση των αποθεμάτων γίνεται στην κατ' είδος χαμηλότερη αξία, μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η υπολογιζόμενη τιμή πωλήσεως κατά την συνήθη πορεία της επιχείρησης, μειωμένη με το υπολογιζόμενο κόστος ολοκλήρωσης της παραγωγής και πώλησής τους. Όταν η τιμή κτήσεως των αποθεμάτων είναι χαμηλότερη της αναμενόμενης καθαρής τιμής πώλησης, τότε, βάσει του προτύπου, δεν γίνεται καμία ενέργεια και καμία διόρθωση. Αν όμως η αρχική τιμή κτήσεως τους είναι μεγαλύτερη από την αναμενόμενη καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία, τότε η τιμή των αποθεμάτων θα πρέπει να είναι μειωμένη στο επίπεδο της αναμενόμενης καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Αυτό αποτελεί ζημία για την επιχείρηση και βαρύνει την περίοδο κατά την οποία θα πραγματοποιηθεί

Το κόστος των αποθεμάτων πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες αγοράς, το κόστος μετατροπής και τις άλλες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για να φτάσουν τα αποθέματα στην παρούσα θέση και κατάσταση. Το κόστος προσδιορίζεται με βάση τις μεθόδους FIFO ή μέσου σταθμικού κόστους, εκτός των αποθεμάτων που δεν αντικαθίστανται με μία κανονική ροή ή που παράγονται και διαχωρίζονται για ειδικούς σκοπούς, στα οποία χρησιμοποιείται η μέθοδος του εξατομικευμένου κόστους

3.2.2 Διαφορές του ΔΛΠ 2 με ΕΓΛΣ

Τόσο στο ΕΓΛΣ όσο και κατά το ΔΛΠ 2, η αρχική καταχώρηση των αποθεμάτων γίνεται στο κόστος κτήσης. Η αποτίμηση των αποθεμάτων κατά την ελληνική νομοθεσία γίνεται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ αξίας κτήσεως, ή παράγωγης τους, τρέχουσας τιμής και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού. Το κόστος των αποθεμάτων καθορίζεται ως η τιμολογιακή τους αξία προσαυξημένη με τα ειδικά έξοδα αγοράς, για

τα αγοραζόμενα εμπορεύματα, και το κόστος παραγωγής, για τα ιδιοπαραγώμενα προϊόντα. Τα υπολείμματα, τα υποπροϊόντα και τα ελαττωματικά προϊόντα αποτιμώνται στην καθαρή τιμή πωλήσεως τους. Το κόστος των αποθεμάτων προσδιορίζεται με βάση τις μεθόδους LIFO, FIFO, Μέσο Σταθμικό ή οποιαδήποτε άλλη μέθοδο απεικονίζει την αξία του αποθέματος και ακολουθείται πάγια εφεξής. Τέλος, η ελληνική νομοθεσία απαιτεί λιγότερες γνωστοποιήσεις που πρέπει να γίνονται στο προσάρτημα.

Επί υποτίμησης αποθεμάτων κάτω του κόστους κτήσης αυτών, το πρότυπο ορίζει ότι γίνεται με πρόβλεψη που μπορεί να αντιστραφεί στην επόμενη χρήση και η διαφορά υποτίμησης βαρύνει το κόστος των πωληθέντων. Σε περίπτωση μεταγενέστερης αύξησης της αξίας ρευστοποίησης, η διαφορά υποτίμησης αντιλογίζεται και το αποτέλεσμα από την πώλησή τους προσδιορίζεται από τη διαφορά: τιμή πώλησης - αρχικό κόστος κτήσης. Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, η αξία υποτίμησης συνιστά εφεξής το κόστος κτήσης και δεν αντιλογίζεται η μείωση της αξίας του αποθέματος σε περίπτωση μεταγενέστερης υπερτίμησης του.

Ο κύριος σκοπός της λογιστικής των αποθεμάτων είναι η αντιστοίχηση του σχετικού κόστους με τα έσοδα με σκοπό τον καθορισμό του περιοδικού εισοδήματος και την ακριβή απεικόνιση του υπολοίπου στον ισολογισμό. Λόγω των διαφορών που διαπιστώθηκαν, υπάρχει ο κίνδυνος να εμφανίζεται το κόστος κτήσης των αποθεμάτων υψηλότερο ή χαμηλότερο από το πραγματικό και τα αποτελέσματα της χρήσεως αντίστοιχα χαμηλότερα ή υψηλότερα. Η αποτίμηση των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους, όταν είναι μικρότερη του κόστους, και η αναγνώριση της διαφοράς ως ζημιά, εξασφαλίζει την απεικόνιση του αποτελέσματος στη χρήση που πραγματοποιείται και δεν αναβάλλεται για μεταγενέστερη περίοδο της πώλησής τους.

Παράλληλα, το φορολογικό εισόδημα εμφανίζεται μικρότερο με τη μέθοδο LIFO γεγονός που συνεπάγεται μεγαλύτερες φορολογικές μειώσεις. Επιπλέον η LIFO επιτρέπει περισσότερο τρέχον κόστος να περάσει στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων. Η κύρια δικαίωση της FIFO είναι ότι εκτιμά ακριβέστερα το κόστος πωληθέντων και παραλληλίζει καλύτερα τη φυσική ροή των αγαθών. Γενικά η μέθοδος αυτή αντιστοιχεί καλύτερα το κόστος παραγωγής αποθεμάτων με τα έσοδα και απεικονίζει ακριβέστερα τα αποθέματα στον ισολογισμό.

3.3 ΔΛΠ 7 : ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

3.3.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το ΔΛΠ 7 έχει ως σκοπό να παρέχει πληροφορίες για την αξιολόγηση της ικανότητας της επιχείρησης να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, την εκτίμηση του ύψους τους και τον τρόπο διαχείρισης και χρησιμοποίησής τους. Ως αναπόσπαστο τμήμα των οικονομικών καταστάσεων, παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για να μπορέσει κάποιος να αντιληφθεί το πώς γίνεται η διαχείριση και χρησιμοποίηση του πλεονάσματος των διαθεσίμων που προέκυψε μέσα από τις συνήθεις δραστηριότητες της επιχείρησης. Επίσης παρέχονται πληροφορίες για τις μεταβολές των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού μιας επιχείρησης που επηρεάζουν τη ρευστότητα και τη φερεγγυότητά καθώς και αλλαγές στην οικονομική της διάρθρωση που επηρεάζουν την κερδοφορία της.

Οι ταμειακές ροές κάθε επιχείρησης ταξινομούνται σε τρείς κατηγορίες :

- ✓ *Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες :* Είναι οι κύριες δραστηριότητες δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης.

- ✓ *Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες :* Είναι η απόκτηση και η διάθεση μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων και άλλων επενδύσεων.

- ✓ *Ταμειακές Ροές από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες :* Είναι οι δραστηριότητες που καταλήγουν σε μεταβολή στο μέγεθος και την συγκρότηση των ιδίων κεφαλαίων και του δανεισμού της επιχείρησης.

3.3.2 Διαφορές του ΔΛΠ 7 με ΕΓΛΣ

Η σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών δεν προβλεπόταν από την Ελληνική Νομοθεσία. Στις 14/11/2000, καθίσταται υποχρεωτική η κατάρτισή της για εισηγμένες εταιρίες στο ΧΑΑ. Οι ταμειακές ροές εμφανίζονται ταξινομημένες σε επενδυτικές , χρηματοοικονομικές και λειτουργικές

δραστηριότητες με βάση την έμμεση μέθοδο (καθαρές ροές από πληρωμές και εισπράξεις), ενώ δεν προβλέπεται η χρησιμοποίηση της άμεσης μεθόδου (αναμόρφωση κερδών χρήσεως).

Η υιοθέτηση του ΔΛΠ 7 δεν επηρέασε την Καθαρή Θέση και τα Αποτελέσματα Χρήσεως των εταιριών.

3.4 ΔΛΠ 8 : ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ , ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΑΘΗ

3.4.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο πραγματεύεται τις λογιστικές πολιτικές που θα πρέπει να ακολουθούνται στην κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων, έτσι ώστε να υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση ορισμένων λογιστικών γεγονότων. Επίσης, καθορίζει και τις πληροφορίες που απαιτούνται σχετικά με την αλλαγή λογιστικών πολιτικών και λογιστικών εκτιμήσεων ή τον εντοπισμό λαθών προηγούμενων χρήσεων, τα οποία και θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις Επεξηγηματικές Σημειώσεις των οικονομικών καταστάσεων. Κύριο μέλημα του προτύπου είναι η διατήρηση της αυτοτέλειας των χρήσεων, δηλαδή η μέριμνα να συμπεριληφθούν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της επιχείρησης όλα τα έσοδα και έξοδα που έχουν επιτευχθεί κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης χρήσεως, ώστε να είναι δυνατός ο υπολογισμός του καθαρού αποτελέσματος.

Οι λογιστικές πολιτικές είναι οι βασικές αρχές, κανόνες, πρότυπα και πρακτικές που υιοθετούνται για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων. Μεταβολή στις λογιστικές πολιτικές μπορεί να γίνει μόνο όταν το απαιτεί κάποιο πρότυπο ή όταν η νέα πολιτική καταλήγει σε ορθότερη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων. Η προσαρμογή της μεταβολής πρέπει να γίνει με διόρθωση του υπολοίπου έναρξης του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον» και επαναδιατύπωση της συγκριτικής πληροφόρησης. Εάν γίνει εκουσίως μεταβολή στις λογιστικές πολιτικές, τότε η μεταβολή θα πρέπει να εφαρμοστεί αναδρομικά.

Λόγω της αβεβαιότητας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, πολλά στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων δεν μπορούν να αποτιμηθούν με ακρίβεια αλλά μόνο κατά προσέγγιση με χρήση εκτιμήσεων. Αν υπάρχει νέα πληροφόρηση ή μεταβολές σχετικά με τις συνθήκες στις οποίες βασίστηκε μία εκτίμηση θα πρέπει να αναθεωρείται. Το αποτέλεσμα της μεταβολής λογιστικής

εκτίμησης θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στον προσδιορισμό του αποτελέσματος ή της καθαρής θέσης της χρήσης ή και των μελλοντικών χρήσεων στην οποία έγινε και επηρεάζει η μεταβολή.

Ορισμένες φορές διαπιστώνονται λάθη στις οικονομικές καταστάσεις προηγούμενων χρήσεων, επουσιώδη ή σημαντικά. Η διόρθωση των επουσιωδών λαθών συμπεριλαμβάνεται στον προσδιορισμό του καθαρού αποτελέσματος της τρέχουσας χρήσης. Τα σημαντικά λάθη όμως μπορεί να επηρεάσουν τόσο το καθαρό αποτέλεσμα της τρέχουσας χρήσης όσο και την αποδοτικότητα της επιχείρησης. Η διόρθωση ουσιωδών λαθών γίνεται αναδρομικά και απαιτεί επανανδιατύπωση συγκριτικών πληροφοριών. Το ποσό της διόρθωσης που σχετίζεται με προηγούμενες χρήσεις φέρεται σε διόρθωση του υπολοίπου έναρξης του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον» και απαιτεί συγκριτική πληροφόρηση. Εκτός όμως των γενικών οδηγιών του προτύπου, παρέχεται, μέσα από αυτό, και εναλλακτική μέθοδος χειρισμού του λάθους, κατά την οποία, η διόρθωση του λάθους μπορεί να γίνει με τακτοποίηση επί των αδιανέμητων κερδών εις μεταφορά.

3.4.2 Διαφορές του ΔΛΠ 8 με ΕΓΛΣ

Στην Ελληνική Νομοθεσία δεν υπάρχει σαφής διάκριση του όρου λογιστικές πολιτικές και λογιστικές εκτιμήσεις. Οι επιδράσεις από την αλλαγή σε λογιστικές αρχές, επηρεάζουν τα αποτελέσματα της χρήσης που πραγματοποιείται η αλλαγή και απαιτείται γνωστοποίηση με σημείωση επί του ισολογισμού ή του προσαρτήματος. Ακόμη, δεν υπάρχει διάταξη για επιβολή αναδρομικής εφαρμογής ή ανασύνταξη οικονομικών καταστάσεων.

Όσον αφορά τη διόρθωση λογιστικών σφαλμάτων, δεν προβλέπονται σαφείς οδηγίες, με εξαίρεση των περιλαμβανομένων λαθών στις διαφορές φορολογικού ελέγχου. Τα λάθη προηγούμενων περιόδων δεν αντιμετωπίζονται και η διόρθωση γίνεται, συνήθως, είτε δια μέσου του υπολοίπου κερδών εις νέο, είτε δια μέσου των αποτελεσμάτων, χωρίς όμως να απαιτούνται ρητά κάποιες γνωστοποιήσεις.

3.5 ΔΛΠ 10 : ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

3.5.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο καθορίζει τον λογιστικό χειρισμό που απαιτείται για τα γεγονότα που συμβαίνουν μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Πρόκειται για γεγονότα, τα οποία επέρχονται μεταξύ της ημερομηνίας κλεισίματος του Ισολογισμού και της ημερομηνίας κατά την οποία εγκρίνονται οι οικονομικές καταστάσεις για δημοσίευση. Τα γεγονότα αυτά μπορεί να είναι διορθωτικά, που παρέχουν απόδειξη των συνθηκών που υπήρχαν κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού και αναμορφώνουν τις οικονομικές καταστάσεις ή μη διορθωτικά που είναι ενδεικτικά συνθηκών τα οποία προέκυψαν μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού και δεν αναμορφώνουν τις οικονομικές καταστάσεις. Η επιχείρηση θα πρέπει να γνωστοποιεί την ημερομηνία της έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και πληροφορίες για συνθήκες που υπήρχαν κατά την ημερομηνία αυτή .

Το πρότυπο καθορίζει επίσης τον λογιστικό χειρισμό, καθώς και τις πληροφορίες που θα πρέπει να παρέχει μία επιχείρηση ως προς τη διανομή μερισμάτων. Αν τα μερίσματα προς κατόχους τίτλων προτείνονται ή ανακοινώνονται μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού, η επιχείρηση δεν θα πρέπει να τα καταχωρεί ως υποχρέωση κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Τα μερίσματα αυτά θα πρέπει να γνωστοποιούνται, σύμφωνα με το ΔΛΠ 1.

Ακόμη, αν η Διοίκηση μιας εταιρίας προτίθεται μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού να ρευστοποιήσει την επιχείρηση είτε να παύσει την λειτουργία της, οι οικονομικές καταστάσεις δεν θα πρέπει να καταρτίζονται με βάση την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, γεγονός που πρέπει να γνωστοποιείται.

3.5.2 Διαφορές του ΔΛΠ 10 με ΕΓΛΣ

Στην Ελληνική Νομοθεσία δεν υπάρχουν σαφείς κανόνες διάκρισης και οδηγίες για τη λογιστική αντιμετώπιση γεγονότων μεταγενέστερων της ημερομηνίας του Ισολογισμού, ούτε προσδιορίζεται ποια είναι η περίοδος μεταγενέστερη του Ισολογισμού.

Ορισμένα σημαντικά γεγονότα αποκαλύπτονται με την έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Όσον αφορά τα μερίσματα, αναγνωρίζονται και καταχωρούνται όταν εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας και χωρίς την τελική έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων. Η αναγνώριση του μερίσματος ως υποχρέωση, ή ως στοιχείο της Καθαρής Θέσης αν προορίζονται για αύξηση του Κεφαλαίου, γίνεται χωρίς να χρειάζεται να εγκριθούν.

Για την περίπτωση κατά την οποία συντρέχει λόγος να μην καταρτιστούν οι οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με την αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, η Ελληνική Νομοθεσία δεν απαιτεί κάποια γνωστοποίηση, παρά μόνο οι ελεγκτές ενδεχομένως να προβούν σε σχετική παρατήρηση στο Πιστοποιητικό Ελέγχου.

Η υιοθέτηση του ΔΛΠ 10 έχει σαν αποτέλεσμα οι οικονομικές καταστάσεις τέλους χρήσης να απεικονίζουν με μεγαλύτερη ακρίβεια τη χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης.

3.6 ΔΛΠ 11 : ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

3.6.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο καθορίζει τον λογιστικό χειρισμό των εσόδων και των εξόδων στις συμβάσεις κατασκευής έργων μακροχρόνιας διάρκειας. Η σύμβαση έργου είναι στην ουσία η συμφωνία μεταξύ ενός κατασκευαστή και του πελάτη για την κατασκευή ενός στοιχείου ενεργητικού μέσα σε ένα συμφωνημένο χρονικό διάστημα και έναντι προσυμφωνημένου ποσού, σταθερού ή προστιθέμενου.

Τα έσοδα όπου πραγματοποιούνται από κατασκευαστικά έργα αποτελούνται από το αρχικό συμφωνηθέν ποσό, συμπεριλαμβανομένου οποιοδήποτε ποσού προκύψει από μελλοντικές τροποποιήσεις της αρχικής σύμβασης. Το κατασκευαστικό κόστος ενός έργου θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα άμεσα έξοδα που είναι συνδεδεμένα με το συγκεκριμένο έργο, που είναι πιθανόν να πηγάζουν μέσα από τους όρους του συμβολαίου, όπως επίσης και τα γενικά έξοδα.

Το πρότυπο διακρίνει τα κατασκευαστικά συμβόλαια σε τρεις κατηγορίες:

- *Συμβάσεις των οποίων η έκβαση μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα και αναμένεται να είναι κερδοφόρα,* όπου τα έσοδα και τα έξοδα καταχωρούνται ανάλογα με τα στάδιο ολοκλήρωσης και στο τέλος της λογιστικής περιόδου

- *Συμβάσεις των οποίων η έκβαση αναμένεται να είναι ζημιογόνος, ανεξάρτητα αν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα ή όχι,* όπου το ποσό της ζημίας κατά το οποίο το συμβατικό κόστος υπερβαίνει το συμβατικό έσοδο καταχωρείται αμέσως στα αποτελέσματα

- *Συμβάσεις των οποίων η έκβαση δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα,* όπου το έσοδο πρέπει να καταχωρείται μόνο στην έκταση που το συμβατικό κόστος πιθανολογείται ότι θα ανακτηθεί και το κόστος καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο την οποία αναλήφθηκε. Στην περίπτωση αυτή καταχωρείται ως έσοδο ποσό ίσο με το κόστος και το αποτέλεσμα είναι μηδέν.

3.6.2 Διαφορές του ΔΛΠ 11 με ΕΓΛΣ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι μακροχρόνιες συμβάσεις θα πρέπει να λογιστικοποιούνται είτε χρησιμοποιώντας την μέθοδο της τμηματικής περάτωσης είτε τη μέθοδο ολοκλήρωσης του έργου. Η συνήθης, όμως, μέθοδος λογιστικοποίησης είναι η αναγνώριση του εσόδου με βάση τις τιμολογήσεις, οι οποίες ακολουθούν τις αντίστοιχες πιστοποιήσεις. Το κόστος καταχωρείται στη χρήση στην οποία πραγματοποιείται, ενώ τυχόν μελλοντικές ζημίες δεν αναγνωρίζονται. Το τελικό αποτέλεσμα από την εκτέλεση του έργου είναι το ίδιο, διαφέρει όμως η κατανομή του συμβατικού κόστους και εσόδου κατά τη διάρκεια των χρήσεων που εκτελείται το έργο.

Λόγω της διαφορετικής κατανομής του συμβατικού κόστους και εσόδου στις χρήσεις τα αποτελέσματα είναι διαφορετικά. Η μη αναγνώριση μελλοντικών ζημιών με το ΕΓΛΣ έχει ως συνέπεια η επιχείρηση να εμφανίζει καλύτερο αποτέλεσμα στις προηγούμενες από την ολοκλήρωση του έργου χρήσεις.

3.7 ΔΛΠ 12 : ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

3.7.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο καθορίζει τον λογιστικό χειρισμό τόσο των τρεχουσών, όσο και των μελλοντικών φορολογικών συνεπειών που θα προκύψουν από τη λειτουργία της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της χρήσης. Επίσης εισάγει τις έννοιες της τρέχουσας και αναβαλλόμενης φορολογίας και τον τρόπο υπολογισμού τους.

Ο φόρος εισοδήματος αποτελεί έξοδο της χρήσης που πραγματοποιήθηκε το εισόδημα επί του οποίου αυτός υπολογίζεται και ως εκ τούτου διαμορφώνει τα αποτελέσματα αυτής. Ο φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί του λογιστικού αποτελέσματος και αφού ληφθούν υπόψη οι μόνιμες διαφορές μεταξύ λογιστικής και φορολογικής βάσης υπολογισμού. Η παραδοχή ότι ο φόρος αποτελεί λειτουργικό έξοδο της χρήσης επιβάλλει το χειρισμό του σύμφωνα με τις αρχές που εφαρμόζονται για όλα τα έξοδα. Συνεπώς κάθε χρήση θα πρέπει να επιβαρύνεται με το ποσό του φόρου που αναλογεί στα λογιστικά, και όχι φορολογητέα, έσοδα και έξοδα που αναλογούν και διαμορφώνουν το λογιστικό αποτέλεσμα. Οι δε διαφορές μεταξύ λογιστικού και φορολογικού αποτελέσματος θα πρέπει να λογιστικοποιούνται και να ωφελούν ή να επιβαρύνουν μελλοντικές χρήσεις στις οποίες οριστικοποιούνται.

Τα «λογιστικά κέρδη» συνήθως δεν έχουν το ίδιο ύψος με τα «φορολογητέα κέρδη» μιας επιχείρησης. Αυτό βασικά οφείλεται στο ότι τα αποτελέσματα της επιχείρησης επιβαρύνονται με έξοδα που δεν εκπίπτουν φορολογικά. Παράλληλα, είτε περιλαμβάνουν διάφορα έσοδα τα οποία είναι φορολογητέα με την είσπραξη τους είτε έχουν λάβει χώρα κάποιες φορολογικές ελαφρύνσεις. Συνεπώς η φορολογική υποχρέωση που προκύπτει είναι υψηλότερη ή χαμηλότερη από αυτή που υπολογίζεται με βάση τα λογιστικά κέρδη της επιχείρησης. Οι διαφορές αυτές μπορεί να είναι

- *Φορολογητέες (λογιστική αξία > φορολογική βάση)* , που θα καταλήξουν σε φορολογητέα ποσά και αναγνωρίζονται ως αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

- *Εκπεστέες (λογιστική αξία < φορολογική βάση)* , που θα καταλήξουν σε εκπεστέα ποσά και αναγνωρίζονται ως αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.

Το ποσό των αναβαλλόμενων φόρων υπολογίζεται ως το γινόμενο της προσωρινής διαφοράς επί τον εφαρμοζόμενο φορολογικό συντελεστή. Στο πρότυπο αναφέρεται ρητά ότι απαγορεύεται η προεξόφληση αναβαλλόμενων χρεωστικών ή πιστωτικών φόρων. Εάν οι χρονικές διαφορές αφορούν στοιχεία καθαρής θέσης, τότε και ο αναβαλλόμενος φόρος επ' αυτών θα λογισθεί απευθείας στην καθαρή θέση.

Όταν μία χρονική διαφορά κλείσει, τότε αντιλογίζεται και ο αντίστοιχος αναβαλλόμενος φόρος, που είχε λογισθεί όταν είχε προκύψει αρχικά η διαφορά. Ωστόσο, για την αναγνώριση αναβαλλόμενου φόρου, πρέπει να υπάρχει βεβαιότητα ότι η εταιρεία θα είναι κερδοφόρα μελλοντικά, ώστε να κλείσει τη χρονική διαφορά και να συμψηφίσει την απαίτηση με την φορολογική υποχρέωση.

Σε περίπτωση φορολογικής υποχρέωσης, η οποία ενδέχεται να συμβεί μόνο κατόπιν αποφάσεων της διοίκησης της εταιρείας (π.χ. διανομή ειδικών αφορολόγητων αποθεματικών για τα οποία πρέπει να πληρωθεί φόρος) τότε δεν υπάρχει υποχρέωση λογισμού του αναβαλλόμενου φόρου, αλλά μόνο γνωστοποίηση αυτού στις οικονομικές καταστάσεις

3.7.2 Διαφορές του ΔΛΠ 12 με ΕΓΛΣ

Με βάση την Ελληνική Νομοθεσία, ο καταβλητέος φόρος εισοδήματος δεν συνιστά λειτουργικό έξοδο που βαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης, αλλά αποτελεί συμμετοχή του κράτους στο αποτέλεσμα. Συνεπώς βαρύνει τη διανομή κερδών και εμφανίζεται αφαιρετικά στον Πίνακα Διάθεσης Κερδών. Επομένως ο φόρος δεν διαμορφώνει αλλά διατίθεται από τα ήδη διαμορφωμένα ετήσια λογιστικά αποτελέσματα χρήσης. Προκειμένου δε να προσδιορισθεί το σχετικό ποσό φορολογικής επιβάρυνσης, λαμβάνεται ως βάση το λογιστικό αποτέλεσμα χρήσης, πλέον ή μείον τις σχετικές λογιστικές διαφορές (δηλ. ποσά εξόδων ή εσόδων που με βάση τους φορολογικούς κανόνες θα πρέπει να αντιμετωπισθούν διαφορετικά από ότι με βάση τους λογιστικούς κανόνες). Δεδομένου επίσης ότι δεν υπάρχει η έννοια του αναβαλλόμενου φόρου, δεν τίθεται θέμα οποιασδήποτε διάκρισης των λογιστικών διαφορών ανάλογα με τη μελλοντική τους εξέλιξη.

Σύμφωνα με το πρότυπο, η ζημία χρήσεως, η οποία μεταφέρεται για συμψηφισμό με τα φορολογητέα κέρδη επόμενης χρήσεως, εγκλείει μια φορολογική απαίτηση ίση με το φόρο εισοδήματος που θα καρπωθεί η επιχείρηση στην επόμενη χρήση που θα γίνει ο συμψηφισμός. Η απαίτηση αυτή καταχωρείται όταν είναι βέβαιο και εκτός πάσης αμφιβολίας ότι η επιχείρηση θα

πραγματοποιήσει κέρδη στο μέλλον, ώστε να καταστεί εφικτός ο συμψηφισμός της. Αντίθετα, η ελληνική νομοθεσία δεν εξετάζει ούτε καταγράφει λογιστικά το φορολογικό πλεονέκτημα που εγκλείουν οι μεταφερόμενες εις νέο ζημίες.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι μέσω της λογιστικής των αναβαλλόμενων φορολογικά απαιτήσεων και υποχρεώσεων, δεν προκύπτουν διαφορές ως προς τον πληρωτέο φόρο των επιχειρήσεων που εφαρμόζουν το πρότυπο ή το ΕΓΛΣ λόγω της διαφοράς λογιστικής και φορολογικής βάσης των στοιχείων.

3.8 ΔΛΠ 16 : ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

3.8.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο καθορίζει τον λογιστικό χειρισμό των ενσώματων ακινητοποιήσεων και χειρίζεται θέματα όπως η αναγνώριση, ο προσδιορισμός της λογιστικής τους αξίας, οι αποσβέσεις και η μείωση της αξίας τους. Επιπλέον, καθορίζει το λογιστικό χειρισμό των προβλέψεων για αποσβέσεις και την καταχώρησή τους στα βιβλία της επιχείρησης.

Ως ενσώματες ακινητοποιήσεις ορίζονται τα υλικά πάγια περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για λειτουργικούς σκοπούς και αναμένεται να χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια περισσότερων της μίας χρήσεων.

Το πρότυπο ορίζει ότι τα πάγια περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται μόνο όταν πιθανολογείται ότι θα εισφέρουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη και το κόστος του κάθε στοιχείου μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα. Η αρχική καταχώριση ενός ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου γίνεται σύμφωνα με το κόστος κτήσης του, το συνολικό ποσό εξόδων δηλαδή που πραγματοποιήθηκαν για να μπορέσει το πάγιο να λειτουργήσει για το σκοπό τον οποίο αποκτήθηκε και το οποίο μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Ωστόσο τα διοικητικά και άλλα γενικά έξοδα δεν αποτελούν κοστολογικό στοιχείο του παγίου. Στη περίπτωση που διενεργούνται δαπάνες για το εν λόγω πάγιο, οι οποίες αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένονται από αυτό, θεωρούνται προσθήκη και προσαυξάνουν τη λογιστική αξία του παγίου. Οποιαδήποτε άλλη δαπάνη σχετιζόμενη με το πάγιο, π.χ. μια σημαντική επιθεώρηση ή μια γενική επισκευή, επιβαρύνει τα

αποτελέσματα της χρήσης στην οποία πραγματοποιείται. Το κόστος αντικατάστασης και το κόστος επιθεώρησης επαυξάνουν τη λογιστική αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Η αναπόσβεστη αξία των μερών που αντικαθίστανται και το τυχόν αναπόσβεστο κόστος προηγούμενης επιθεώρησης διαγράφονται.

Η μεταγενέστερη αποτίμηση από την αρχική καταχώρηση γίνεται με δύο μεθόδους

- *Βασική μέθοδος (Μέθοδος Κόστους):* οι ενσώματες ακινητοποιήσεις εμφανίζονται στο κόστος κτήσης, μειωμένες με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις σωρευμένες ζημίες απομείωσης.

- *Εναλλακτική μέθοδος (Μέθοδος Αναπροσαρμογής):* ορίζεται ότι σε τακτά χρονικά διαστήματα η λογιστική αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων αναπροσαρμόζεται στην εύλογη αξία τους, έτσι ώστε να μη διαφέρει ουσιωδώς. Οι αναπροσαρμογές αυτές για τα ακίνητα, πρέπει να γίνονται με βάση εκτιμήσεις από επαγγελματίες εκτιμητές, ενώ για τα μηχανήματα με βάση την αγοραία αξία τους. Η επανεκτίμηση της αξίας ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνο στο συγκεκριμένο πάγιο, αλλά θα πρέπει να επεκτείνεται και σε όλα τα υπόλοιπα πάγια που εντάσσονται στην ίδια κατηγορία. Το ποσό της αναπροσαρμογής πρέπει να φέρεται απευθείας σε πίστωση ιδιαίτερου λογαριασμού της καθαρής θέσης. Εάν όμως η αναπροσαρμογή αντιστρέφει μια προηγούμενη υποτίμηση καταχωρείται στα έσοδα. Παράλληλα, θα πρέπει να αναθεωρείται και το ύψος των συσσωρευμένων αποσβέσεων μέχρι τη στιγμή της επανεκτίμησης.

Όσον αφορά τις αποσβέσεις, το πρότυπο ορίζει ότι ένα πάγιο πρέπει να αποσβένεται σύμφωνα με την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του, έτσι ώστε η δαπάνη αποσβέσεως να συσχετίζεται με το ρυθμό ανάλωσης των οικονομικών ωφελειών που προκύπτουν από την χρησιμοποίησή του. Η διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου προσδιορίζεται από τις εκτιμήσεις της επιχείρησης, η οποία λαμβάνει υπ' όψιν της την αναμενόμενη φυσιολογική φθορά του και την τεχνική του απαξίωση. Η ωφέλιμη ζωή του παγίου όπως και η μέθοδος απόσβεσης πρέπει να επανεξετάζονται περιοδικώς,.

3.8.2 Διαφορές του ΔΛΠ 16 με ΕΓΛΣ

Σύμφωνα με τα ΔΛΠ τα πάγια περιουσιακά στοιχεία διακρίνονται σε ιδιοχρησιμοποιούμενα (ΔΛΠ 16), σε ακίνητα προς επένδυση (ΔΛΠ 40) και κατεχόμενα προς πώληση πάγια περιουσιακά στοιχεία (ΔΠΧΠ 5). Αντιθέτως, το ΕΓΛΣ παρακολουθεί όλες τις ενσώματες ακινητοποιήσεις χωρίς να τις διακρίνει. Επιπλέον, το πρότυπο ορίζει ότι σημαντικά ανταλλακτικά και εφεδρικός εξοπλισμός μπορεί να αντιμετωπίζονται λογιστικά ως ενσώματες ακινητοποιήσεις ενώ τα ΕΛΠ τα εντάσσουν πάντοτε στην κατηγορία των αποθεμάτων και επιβαρύνουν το κόστος ή τα αποτελέσματα της χρήσεως κατά την ανάλωσή τους.

Η Ελληνική νομοθεσία αναγνωρίζει και καταχωρεί τις ενσώματες ακινητοποιήσεις μόνο όταν η επιχείρηση αποκτήσει την κυριότητά τους. Η αρχική καταχώριση ενός ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου γίνεται στην αξία κτήσης τους προσαυξημένη με τα ειδικά έξοδα αγοράς, με εξαίρεση τα έξοδα κτήσεως ακινήτων, τα οποία χαρακτηρίζονται έξοδα πολυετούς απόσβεσης και πρέπει να αποσβένονται σύμφωνα με τους μέγιστους συντελεστές απόσβεσης που προβλέπονται από το ΠΔ 299/2003. Όσα πάγια περιουσιακά στοιχεία δεν χρησιμοποιούνται, δεν αποσβένονται. Το κόστος αντικατάστασης επαυξάνει το κόστος κτήσης των παγίων μόνο αν οι δαπάνες χαρακτηριστούν ως δαπάνες βελτίωσης και το κόστος των μερών που αντικαθίστανται δεν διαγράφεται. Επιπρόσθετα, το κόστος της επιθεώρησης βαρύνει τα έξοδα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται ή είναι δυνατόν να χαρακτηριστούν ως έξοδα πολυετούς αποσβέσεως.

Όσον αφορά τη μεταγενέστερη αποτίμηση των ενσώματων ακινητοποιήσεων, η Ελληνική νομοθεσία ακολουθεί τη βασική μέθοδο αναγνώρισης στο κόστος. Αναπροσαρμογή της αξίας προβλέπεται ως υποχρεωτικά διενεργούμενη κάθε 4 χρόνια, μόνο για γήπεδα, οικόπεδα και κτίρια, (2065/1992) με βάση συντελεστές που ορίζονται από Υπουργικές Αποφάσεις. Η προκύπτουσα υπεραξία υποβάλλεται σε ήπια φορολογία, ενώ με το πρότυπο η πιστωτική διαφορά αναπροσαρμογής των ενσώματων ακινητοποιήσεων καταχωρείται στην Καθαρή Θέση. Επιπλέον, το πρότυπο προβλέπει ότι οι ενσώματες ακινητοποιήσεις υπόκεινται σε απομείωση, όταν η λογιστική τους αξία μειωθεί κάτω από το ανακτήσιμο ποσό, ενώ κατά τα ΕΛΠ σε περίπτωση υποτίμησης ενός πάγιου περιουσιακού στοιχείου διενεργείται πρόβλεψη, εφόσον η υποτίμηση προβλέπεται να είναι διαρκής (άρθρο 45 Ν. 2190/1920) και δεν καταχωρείται ζημία.

Όσον αφορά τις αποσβέσεις, διενεργούνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που προβλέπονται από το ΠΔ 299/2003, οι οποίοι δεν ανταποκρίνονται συνήθως στην οικονομική ωφέλιμη ζωή των στοιχείων. Οι συντελεστές αυτοί παραμένουν οι ίδιοι ανεξάρτητα της χρήσης

στην οποία υπόκεινται από την εταιρία. Βάσει αυτών των φορολογικών συντελεστών γίνεται και η ανάλυση των σύνθετων παγίων περιουσιακών στοιχείων ενώ κατά το πρότυπο κάθε τμήμα στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων θα πρέπει να αποσβένεται ξεχωριστά, αρκεί το κόστος του να είναι σημαντικό σε σχέση με το συνολικό κόστος.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι η επίδραση του προτύπου στην καθαρή θέση είναι περισσότερο φανερή στην αναπροσαρμογή των ιδίων κεφαλαίων και τη διαφορετική αποτίμηση των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Πιο συγκεκριμένα, η επιχείρηση βάσει ΔΛΠ 16 μπορεί να αποτιμήσει τα πάγιά της σύμφωνα με την εναλλακτική μέθοδο και να τα εμφανίσει στον ισολογισμό στην τρέχουσα αξία. Στην περίπτωση αυτή παρουσιάζεται ακριβέστερα η περιουσιακή της κατάσταση ενώ βελτιώνεται η καθαρή θέση.

Η απόσβεση των παγίων με βάσει την ωφέλιμη ζωή, όπως αυτή προσδιορίζεται από την επιχείρηση έχει σαν αποτέλεσμα την καλύτερη αντιστοίχηση του κόστους του παγίου με τα έτη που χρησιμοποιείται και τα έσοδα που δημιουργεί, μπορεί να οδηγήσει όμως σε έκπτωση μικρότερου ποσού αποσβέσεων ετησίως σε σύγκριση με την εφαρμογή του ΕΓΛΣ.

Τέλος η δυνατότητα κεφαλαιοποίησης των εξόδων κτήσης ακινήτων έχει ως συνέπεια την κατανομή της δαπάνης σε περισσότερα έτη με αποτέλεσμα να μην επηρεάζονται αρνητικά τα αποτελέσματα χρήσης του έτους αγοράς του ακινήτου.

3.9 ΔΛΠ 17 : ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

3.9.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο διακρίνει τις μισθώσεις σε

- *Χρηματοδοτικές*, όπου μεταβιβάζεται η κυριότητα στον μισθωτή, ο οποίος αναλαμβάνει όλους τους κινδύνους που πιθανόν να συνδέονται με τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου, έχει το δικαίωμα της απόλυτης χρήσης και εκμετάλλευσης των οικονομικών ωφελημάτων που πηγάζουν από αυτό και μπορεί να εξασκήσει το δικαίωμα αγοράς του παγίου μετά την πλήρη εξόφληση και τη λήξη της μίσθωσης. Η διάρκεια μίσθωσης καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της ωφέλιμης ζωής του παγίου ανεξάρτητα από μεταβίβαση κυριότητας ή μη.

- *Λειτουργικές*, που είναι μισθώσεις οι οποίες δεν είναι χρηματοδοτικές και δεν έχουν όλα τα προαναφερόμενα χαρακτηριστικά.

Ο λογιστικός χειρισμός των μισθώσεων διακρίνεται στον χειρισμό στα λογιστικά βιβλία του μισθωτή και του εκμισθωτή και διαφέρει μεταξύ των διαφορετικών τύπων μισθώσεων.

Στην περίπτωση των *λειτουργικών* μισθώσεων, το μίσθωμα που καταβάλλεται στον εκμισθωτή θεωρείται ως έξοδο που επιβαρύνει τη χρήση εντός στην οποία καταβλήθηκε. Έτσι, η καταβολή των μισθωμάτων θεωρείται έξοδο έναντι των εσόδων και το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού στο τέλος της χρήσεως μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

Στην περίπτωση των *χρηματοδοτικών* μισθώσεων, τα πάγια που κατέχονται θα πρέπει να θεωρούνται ως πάγια της επιχείρησης επί των οποίων θα πρέπει να υπολογίζεται και πρόβλεψη για απόσβεση βάσει της ωφέλιμης ζωής. Επομένως απαιτείται το άνοιγμα τριών διαφορετικών λογαριασμών. Αρχικά, ο λογαριασμός εκμισθωτή που πιστώνεται με το σύνολο της υποχρεώσεως που δημιουργείται προς αυτόν και χρεώνεται με τις περιοδικές καταβολές των μισθωμάτων. Παράλληλα, ο λογαριασμός του πάγιου στοιχείου και ο λογαριασμός δικαιωμάτων εκμίσθωσης, που χρεώνεται με όλα τα έξοδα με τα οποία ο εκμισθωτής επιβαρύνει την τιμολογιακή αξία του παγίου.

Στις περιπτώσεις πώλησης και επαναμίσθωσης σε περίπτωση χρηματοδοτικής μίσθωσης, η τυχόν διαφορά μεταξύ τιμήματος πώλησης και καθαρής αναπόσβεστης αξίας του παγίου, κεφαλαιοποιείται και αποσβένεται στην διάρκεια της μίσθωσης. Στη περίπτωση λειτουργικής μίσθωσης, η παρόμοια διαφορά, πρέπει να πάει στα αποτελέσματα. Αν η τιμή πώλησης είναι χαμηλότερη της τρέχουσας αξίας του παγίου, τότε επιτρέπεται υπό όρους η κεφαλαιοποίηση και απόσβεση.

3.9.2 Διαφορές του ΔΛΠ 17 με ΕΓΛΣ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μισθώσεως εμφανίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις Στο τέλος της μίσθωσης η κυριότητα των μισθωμένων περιουσιακών στοιχείων μεταβιβάζεται στον μισθωτή σε τιμή σημαντικά χαμηλότερη από την πραγματική τους αξία.

Τα εκμισθωμένα περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται στον ισολογισμό του εκμισθωτή ως αποσβέσιμα στοιχεία στη βάση της διάρκειας της σύμβασης, ενώ με βάση τους κανόνες του

προτύπου, ο μισθωτής διενεργεί τις αποσβέσεις επί του μισθωμένου παγίου στη βάση της ωφέλιμης ζωής του. Τα καταβεβλημένα ποσά μισθωμάτων καταχωρούνται στα έσοδα της χρήσης.

Πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί με leasing δεν εμφανίζονται στις ενσώματες ακινητοποιήσεις του μισθωτή και ως εκ τούτου δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Τα δεδουλευμένα ποσά μισθωμάτων που καταβάλλει καταχωρούνται στα αποτελέσματα χωρίς να γίνεται διαχωρισμός σε χρηματοοικονομικές δαπάνες. Σύμφωνα με το πρότυπο, ως έξοδο του μισθωτή αναγνωρίζεται το μέρος εκείνο του μισθώματος που αφορά αποπληρωμή τόκου, ενώ σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, τα μισθώματα που καταβάλει ο μισθωτής αποτελούν ολόκληρα λειτουργικές του δαπάνες (και έσοδο για τον εκμισθωτή) που αναγνωρίζονται προς φορολογική έκπτωση.

Στην περίπτωση της πώλησης και επαναμίσθωσης η διαφορά μεταξύ τιμήματος και αξίας παγίου λογίζεται κατευθείαν στα αποτελέσματα σε κάθε περίπτωση και απαλλάσσεται από το φόρο υπό την προϋπόθεση εμφάνισης σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού.

Ο διαφορετικός λογιστικός χειρισμό των μισθώσεων από τα ΔΛΠ έχει σαν αποτέλεσμα διαφορές στις οικονομικές καταστάσεις. Από την πλευρά του μισθωτή, μια επιχείρηση που εφαρμόζει το ΕΓΛΣ δύναται να εκπέσει τα μισθώματα από τα ακαθάριστα έσοδά της, ανεξαρτήτως του είδους της σύμβασης. Ομοίως, επιχείρηση που εφαρμόζει τα ΔΛΠ δύναται να συνάψει χρηματοδοτική μίσθωση με απόκτηση κυριότητας του παγίου στη λήξη, διενεργώντας αποσβέσεις. Οι εν λόγω επιχειρήσεις, παρουσιάζουν μειωμένα κέρδη λόγω των αυξημένων εξόδων. Από την πλευρά του εκμισθωτή, η εμφάνιση των παγίων στις λογιστικές καταστάσεις δεν δίνει ακριβή εικόνα ως προς τα διαθέσιμα για σύναψη μίσθωσης περιουσιακά στοιχεία. Στην περίπτωση πώλησης και επαναμίσθωσης υπάρχει βελτίωση της καθαρής θέσης της επιχείρησης που εφαρμόζει ΕΓΛΣ ενώ το πρότυπο επιρρίπτει το αποτέλεσμα της πώλησης στα αποτελέσματα της χρήσης.

3.10 ΔΛΠ 18 : ΕΣΟΔΑ

3.10.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότθπο καθορίζει την ορθή λογιστική καταγραφή των εσόδων μιας επιχειρηματικής μονάδας που προκύπτουν από συναλλαγές και οικονομικά γεγονότα. Βασικό θέμα αποτελεί ο προσδιορισμός

του χρόνου αναγνώρισής τους. Τα έσοδα κατά κανόνα αναγνωρίζονται όταν πιθανολογείται ότι θα εισρεύσουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στην επιχείρηση και τα οφέλη αυτά μπορούν να αποτιμηθούν αξιόπιστα. Η κεντρική ιδέα που εισάγεται στη λογιστική των εσόδων είναι η έμφαση στην οικονομική ουσία της συναλλαγής και όχι κατ' ανάγκη στον νομικό τύπο.

Έσοδο αποτελεί η μικτή (ακαθάριστη) εισροή οικονομικών οφελών στη διάρκεια της χρήσης, η οποία προκύπτει από τις συνήθεις δραστηριότητες μιας επιχειρήσεως και οδηγεί σε αύξηση των Ιδίων Κεφαλαίων.

Το πρότυπο εφαρμόζεται για την παρακολούθηση των εσόδων που προκύπτουν από:

- πώληση αγαθών
- παροχή υπηρεσιών
- χρησιμοποίηση περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης από τρίτους, τα οποία αποφέρουν τόκους, δικαιώματα εκμετάλλευσης και μερίσματα

Το έσοδο πρέπει να αποτιμάται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ή εισπρακτέου ανταλλάγματος, λαμβάνοντας υπ' όψιν εκπτώσεις ή μειώσεις που μπορεί να παρασχεθούν. Όταν ο διακανονισμός συνιστά στην ουσία παροχή πιστώσεως, η εύλογη αξία του ανταλλάγματος προσδιορίζεται με προεξόφληση όλων των μελλοντικών εισπράξεων, εφαρμόζοντας ένα τεκμαρτό επιτόκιο. Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας και του ονομαστικού ποσού καταχωρείται ως έσοδο τόκου.

Βασικό κριτήριο για την αναγνώριση εσόδου από συναλλαγή αποτελεί η μεταβίβαση της κυριότητας και των κινδύνων που συνδέονται με τα αντίστοιχα προϊόντα ή εμπορεύματα. Εάν, για οποιονδήποτε λόγω, η επιχείρηση διατηρεί το δικαίωμα διαχείρισης των κινδύνων, τότε οποιοδήποτε προϊόν από την εν λόγω συναλλαγή δεν μπορεί να αναγνωριστεί σαν έσοδο από πώληση αγαθών και, ως εκ τούτου, δεν πρέπει να συμπεριληφθεί στα έσοδα από πωλήσεις. Σε περίπτωση που υπάρχει αβεβαιότητα ως προς τη δυνατότητα είσπραξης εσόδων σχηματίζεται πρόβλεψη για επισφαλείς πελάτες που αποτελεί έξοδο της επιχείρησης και αναγνωρίζεται έτσι στα αποτελέσματα χρήσεως και όχι ως μειωτικό ποσό των πωλήσεων ή γενικά των εσόδων.

Η καταχώριση του εσόδου που σχετίζεται με την παροχή υπηρεσιών, πρέπει να γίνεται με βάση το στάδιο ολοκληρώσεως της συναλλαγής κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, όταν παράλληλα πληρούνται οι προϋποθέσεις της αξιόπιστης εκτίμησης του εσόδου και των αντίστοιχων δαπανών.

Τα έσοδα που προέρχονται από την χρήση περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης από τρίτους έναντι ανταλλάγματος, αναγνωρίζονται ως έσοδα μόνο αν τα αναμενόμενα οικονομικά οφέλη αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση και αν το ύψος αυτών μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία.

3.10.2 Διαφορές του ΔΛΠ 18 με ΕΓΛΣ

Η Ελληνική νομοθεσία αναγνωρίζει ως έσοδο την εκφρασμένη σε χρηματικές μονάδες αγοραστική δύναμη που αποκτάται, άμεσα ή έμμεσα, από τη δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας. Τα έσοδα προέρχονται κυρίως από τις εξής δραστηριότητες της επιχείρησης

- πωλήσεις εμπορευμάτων και προϊόντων
- παροχή υπηρεσιών
- επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις, εκτός εκείνων που χορηγούνται για κτήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων
- επενδύσεις των διαθεσίμων κεφαλαίων

Το ΕΓΛΣ αναγνωρίζει ως έσοδο το αντίτιμο της πώλησης από τη στιγμή που θεωρείται πραγματοποιημένη, από τη στιγμή δηλαδή που εξάγεται το εμπόρευμα από την αποθήκη και παραδίδεται στον αγοραστή ή όταν παρέχεται η υπηρεσία στον πελάτη. Επίσης παρέχεται η δυνατότητα σχηματισμού πρόβλεψης για επισφαλείς πελάτες και η επιχείρηση δεν έχει τη δυνατότητα να εμφανίσει ως έσοδο ποσό μικρότερο του συμφωνηθέντος στα φορολογικά στοιχεία. Στην περίπτωση που η είσπραξη του αντιτίμου αναβάλλεται σε χρόνο πέραν του προκαθορισμένου τότε ως έσοδο αναγνωρίζεται η ονομαστική αξία του αντιτίμου και δεν αναγνωρίζονται έσοδα από τόκους.

Σε περίπτωση παροχής υπηρεσιών το έσοδο αναγνωρίζεται ανεξάρτητα από το αν το αποτέλεσμα της συναλλαγής μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι πιστωτικοί τόκοι και τα δικαιώματα εκμετάλλευσης αποτελούν έσοδα μόνο όταν είναι βέβαια και εκκαθαρισμένα. Επομένως, σύμφωνα με το πρότυπο, οι τόκοι καταχωρούνται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου και υπολογίζονται με τη μέθοδο του πραγματικού

επιτοκίου. Αντίθετα, το πραγματικό επιτόκιο δεν χρησιμοποιείται από την ελληνική νομοθεσία για τον προσδιορισμό της απόδοσης των τόκων. Όσον αφορά, τέλος, τα μερίσματα, συνιστούν έσοδα και εμφανίζονται στον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων ενώ σύμφωνα με το πρότυπο εμφανίζονται στην κατάσταση μεταβολών Ιδίων κεφαλαίων.

Είναι φανερό λοιπόν ότι με βάσει το ΕΓΛΣ μια επιχείρηση δύναται να εμφανίσει περισσότερα έσοδα εφόσον δεν απαιτούνται οι προϋποθέσεις που ορίζει το πρότυπο για την αναγνώριση εσόδων. Επίσης λόγω του ότι δεν διαχειρίζεται το λειτουργικό έσοδο από την πώληση και το χρηματοοικονομικό έσοδο από την παροχή πίστωσης, λόγω αναβολής πληρωμής του τιμήματος, η πληροφορία των οικονομικών καταστάσεων σχετικά με το ύψος των πωλήσεων και επομένως σχετικά με την αποδοτικότητα της επιχείρησης, δεν είναι ακριβής.

3.11 ΔΛΠ 19 : ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

3.11.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο καθορίζει τη λογιστική απεικόνιση και τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για τις στους εργαζομένους, εκτός εκείνων στις οποίες εφαρμόζεται το ΔΠΧΠ 2 (Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών – Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους).

Οι υποχρεώσεις και τα ωφελήματα προς τους εργαζομένους, για τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους, θα πρέπει να αναγνωρίζονται άμεσα, ανεξαρτήτως αν αυτές έχουν καταβληθεί ή όχι. Ο βασικός κανόνας είναι ότι η επιχείρηση πρέπει να καταχωρεί υποχρέωση όταν ένας εργαζόμενος παρέχει εργασίες στο παρόν με αντάλλαγμα την παροχή μελλοντικών ωφελημάτων και έξοδο όταν η επιχείρηση αναλώνει μελλοντικά οφέλη από την υπηρεσία ενός εργαζόμενου ως αντάλλαγμα της παροχής ωφελημάτων.

Οι παροχές και τα ωφελήματα προς τους εργαζομένους χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες, ανάλογα με τη διάρκεια και το χρόνο χορήγησής τους:

1. *Βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζομένους*, που αφορούν τις συμβατικές υποχρεώσεις της επιχείρησης για μισθούς, ημερομίσθια, επιδόματα εργοδοτικές εισφορές καθώς και μη χρηματικές πρόσθετες παροχές. Ο λογιστικός χειρισμός των παροχών αυτών είναι σχετικά απλός καθώς δεν απαιτούνται αναλογιστικές προϋποθέσεις και δεν υπάρχει ανάγκη για προεξόφληση των παροχών. Η επιχείρηση θα πρέπει να αναγνωρίζει και να καταμερίζει αυτού του είδους τις παροχές και τα ωφελήματα στην περίοδο που αντιστοιχούν, είτε ως έξοδο έναντι των εσόδων, είτε ως κεφαλαιουχική δαπάνη. Αρχικά αναγνωρίζεται ως υποχρέωση το ποσό των παροχών που αναμένεται να πληρωθεί, μειωμένη με τις οποιεσδήποτε προκαταβολές.

Η επιχείρηση οφείλει να αναγνωρίζει το αναμενόμενο κόστος των βραχυχρόνιων παροχών προς τους εργαζομένους με τη μορφή αμειβόμενων απουσιών, ανάλογα με το αν το δικαίωμα είναι σωρευτικό ή μη. Στην πρώτη περίπτωση ο εργαζόμενος δικαιούται να μεταφέρει οποιεσδήποτε απουσίες δεν έχει πραγματοποιήσει από την μια περίοδο στην άλλη, χωρίς να χάσει το δικαίωμα πραγματοποίησής τους. Στη δεύτερη περίπτωση, εάν κάποιος εργαζόμενος δεν διεκδικήσει τις απουσίες που δικαιούται για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, τότε δεν δικαιούται να τις διεκδικήσει την επόμενη περίοδο και δεν παρέχεται δικαίωμα ταμειακής πληρωμής. Οι συσωρευτικές απουσίες όμως, διακρίνονται και σε Επενδυμένες, δηλαδή ο δικαιούχος θα δικαιούται τις απουσίες αυτές μετ' αποδοχών, και σε Μη Επενδυμένες, χωρίς αποδοχές. Σε κάθε περίπτωση δημιουργείται πάντοτε υποχρέωση, από πλευράς εργοδότη, η οποία θα πρέπει να καταχωρείται ως δαπάνη της περιόδου. Η κάθε επιχείρηση θα πρέπει πάντοτε να δημιουργεί πρόβλεψη για την αναμενόμενη συσσωρευμένη αποζημίωση για απουσίες ως μία επιπρόσθετη υποχρέωση, που πιθανόν να εκδηλωθεί με την καταβολή των απουσιών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Αναφορικά με τις μη συσσωρευμένες αποζημιωνόμενες απουσίες, αυτές καταχωρούνται όταν πραγματοποιούνται.

Το αναμενόμενο κόστος διανομής κερδών και δώρων προς τους εργαζομένους θα πρέπει να αναγνωρίζεται από την επιχείρηση, όταν αυτή έχει νομική ή ανειλημμένη υποχρέωση καταβολής των ποσών αυτών και όταν η υποχρέωση αυτή μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα.

2. *Παροχές λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης,* δηλαδή παροχές που προέρχονται μέσα από διακοπή της εργασιακής σχέσεως πριν από τη φυσιολογική αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης ή όταν η επιχείρηση παρέχει δέσμη οικονομικών ωφελημάτων προς τους εργαζομένους ως κίνητρα για εθελοντική έξοδο από την επιχείρηση, βάσει επίσημου δεσμευτικού σχεδίου. Οι παροχές αυτές πρέπει να αναγνωρίζονται ως έξοδο και υποχρέωση. Εάν η υποχρέωση που έχει δημιουργηθεί για αποζημίωση λόγω εξόδου από την επιχείρηση πρόκειται να καταβληθεί μετά

από 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού, τότε το ποσό αυτό θα εμφανιστεί στις οικονομικές καταστάσεις προεξοφλημένο στη σημερινή του αξία με τον τρέχοντα συντελεστή απόδοσης. Σε περίπτωση ενθάρρυνσης σχεδίου εθελοντικής αποχώρησης, η πρόβλεψη για την αποζημίωση θα πρέπει να υπολογίζεται με βάση τον αναμενόμενο αριθμό των εργαζομένων που πιστεύεται ότι θα ασκήσουν το δικαίωμα αυτό.

3. *Παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης,* είναι παροχές που είναι πληρωτέες μετά τη λήξη της απασχόλησης και είναι πιθανόν να αποτελούν ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, μια ασφαλιστική κάλυψη ή η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Τα προγράμματα παροχών και ωφελημάτων μετά την συνταξιοδότηση διαχωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες, τα Προγράμματα Καθορισμένων Εισφορών και Προγράμματα Καθορισμένων Παροχών και Ωφελημάτων. Η βασική διαφορά μεταξύ των δύο προγραμμάτων έγκειται στο γεγονός ότι στην πρώτη περίπτωση η επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να συνεισφέρει ένα καθορισμένο ποσό σε συγκεκριμένο ταμείο, μέσα από το οποίο καλύπτονται οι παροχές και τα ωφελήματα των εργαζομένων μετά την αποχώρηση από την υπηρεσία. Η νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση της επιχείρησης περιορίζεται στο ποσό που δέχεται να συνεισφέρει στο ταμείο, συνεπώς ο αναλογιστικός και επενδυτικός κίνδυνος βαρύνει τον εργαζόμενο. Στις περιπτώσεις αυτές, η εταιρεία πρέπει να αναγνωρίσει με μορφή πρόβλεψης την υποχρέωση που της αναλογεί βάσει της αρχής του δεδουλευμένου. Στη δεύτερη περίπτωση η εργοδότρια επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να παρέχει συμφωνημένες παροχές και επιβαρύνεται με τον κίνδυνο. Οι εισφορές για τις παροχές αυτές συνήθως επενδύονται σε ασφαλιστικά προγράμματα που διαχειρίζεται η ασφαλιστική εταιρία. Η λογιστική αντιμετώπιση των προγραμμάτων αυτών απαιτεί τη χρήση αναλογιστικών υποθέσεων για να αποτιμηθεί η υποχρέωση και η δαπάνη, και την προεξόφληση των υποχρεώσεων καθώς μπορεί να διακανονίζονται σε μεταγενέστερο της παροχής υπηρεσίας χρόνο.

4. *Άλλες μακροχρόνιες παροχές,* οι οποίες δεν λήγουν στο σύνολό τους μέσα σε 12 μήνες μετά το τέλος της χρήσης στην οποία οι απασχολούμενοι παρέχουν σχετική υπηρεσία. Στα προγράμματα αυτά γίνεται διάκριση μεταξύ καθορισμένων παροχών και καθορισμένων εισφορών. Η αποτίμηση άλλων μακροχρόνιων παροχών δεν υπόκεινται στην αβεβαιότητα που υπόκεινται οι παροχές μετά την απασχόληση. Το πρότυπο προβλέπει απλοποιημένη μορφή λογιστικού χειρισμού, όπου τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες καταχωρούνται αμέσως.

3.11.2 Διαφορές του ΔΛΠ 19 με ΕΓΛΣ

Η πιο σημαντική διαφορά που παρατηρείται αφορά την πρόβλεψη των μελλοντικών καθορισμένων παροχών. Στην Ελληνική Νομοθεσία υπάρχει διάταξη για διενέργεια πρόβλεψης για τις αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης και απόλυσης, η οποία υπολογίζεται με βάση πίνακες του Ν. 2112/1920. Με βάση μία ειδική γνωμάτευση του Νομικού Συμβουλίου του κράτους, το 40% της ανωτέρω συνολικής υποχρέωσης θεωρείται λογιστικά αποδεκτό για καταχώρηση. Βέβαια, ο Ν. 2190/1920 αναφέρει για διενέργεια προβλέψεων για όλους τους πιθανούς κινδύνους, όμως στη πράξη δεν γίνεται εγγραφή για σχήματα καθορισμένων παροχών. Οι προβλέψεις βασίζονται σε εκτιμήσεις της επιχείρησης και εμφανίζονται στον ισολογισμό διακρινόμενες σε μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες. Βάσει του προτύπου, η επιχείρηση που συμμετέχει σε πρόγραμμα καθορισμένων παροχών διενεργεί πρόβλεψη για την υποχρέωση που της αναλογεί. Ο υπολογισμός της πρόβλεψης γίνεται με αναλογιστική μελέτη στην περίπτωση αποζημίωσης λόγω απόλυσης και σε περίπτωση συνταξιοδοτικού πλάνου με βεβαιωμένες αποδοχές. Επομένως είναι περισσότερο αξιόπιστη και επιστημονικά τεκμηριωμένη.

Παράλληλα, το πρότυπο προβλέπει ότι τα αποτελέσματα βαρύνονται κατά το μέρος που αναλογεί σε κάθε χρήση με το προβλεπόμενο κόστος των συνταξιοδοτικών παροχών που η επιχείρηση θα καταβάλλει στο μέλλον, όπως αυτό προκύπτει από ένα καθορισμένο πρόγραμμα συνταξιοδοτικών παροχών. Στην Ελληνική Νομοθεσία, ως φορολογικά εκπιπτόμενη δαπάνη αναγνωρίζεται μόνο η πρόβλεψη που αντιστοιχεί στην αποζημίωση του προσωπικού που συνταξιοδοτείται το επόμενο οικονομικό έτος. Συνεπώς το πρόβλημα που αναφύεται έγκειται στη φορολογική αναγνώριση της έκπτωσης της ετήσιας επιβάρυνσης των αποτελεσμάτων χρήσης.

Συνοψίζοντας παρατηρούμε ότι με το πρότυπο η δαπάνη αναγνωρίζεται κατά το χρόνο που ο υπάλληλος παρέχει την εργασία που τον καθιστά δικαιούχο της σχετικής παροχής, ενώ με το ΕΓΛΣ η έκπτωση της δαπάνης των προγραμμάτων παροχών γίνεται κατά το χρόνο πληρωμής των σχετικών ποσών δημιουργώντας αναντιστοιχία στα ποσά εσόδων και δαπανών.

3.12 ΔΛΠ 20 : ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

3.12.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο καθορίζει τον τρόπο αναγνώρισης, λογιστικής παρακολούθησης και γνωστοποίησης των κρατικών επιχορηγήσεων και άλλων μορφών κρατικής υποστήριξης και θέτει τα κριτήρια και το χρόνο αναγνώρισής τους.

Η έννοια της κρατικής υποστήριξης αναφέρεται στα άμεσα μέτρα που λαμβάνονται από το κράτος με σκοπό την παροχή οικονομικού πλεονεκτήματος σε συγκεκριμένη επιχείρηση ή κατηγορία επιχειρήσεων. Κρατική επιχορήγηση είναι η ενίσχυση που παρέχεται από το κράτος με την μορφή μεταβίβασης πόρων σε μια επιχείρηση, η οποία είναι επιδεκτική αποτίμησης και δίνεται ως ανταπόδοση τήρησης ορισμένων όρων που σχετίζονται με την λειτουργία της.

Μία επιχείρηση αναγνωρίζει την επιχορήγηση όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι θα συμμορφωθεί με τους όρους της και ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί. Ο λογισμός στα έσοδα πρέπει να γίνεται με τρόπο συστηματικό για κάθε χρήση, συσχετίζοντας τις αντίστοιχες προς συμψηφισμό δαπάνες, ενώ δεν επιτρέπεται η απευθείας πίστωση στην Καθαρή Θέση. Αυτό προϋποθέτει να γνωρίζει η επιχείρηση ποια έξοδα καλύπτει η ληφθείσα επιχορήγηση και κατά συνέπεια πως θα κατανεμηθεί στις διάφορες χρήσεις.

Όσον αφορά τις επιχορηγήσεις που λαμβάνονται για κάλυψη πραγματοποιημένων ζημιών ή για άμεση οικονομική ενίσχυση χωρίς την διενέργεια σχετικών δαπανών καταχωρούνται ως έσοδα της χρήσης στην οποία δημιουργείται το δικαίωμα είσπραξής τους. Η εμφάνιση των επιχορηγήσεων που αφορούν περιουσιακά στοιχεία γίνεται στον Ισολογισμό είτε με την μορφή εσόδων επόμενων χρήσεων, είτε αφαιρετικά από την λογιστική αξία των σχετικών περιουσιακών στοιχείων. Οι επιχορηγήσεις που αφορούν αποτελέσματα καταχωρούνται στην ΚΑΧ είτε σε πίστωση λογαριασμού εσόδου, είτε αφαιρετικά των αντίστοιχων εξόδων.

Όταν δημιουργείται υποχρέωση επιστροφής της επιχορήγησης, η οποία κατά κανόνα οφείλεται σε αθέτηση των όρων, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται λογιστικά ως αναθεώρηση λογιστικής εκτίμησης, δηλαδή απεικόνιση της επίδρασης του γεγονότος τόσο στην τρέχουσα όσο και στις μελλοντικές χρήσεις. Θα πρέπει δηλαδή να συμψηφιστεί το τυχόν πιστωτικό υπόλοιπο των

εσόδων επόμενων χρήσεων και με την διαφορά αν υπάρχει, να επιβαρυνθούν τα αποτελέσματα. Το επιστρεφόμενο ποσό που αφορά σε περιουσιακό στοιχείο της επιχείρησης πρέπει να αυξήσει την λογιστική αξία του στοιχείου αυτού ή να συμψηφίσει το υπόλοιπο των εσόδων επόμενης χρήσης και η τυχόν διαφορά να επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης.

3.12.2 Διαφορές του ΔΛΠ 20 με ΕΓΛΣ

Ως πρώτη αντίθεση με το πρότυπο επισημαίνεται το γεγονός ότι το ΕΓΛΣ δεν λαμβάνει υπ' όψιν την κρατική επιχορήγηση που δίνεται με τη μορφή χαριστικού δανείου ή μη χρηματικών στοιχείων.

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία η αρχική καταχώριση της επιχορήγησης γίνεται όταν υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθεί, ενώ δεν εξετάζεται η βεβαιότητα συμμόρφωσης της επιχείρησης με τους όρους της επιχορήγησης.

Οι επιχορηγήσεις που δίνονται από το κράτος στην επιχείρηση για την κάλυψη πραγματοποιημένων εξόδων ή ζημιών καταχωρούνται στην πίστωση του λογαριασμού οργανικών εσόδων «Επιχορηγήσεις και διάφορα έσοδα πωλήσεων» του ΕΓΛΣ. Όσον αφορά επιχορηγήσεις που αφορούν την κάλυψη λειτουργικών δαπανών, καταχωρούνται πάντα σε πίστωση του λογαριασμού εσόδων και δεν επιτρέπεται η καταχώρηση της επιχορήγησης στην πίστωση του λογαριασμού της δαπάνης.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν την αγορά πάγιων αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων, εμφανίζονται σε πίστωση λογαριασμών καθαρής θέσης χωρίς να παρέχεται η δυνατότητα καταχώρησης της επιχορήγησης στην πίστωση των επιχορηγούμενων στοιχείων. Προκειμένου να υπάρχει ορθολογική επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της χρήσης με τις διενεργούμενες αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που επιχορηγήθηκαν, διενεργείται αναλογικά μείωση των λογαριασμών επιχορήγησης, σε πίστωση του εσόδου της χρήσης, με συντελεστή ανάλογο του συντελεστή απόσβεσης του πάγιου στοιχείου. Επομένως οι επιχορηγήσεις αυτές εμφανίζονται στα ίδια κεφάλαια και μεταφέρονται σταδιακά στα έσοδα.

Σχετικά με άλλες μορφές επιχορηγήσεων το πρότυπο αναφέρει ότι η επιχορήγηση που δεν εισπράττεται αλλά εκπίπτει από τις υποχρεώσεις προς το δημόσιο, εξομοιώνεται με

εισπραττόμενη επιχορήγηση. Από την άλλη, σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία η μείωση της φορολογίας δεν αντιμετωπίζεται λογιστικά ως επιχορήγηση.

Βάσει των παραπάνω, συμπεραίνουμε ότι η ειδοποιός διαφορά του προτύπου αφορά την αρχική αναγνώριση των επιχορηγήσεων των αποσβέσιμων παγίων είτε ως έσοδα επόμενων χρήσεων είτε μειωτικά της αξίας του παγίου έναντι της προσαύξησης της καθαρής θέσης που προβλέπει η ελληνική νομοθεσία. Επίσης λόγω του ότι η σταδιακή μεταφορά της επιχορήγησης στα έσοδα της χρήσης γίνεται βάσει φορολογικών συντελεστών και όχι ωφέλιμης ζωής, είναι πιθανό να μεταφερθεί συντομότερα το ποσό αυτό από μια επιχείρηση που εφαρμόζει ΕΓΛΣ έναντι του προτύπου.

3.13 ΔΛΠ 21 : ΟΙ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΣΤΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ

3.13.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο εφαρμόζεται για τη λογιστική απεικόνιση των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του εξωτερικού. Αναφέρεται στο ζήτημα των συναλλαγματικών διαφορών και στο λογιστικό χειρισμό τους. Επίσης, καθορίζει την μέθοδο που θα πρέπει να ακολουθηθεί για την μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων στο νόμισμα αναφοράς, έτσι ώστε να μπορούν να ενοποιηθούν με τις οικονομικές καταστάσεις της μονάδας αναφοράς και να είναι δυνατή η παρουσίαση των οποιωνδήποτε επιδράσεων προκύπτουν.

Ως νόμισμα «αναφοράς» ορίζεται το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρηση και βάσει του οποίου εκδίδει τις οικονομικές της καταστάσεις.

Τα νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα «αναφοράς» με βάση την ισοτιμία της ημερομηνίας κλεισίματος και τα μη-νομισματικά στοιχεία (που εκφράζονται σε ιστορικό κόστος) μετατρέπονται με βάση την ισοτιμία της αρχικής αναγνώρισης. Τα μη χρηματικά στοιχεία του ισολογισμού, που εμφανίζονται σε δίκαιη αξία κατόπιν αποτίμησης, μετατρέπονται με βάση την ισοτιμία κατά την ημερομηνία προσδιορισμού της δίκαιης αξίας

τους. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν λογίζονται κατά κανόνα στα αποτελέσματα χρήσης, ως κέρδη ή ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές.

Σε περίπτωση συμμετοχής σε θυγατρική εταιρεία σε ξένο νόμισμα, οι συναλλαγματικές διαφορές από την αποτίμηση τέλους χρήσης λογίζονται σε λογαριασμό αποθεματικού στην καθαρή θέση και κατά την πώληση της συμμετοχής αυτής μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Το ίδιο ισχύει και για τις συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα που γίνονται για αντιστάθμιση κινδύνου από επένδυση σε αλλοδαπή επιχείρηση.

3.13.2 Διαφορές του ΔΛΠ 21 με ΕΓΛΣ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία όλα τα στοιχεία μετατρέπονται βάσει της ισοτιμίας την ημερομηνία κλεισίματος, ενώ δεν επιτρέπεται η απεικόνιση των μη νομισματικών στοιχείων στην εύλογη αξία. Όσον αφορά τις συμμετοχές σε θυγατρικές σε ξένο νόμισμα εταιρείας, δεν προβλέπεται συγκεκριμένη διάταξη.

Οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν, βαρύνουν τα αποτελέσματα χρήσεως, εκτός από αυτές που προέρχονται από δάνεια ή πιστώσεις που διατέθηκαν για την απόκτηση παγίων περιουσιακών στοιχείων, οι οποίες κεφαλαιοποιούνται και αντιμετωπίζονται ως έξοδο πολυετούς απόσβεσης.

Οι μη πραγματοποιημένες πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές από αποτίμηση βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και υποχρεώσεων μεταφέρονται υπό μορφή πρόβλεψης στην επόμενη χρήση. Μετά την είσπραξη των απαιτήσεων και την εξόφληση των υποχρεώσεων, μεταφέρονται στα αποτελέσματα χρήσεως. Η μεταφορά με τη μορφή πρόβλεψης ισχύει και για μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις ενώ στα αποτελέσματα μεταφέρεται το μέρος που διακανονίστηκε σε ξένο νόμισμα μέσα στη χρήση. Επομένως, το ΕΓΛΣ προβλέπει σταδιακή μεταφορά των διαφορών στα έσοδα επόμενων χρήσεων ενώ το πρότυπο μεταφέρει στα αποτελέσματα το σύνολο των συναλλαγματικών διαφορών χωρίς να κάνει καμία διάκριση μεταξύ πιστωτικών και χρεωστικών διαφορών.

Όσον αφορά περιπτώσεις συμμετοχής σε θυγατρική εταιρεία σε ξένο νόμισμα και συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα για

αντιστάθμιση κινδύνου, οι παραπάνω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα και αναλόγως εκπίπτουν ή συνυπολογίζονται στα φορολογικά εισοδήματα.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι η επιχείρηση να παρουσιάζει καλύτερα αποτελέσματα με το πρότυπο σε σχέση με την εφαρμογή του ΕΓΛΣ.

3.14 ΔΛΠ 22 : ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

3.14.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο περιγράφει το λογιστικό χειρισμό της ενοποίησης επιχειρήσεων που προέρχεται μέσα από την εξαγορά μιας επιχείρησης από άλλη, καθώς και από τη συγχώνευση επιχειρήσεων σε μία, χωρίς να είναι δυνατός ο καθορισμός ή ο εντοπισμός του αγοραστή.

Το πρότυπο ορίζει τρεις μορφές ενοποίησης

⇨ *Ενοποίηση επιχειρήσεων* είναι η συνένωση ξεχωριστών επιχειρήσεων σε μια οικονομική μονάδα, όπου η μία εκ των δύο αποκτά τον έλεγχο επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της άλλης. Από την ενοποίηση προκύπτει σχέση «μητρικής - θυγατρικής».

⇨ *Ενοποίηση με εξαγορά* είναι η συνένωση ξεχωριστών επιχειρήσεων κατά την οποία ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων και των λειτουργιών της άλλης επιχείρησης, με αντάλλαγμα την παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων ή την έκδοση μετοχικού κεφαλαίου ή μεριδίων. Στις εξαγορές ο αγοραστής αναλαμβάνει τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού μιας επιχείρησης και εκδίδει μετοχές προς τους μετόχους της αγοραζόμενης επιχείρησης για την εξαγορά του ελέγχου της. Η εκτίμηση των συναλλαγών αυτών βασίζεται στις τρέχουσες αξίες των στοιχείων που αναλαμβάνει ο αγοραστής, ενώ οποιοδήποτε ποσό καταβάλλεται πέραν της αξίας αυτής αποτελεί φήμη και πελατεία (υπεραξία). Η αξία της φήμης και πελατείας αντιπροσωπεύει τα αναμενόμενα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ο αγοραστής αναμένει να εισρεύσουν στην επιχείρηση.

⇨ *Ενοποίηση συμφερόντων* σε περιπτώσεις που δεν προκύπτει επικρατέστερο μέλος και οι μέτοχοι των επιχειρήσεων που συνενώνονται έχουν σχεδόν ίσες δυνάμεις επιρροής επί της διαχείρισης της νέας επιχείρησης. Στις ενοποιήσεις αυτής της μορφής, όλα τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των αντίστοιχων επιχειρήσεων συγκεντρώνονται σε ένα κοινό λογαριασμό.

3.14.2 Διαφορές του ΔΛΠ 22 με ΕΓΛΣ

Στα ελληνικά πρότυπα, οι συγχωνεύσεις θεωρούνται νομικής μορφής μετασχηματισμοί και όχι εξαγορές και λογίζονται με τη μέθοδο της συνάθροισης συμφερόντων. Σπάνια αναγνωρίζεται υπεραξία, φήμη και πελατεία, η οποία και αποσβένεται σε 5 έτη ισόποσα. Η αρνητική φήμη και πελατεία αναγνωρίζεται μόνο κατά την ενοποίηση και εγγράφεται απευθείας στην καθαρή θέση της επιχείρησης σαν διαφορά ενοποίησης. Οι συγχωνεύσεις ρυθμίζονται στο ελληνικό δίκαιο από ένα εκτενές πλέγμα διατάξεων, και για φορολογικούς σκοπούς διέπονται από δύο νομοθετήματα, όπου στο ένα επιβάλλεται η αποτίμηση παγίων σε τρέχουσες αξίες ενώ στο άλλο όχι.

Με την εφαρμογή των ΔΛΠ τίθεται ζήτημα διαφορετικού τρόπου υλοποίησης εξαγορών και συγχωνεύσεων, εφόσον θέτουν συγκεκριμένα κριτήρια σχετικά με τη μέθοδο που θα ακολουθηθεί, ενώ με τις ισχύουσες διατάξεις, που έχουν διαμορφωθεί γύρω από έναν άξονα φορολογικών διευκολύνσεων, είναι απλά θέμα επιλογής των εμπλεκομένων μερών.

3.15 ΔΛΠ 23 : ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

3.15.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο οριοθετεί την έννοια του δανειακού κόστους, καθορίζει τις αρχές και τα κριτήρια για την αναγνώριση του και προσδιορίζει τη λογιστική αντιμετώπιση του. Το κόστος δανεισμού αποτελείται από τους τόκους του δανεισμού καθώς και από τα λοιπά έξοδα δανείου.

Για τη σωστή και τεκμηριωμένη παρακολούθηση του δανειακού κόστους απαιτείται η άμεση αναγνώριση του ως έξοδο και η καταχώρηση του στα αντίστοιχα αποτελέσματα της χρήσης στην οποία πραγματοποιείται, με παράλληλη γνωστοποίηση των μεθόδων που υιοθετήθηκαν για το λογισμό του. Εξαίρεση στον κανόνα αυτό αποτελούν τα δάνεια που έχουν δημιουργηθεί για την απόκτηση «εγκεκριμένων» περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή αυτά των οποίων η κατασκευή ή προετοιμασία για χρήση διαρκεί αρκετά σημαντικό χρονικό διάστημα. Στις περιπτώσεις αυτές, τα έξοδα δανεισμού δεν διαγράφονται ως έξοδα έναντι των εσόδων, αλλά κεφαλαιοποιούνται. Τονίζεται ότι το πρότυπο δεν αναγνωρίζει σαν κόστος δανεισμού το πραγματικό ή υπολογιστικό κόστος των ιδίων κεφαλαίων.

Ωστόσο, το κόστος δανεισμού που σχετίζεται με την αγορά, κατασκευή ή παραγωγή ενός μη άμεσα εκμεταλλεύσιμου περιουσιακού στοιχείου, πρέπει να μεταφέρεται στα πάγια βάσει της πραγματικής δανειακής δαπάνης της χρήσης, και αποσβήνεται βάσει της ωφέλιμης ζωής του. Η μεταφορά του κόστους δανεισμού στο πάγιο ενεργητικό αρχίζει όταν διενεργείται η επενδυτική δαπάνη, πραγματοποιείται το κόστος δανεισμού και οι δραστηριότητες που είναι αναγκαίες βρίσκονται σε εξέλιξη. Αντίθετα, αναστέλλεται όταν η ενεργός ανάπτυξη έχει διακοπεί ή περατωθεί.

3.15.2 Διαφορές του ΔΛΠ 23 με ΕΓΛΣ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία τα έξοδα που πραγματοποιούνται από την χρηματοοικονομική λειτουργία της επιχείρησης επιβαρύνουν τα αποτελέσματα, εκτός εκείνων που αφορούν την χρηματοδότηση πάγιων περιουσιακών

στοιχείων, τα οποία βρίσκονται στην κατασκευαστική περίοδο. Το πρότυπο ορίζει ότι η «κατασκευαστική περίοδος», οι τόκοι της οποίας κεφαλαιοποιούνται, καταλαμβάνει αποκλειστικά την περίοδο που διαρκεί η κατασκευή του παγίου και οι τόκοι υπολογίζονται επί του επενδυμένου κεφαλαίου. Η Ελληνική Νομοθεσία, ωστόσο, ορίζει ότι η «κατασκευαστική περίοδος» αρχίζει από τη λήψη του δανείου και οι τόκοι δεν υπολογίζονται επί του επενδυμένου κεφαλαίου. Αντίθετα κεφαλαιοποιούνται οι τόκοι του δανείου που λήφθηκε για την κατασκευή του συγκεκριμένου στοιχείου. Οι τόκοι αυτοί, σύμφωνα με το άρθρο 43 §3 του Ν. 2190/1920, είναι δυνατόν να θεωρηθούν έξοδα πολυετούς αποσβέσεως και να αποσβένονται είτε εφ' άπαξ, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία.

Το κόστος δανεισμού που σχετίζεται με την αγορά, κατασκευή ή παραγωγή ενός μη άμεσα εκμεταλλεύσιμου περιουσιακού στοιχείου, δεν βαρύνει το κόστος του στοιχείου, αλλά αντιμετωπίζεται ως έξοδο πολυετούς απόσβεσης και αποσβένεται είτε εφάπαξ στη χρήση που το στοιχείο τέθηκε σε χρήση, είτε τμηματικά και ισόποσα το αργότερο μέσα στα πέντε επόμενα έτη από αυτή τη χρήση.

Οι τόκοι του επενδυμένου κεφαλαίου κοστολογούνται ανεξάρτητα αν το προέρχεται από ειδικό δάνειο που ελήφθη για την επένδυση ή από γενικό δανεισμό. Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, κοστολογούνται μόνο οι τόκοι των ειδικών δανείων που ελήφθησαν για την επένδυση και όχι οι τόκοι των γενικών δανείων, μέρος των οποίων επενδύθηκε στο κατασκευαζόμενο πάγιο περιουσιακό στοιχείο.

Ο λογιστικός χειρισμός των τόκων εφαρμόζεται και για άλλα επιλέξιμα στοιχεία π.χ. αποθέματα, ενώ το ΕΓΛΣ αποκλείει την ενσωμάτωση των τόκων στο κόστος των αποθεμάτων.

Με βάσει τη λογιστική αντιμετώπιση του ΕΓΛΣ οι τόκοι των δανείων για την κατασκευή παγίων δύναται να εκπέσουν συντομότερα από τα ακαθάριστα έσοδα και να επιβαρύνουν τα αποτελέσματα των πρώτων χρήσεων από τη λήψη του δανείου σε σχέση με την εφαρμογή του προτύπου. Ουσιαστικά το πρότυπο αντιμετωπίζει τους τόκους ως μέρος της αξίας κτήσης των παγίων και υιοθετεί αντίστοιχο λογιστικό χειρισμό με αυτό της απόσβεσης των παγίων.

3.16 ΔΛΠ 24 : ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

3.16.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο θέτει ένα πλαίσιο αρχών και κανόνων που διασφαλίζει την κατανόηση της ύπαρξης συνδεδεμένων μερών και μεταξύ τους συναλλαγών στις οικονομικές καταστάσεις.

Συνδεδεμένα θεωρούνται δύο μέρη αν το ένα έχει δυνατότητα να ελέγχει το άλλο ή να ασκεί ουσιώδη επιρροή κατά την λήψη οικονομικών ή επιχειρηματικών αποφάσεων. Η επιχείρηση που εφαρμόζει το πρότυπο είναι υποχρεωμένη να συμπεριλάβει ορισμένες πληροφορίες στις οικονομικές καταστάσεις με τη μορφή γνωστοποιήσεων.

Η εφαρμογή του προτύπου, διασφαλίζει την πιθανότητα αποφυγής να μην επιτευχθούν καθόλου συναλλαγές ή να μην επιτευχθούν στην αξία με την οποία συμφωνήθηκαν ή να μην ολοκληρωθούν, λόγω της υφιστάμενης σχέσης μεταξύ των συνδεδεμένων προσώπων και της επιχείρησης, εάν δεν υπήρχε οποιαδήποτε σχέση μεταξύ τους. Το βασικότερο κίνητρο εφαρμογής του προτύπου είναι να προστατεύει την επιχείρηση από την απώλεια κερδών ή εσόδων ή από την πραγματοποίηση μεγαλύτερων εξόδων από τα αναμενόμενα, λόγω της ύπαρξης ελέγχου επί των λειτουργιών και των δραστηριοτήτων.

Οι γνωστοποιήσεις του προτύπου παρέχουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων χρήσιμες πληροφορίες για συναλλαγές των διοικούντων για την επιχείρηση και σημαντικές διεταιρικές συναλλαγές και αποτελούν ένδειξη της επίδρασης των συναλλαγών αυτών.

3.16.2 Διαφορές του ΔΛΠ 24 με ΕΓΛΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2190/1920, συνδεμένες επιχειρήσεις θεωρούνται επιχειρήσεις μεταξύ των οποίων υπάρχει σχέση μητρικής προς θυγατρική ή συνδεδεμένες με τις ως άνω εταιρίες. Οι γνωστοποιήσεις οι οποίες πρέπει να γίνονται στο προσάρτημα αφορούν εταιρίες στις οποίες υπάρχει συμμετοχή άνω του 10% του κεφαλαίου τους. Παράλληλα, η μητρική εταιρεία μπορεί να παραλείπει στο προσάρτημα της την αναγραφή των ΙΚ και του αποτελέσματος των θυγατρικών, εφόσον περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές

καταστάσεις της. Τέλος, οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από και προς συνδεδεμένες εταιρίες αντίστοιχα, πρέπει να εμφανίζονται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς του Ισολογισμού.

Επομένως το πρότυπο δεν προβλέπει διαφορετικό λογιστικό χειρισμό αλλά επιβάλλει την παροχή πρόσθετων πληροφοριών σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

3.17 ΔΛΠ 27 : ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

3.17.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο καθορίζει τη λογιστική αντιμετώπιση των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων μίας επιχείρησης. Επίσης, περιγράφονται οι λογιστικοί χειρισμοί για την απεικόνιση των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές καταστάσεις της μητρικής επιχείρησης.

Η μητρική επιχείρηση οφείλει να ενοποιεί όλες τις θυγατρικές, εγχώριες και ξένες, εκτός αν κατά την απόκτηση, μία θυγατρική πληροί τα κριτήρια για κατάταξη ως κατεχόμενη προς πώληση σύμφωνα με το ΔΠΧΠ 5, οπότε θα αντιμετωπίζεται λογιστικά είτε στο κόστος είτε σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Ο έλεγχος θυγατρικής τεκμαίρεται ότι υπάρχει όταν η μητρική άμεσα ή έμμεσα, μέσω θυγατρικών, κατέχει περισσότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου μιας επιχειρήσεως. Το πρότυπο υποδεικνύει περιπτώσεις οι οποίες καταλήγουν σε έλεγχο μιας επιχείρησης από την άλλη, έστω και αν κατέχονται λιγότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου.

Η ενοποίηση των ισολογισμών της μητρικής με τις εξαρτημένες της επιχειρήσεις, επιτυγχάνεται με την συνάθροιση κάθε στοιχείου, το οποίο προκύπτει από όλους τους ισολογισμούς προς ενοποίηση και με την εφαρμογή ορισμένων τακτοποιήσεων. Τα δικαιώματα μειοψηφίας στον ενοποιημένο ισολογισμό εμφανίζονται διακεκριμένα από την καθαρή θέση και τις τρέχουσες υποχρεώσεις του ομίλου. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις πρέπει να ετοιμάζονται με την εφαρμογή κοινών λογιστικών αρχών ως προς τον χειρισμό όμοιων συναλλαγών.

Το πρότυπο προβλέπει επίσης και τη δημιουργία μίας οικονομικής μονάδας για ένα περιορισμένο και σαφώς οριοθετημένο σκοπό. Τέτοιου Ειδικού Σκοπού Οικονομικές Μονάδες (ΕΣΟΜ), συχνά δημιουργούνται με νομικές διευθετήσεις, ώστε να ελέγχονται από τους δημιουργούς τους ή χρηματοδότες τους.

3.17.2 Διαφορές του ΔΛΠ 27 με ΕΓΛΣ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία όλες οι εισηγμένες εταιρείες, πρέπει να συντάσσουν ενοποιημένες καταστάσεις ανεξάρτητα των κριτηρίων που ορίζει ο νόμος. Δεν ενοποιούνται πλήρως όσες θυγατρικές έχουν αντικείμενο διαφορετικό της μητρικής.

Το ΕΓΛΣ ορίζει διαφορετικά κριτήρια για το χαρακτηρισμό μιας εταιρίας ως μητρική. Στις ιδιαίτερες οικονομικές καταστάσεις της μητρικής οι συμμετοχές σε ανώνυμες εταιρίες αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ τιμής κτήσης και τρέχουσας αξίας. Για την απόδειξη ύπαρξης ελέγχου θα πρέπει να υπάρχει συμμετοχή τουλάχιστον κατά 20% σε μετοχές ή δικαιώματα ψήφου, ενώ σύμφωνα με το πρότυπο απαιτείται ποσοστό 50%.

Η τεχνική ενοποίησης είναι η ίδια με τα ΔΛΠ. Ωστόσο, η διαφορά της εγγραφής συμψηφισμού μεταξύ κόστους συμμετοχής και καθαρής θέσης θυγατρικής ονομάζεται διαφορά ενοποίησης και λογίζεται στην καθαρή θέση. Όταν είναι χρεωστική είναι δυνατό να λογισθεί στα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία και να αποσβένεται σε 5 χρόνια. Επιπλέον, τα δικαιώματα μειοψηφίας και οι διαφορές ενοποίησης αποτελούν μέρος των ενοποιημένων ιδίων κεφαλαίων.

3.18 ΔΛΠ 28 : ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

3.18.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο διαπραγματεύεται το ζήτημα των επενδύσεων σε συγγενείς επιχειρήσεις, πλην των επιχειρήσεων που κατέχονται από επιχειρήσεις venture capital ή από αμοιβαία κεφάλαια, πιστωτικά συγκροτήματα επενδύσεων και συναφείς επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων και των ασφαλιστικών κεφαλαίων. Οι επενδύσεις αυτές έχουν χαρακτηριστεί σαν κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς από το ΔΛΠ 39 και μπορούν να αποτιμηθούν σε εύλογες αξίες. Οποιαδήποτε μεταβολή τους καταχωρείται είτε σαν κέρδος, είτε σαν ζημία στα αποτελέσματα χρήσης.

Συγγενής επιχείρηση είναι εκείνη στην οποία ο επενδυτής ασκεί ουσιώδη επιρροή και ταυτόχρονα δεν είναι θυγατρική αλλά ούτε την συνδέει σχέση κοινοπραξίας με τον επενδυτή.

Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις πρέπει να απεικονίζονται σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, εκτός αν δεν υπάρχει πρόθεση διαρκούς διακράτησης της επένδυσης, οπότε απεικονίζονται με τη μέθοδο του κόστους κτήσεως.

Με βάση τις αρχές της μεθόδου του κόστους, η συνδεδεμένη επιχείρηση αναγνωρίζεται στα βιβλία του επενδυτή σε τιμή κόστους. Η κατανομή κερδών από τα αποτελέσματα χρήσεως ή τα αδιανέμητα κέρδη που αποκτήθηκαν μετά την εξαγορά της συνδεδεμένης, αναγνωρίζονται σαν έσοδο στα βιβλία του επενδυτή (αγοραστή). Η διανομή κερδών πέραν αυτών που αποκτήθηκαν μετά την εξαγορά, θεωρείται ως αποπληρωμή της επένδυσης και αφαιρείται από το κόστος της.

Με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης η επένδυση καταχωρείται αρχικά στην τιμή κτήσεως, η οποία στη συνέχεια αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη ή τις ζημίες της συγγενούς μετά την ημερομηνία απόκτησης. Η λογιστική αξία της συγγενούς επίσης μειώνεται με το ποσό των μερισμάτων που η επιχείρηση έλαβε από αυτή. Επισημαίνεται ότι το μερίδιο του επενδυτή στις μεταβολές των Ιδίων Κεφαλαίων της εκδότριας, θα αναγνωρίζεται απ' ευθείας στην Καθαρή Θέση και όχι στα αποτελέσματα.

Οι επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο αυτή, πρέπει να εμφανίζονται στα μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία ως ξεχωριστό κονδύλι του Ισολογισμού και το μερίδιο του επενδυτή στα κέρδη ή τις ζημίες πρέπει να γνωστοποιείται σε ξεχωριστό λογαριασμό των

αποτελεσμάτων. Κάτω από τις κατάλληλες προϋποθέσεις και οι δύο μέθοδοι θα πρέπει να δώσουν το ίδιο αποτέλεσμα.

3.18.2 Διαφορές του ΔΛΠ 28 με ΕΓΛΣ

Όσον αφορά τις συγγενείς επιχειρήσεις, το άρθρο 106 του Ν. 2190/1920 ορίζει τη διαδικασία εμφάνισης τους στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Το άρθρο αυτό ορίζει ότι η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης και της εσωτερικής λογιστικής αξίας της επένδυσης, κατά την πρώτη φορά που εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης, εμφανίζεται είτε ως άυλο πάγιο περιουσιακό στοιχείο και αποσβένεται, εφάπαξ ή εντός πενταετίας, είτε αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του ενοποιημένου ισολογισμού. Οποιαδήποτε μεταγενέστερη μεταβολή της εσωτερικής λογιστικής αξίας των συγγενών επιχειρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα. Αντίθετα, με το πρότυπο η θετική υπεραξία της επιχείρησης δεν αποσβήνεται αλλά ελέγχεται για απομείωση ενώ η αρνητική υπεραξία, κατά την πρώτη αναγνώριση, καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης.

Η αποτίμηση των συμμετοχών συνδεδεμένων επιχειρήσεων γίνεται στη συνολικά χαμηλότερη τιμή μεταξύ τρέχουσας και κόστους κτήσης. Το πρότυπο, όμως, επιτρέπει στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής να απεικονίζεται η αξία των συμμετοχών σε θυγατρικές είτε στο κόστος κτήσης, είτε σε αναπροσαρμοσμένες τιμές, είτε με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Τέλος, με βάση τα ΔΛΠ, επιχειρήσεις που υπάγονται σε ενοποίηση πρέπει να κλείνουν χρήση σε ημερομηνίες που δεν απέχουν περισσότερο από 3 μήνες από τις αντίστοιχες ημερομηνίες της μητρικής επιχείρησης. Αντίθετα, ο ΚΒΣ επιβάλλει στις επιχειρήσεις να κλείνουν χρήση, είτε στις 30 Ιουνίου είτε στις 31 Δεκεμβρίου κάθε χρόνο.

Ο διαφορετικός λογιστικός χειρισμός της Ελληνικής Νομοθεσίας δίνει τη δυνατότητα να επιβαρύνονται τα αποτελέσματα της επιχείρησης περισσότερο τα πρώτα χρόνια μετά την ενοποίηση. Επίσης η αξία των συμμετοχών σε συγγενής επιχειρήσεις και τα ποσά που μεταφέρονται στα αποτελέσματα λόγω αποτίμησης, θα διαφέρουν έναντι μιας επιχείρησης που εφαρμόζει τα ΔΛΠ.

3.19 ΔΛΠ 29 : ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΕ ΥΠΕΡΠΛΗΘΩΡΙΣΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ

3.19.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο καθορίζει τον λογιστικό χειρισμό σε οικονομικό περιβάλλον που επικρατούν υπερπληθωριστικές συνθήκες και υποδεικνύει μεθόδους προσαρμογής των οικονομικών καταστάσεων, έτσι ώστε να τηρείται η αρχή της συγκρισιμότητας.

Ο υπερπληθωρισμός φαίνεται από χαρακτηριστικά του οικονομικού περιβάλλοντος μιας χώρας. Συνθήκες αυτής της μορφής δημιουργούνται λόγω του ότι η αγοραστική δύναμη του νομίσματος έχει μειωθεί σε τέτοια επίπεδα, που οι αξίες συναλλαγών στο πρόσφατο παρελθόν δεν μπορεί να συγκριθούν στο μέγεθος με τις αξίες μετέπειτα συναλλαγών λόγω της σημαντικότητας στην διαφοροποίηση τους.

Σε περίπτωση κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων σε νόμισμα υπερπληθωριστικής οικονομίας τα μεγέθη θα πρέπει να εμφανίζονται βάσει των τρεχουσών μονάδων μέτρησης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Τα συγκριτικά κονδύλια και κάθε πληροφόρηση που σχετίζεται με προηγούμενες χρήσεις πρέπει επίσης να εμφανίζονται βάσει τρεχουσών μονάδων μέτρησης κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Το κέρδος ή η ζημία της καθαρής νομισματικής θέσης που προκύπτει από την αναμόρφωση των κονδυλίων θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα καθαρά αποτελέσματα και να γνωστοποιείται ξεχωριστά.

3.19.2 Διαφορές του ΔΛΠ 29 με ΕΓΛΣ

Στην Ελληνική Νομοθεσία δεν υπάρχει κάτι σχετικό με το θέμα που αναλύεται στο ΔΛΠ 29.

3.20 ΔΛΠ 31 : ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΕ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ

3.20.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο αναφέρεται στη λογιστική παρακολούθηση και αναγνώριση των δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες και ορίζει τον τρόπο παρουσίασης των μεγεθών στις λογιστικές καταστάσεις της επενδύτριας επιχείρησης.

Κοινοπραξία είναι μία συμβατική συμφωνία με την οποία δύο ή περισσότερα μέρη αναλαμβάνουν μια οικονομική δραστηριότητα που υπόκεινται σε από κοινού έλεγχο. Εάν ένα από τα μέρη της γραπτής συμφωνίας δεν εξασκεί οποιοδήποτε έλεγχο μαζί με τα υπόλοιπα μέρη, τότε το μέρος αυτό θεωρείται και ονομάζεται επενδυτής της κοινοπραξίας.

Οι λογιστικοί χειρισμοί και οι μέθοδοι αναφοράς στις οικονομικές καταστάσεις των μερών μιας κοινοπραξίας διακρίνονται στη μέθοδο αναλογικής ενοποίησης, όπου το κάθε μέρος μιας κοινοπραξίας ενσωματώνει στα αντίστοιχα ποσά των οικονομικών του καταστάσεων οποιαδήποτε αναλογία μεριδίου του ανήκει και προκύπτει μέσα από τα στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού και εσόδων της κοινοπραξίας. Η δεύτερη διάκριση είναι η μέθοδος της καθαρής θέσης, όπου οποιοδήποτε συμφέρον προκύπτει από μια κοινοπραξία, καταγράφεται αρχικά σε αξίες κόστους. Το υπόλοιπο που προκύπτει διαμορφώνεται σταδιακά με τις διάφορες αλλαγές που επέρχονται στο μερίδιο του κάθε μέρους, μέσα από τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού. Τα αναλογούντα αποτελέσματα χρήσεως της κοινοπραξίας εμφανίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων του κάθε μέρους.

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις το μέλος της κοινοπραξίας πρέπει να εμφανίζει τα δικαιώματά του στην κοινοπραξία ανάλογα με τον τύπο της. Υπάρχουν τρεις τύποι κοινοπραξιών

- Κοινά ελεγχόμενες δραστηριότητες
- Κοινά ελεγχόμενα περιουσιακά στοιχεία
- Κοινά ελεγχόμενες οικονομικές μονάδες

Επίσης, το πρότυπο ορίζει τις περιπτώσεις όπου το μέλος της κοινοπραξίας θα γνωστοποιεί το συνολικό ποσό ενδεχόμενων υποχρεώσεων ξεχωριστά από το ποσό άλλων ενδεχόμενων υποχρεώσεων, καθώς και τη μέθοδο που εφαρμόζει για την αναγνώριση των συμμετοχών του σε κοινά ελεγχόμενες οικονομικές μονάδες.

3.20.2 Διαφορές του ΔΛΠ 31 με ΕΓΛΣ

Το ισχύον νομοθετικό καθεστώς αναγνωρίζει φορολογικά την ιδιότυπη ένωση επιτηδευματιών ως μοναδική έννοια κοινοπρακτικής δραστηριότητας για επίτευξη συγκεκριμένου σκοπού. Παράλληλα, η φορολογική υποχρέωση διαμορφώνεται στο επίπεδο της κοινοπραξίας και όχι των κοινοπρατούντων μερών.

3.21 ΔΛΠ 32 : ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

3.21.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο θέτει το πλαίσιο για την παρουσίαση των Χρηματοοικονομικών μέσων, π.χ. ομόλογα, παράγωγα, στις οικονομικές καταστάσεις και την επίπτωση τους στην οικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές της επιχείρησης.

Χρηματοοικονομικά μέσα αποτελούν όλες οι συμβατικές και μη υποχρεώσεις και δικαιώματα, που συνδέονται ή αφορούν μεταβίβαση μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών μέσων, τα οποία παρέχουν το άμεσο δικαίωμα είσπραξης ή πληρωμής μετρητών. Το πρότυπο κάνει διάκριση είτε ως υποχρέωση προς εξόφληση με μετρητά, είτε ως έντιτλη υποχρέωση και επιτρέπει συμψηφισμό υπό προϋποθέσεις. Η διάκριση γίνεται βάσει της ουσιαστικής υπόστασης και όχι του νομικού τύπου.

Η αναγνώριση των κερδών ή ζημιών από ένα χρηματοοικονομικό μέσο, ακολουθεί την κατάταξη που έχει στον Ισολογισμό. Στην περίπτωση που έχει χαρακτηριστεί ως απαίτηση ή

υποχρέωση, το κέρδος ή η ζημία που σχετίζεται με αυτό θα αναγνωρίζεται απ' ευθείας στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προέκυψε. Αντίθετα, αν έχει χαρακτηριστεί ως συμμετοχικός τίτλος τότε τα αντίστοιχα ποσά θα αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

Όσα μέσα εμπεριέχουν ταυτόχρονα μία καθαρή υποχρέωση προς εξόφληση και μία έντιτλη υποχρέωση, πρέπει να διαχωρίζονται, να λογιστικοποιούνται και να παρουσιάζονται ξεχωριστά.

3.21.2 Διαφορές του ΔΛΠ 32 με ΕΓΛΣ

Η Ελληνική Νομοθεσία δεν προβλέπει συγκεκριμένη διάταξη. Με βάση το πρότυπο, όσα χρηματοοικονομικά στοιχεία ρευστοποιούνται ανάλογα με την αβέβαιη έκβαση μελλοντικών γεγονότων, ταξινομούνται σαν υποχρέωση προς εξόφληση ανεξάρτητα από τον νομικό τους τύπο, ενώ αν υπάρχει πολύ μακρινή και ελάχιστη πιθανότητα ρευστοποίησης με μετρητά, τότε ταξινομούνται ως έντιτλη υποχρέωση. Αντίθετα με όλα αυτά, στις βασικές λογιστικές αρχές δεν υπάρχει συγκεκριμένη διάταξη και συνήθως λογίζονται με βάση το νομικό τους τύπο.

Μία ακόμη ουσιαστική διαφορά αφορά το θέμα του συμψηφισμού των στοιχείων. Το πρότυπο επιτρέπει συμψηφισμό μόνο όταν υπάρχει έννομο δικαίωμα και πρόθεση ταυτόχρονης ρευστοποίησης της απαίτησης με την υποχρέωση. Αντίθετα στην Ελληνική Νομοθεσία συναντώνται νομικά εμπόδια και κανονιστικές διατάξεις που το απαγορεύουν.

3.22 ΔΛΠ 33 : ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

3.22.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο θέτει τις αρχές προσδιορισμού και παρουσίασης των κερδών ανά μετοχή ώστε να παρέχεται ορθή, πλήρης και συγκρίσιμη πληροφόρηση στους χρήστες. Εφαρμόζεται σε όλες τις επιχειρήσεις των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, καθώς και από εκείνες που

βρίσκονται στη διαδικασία έκδοσης νέων τίτλων ή δυνητικά μετατρέψιμων τίτλων που πρόκειται να αναληφθούν μετά από δημόσια εγγραφή.

Τα ποσά που συνυπολογίζονται για τον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή είναι το καθαρό κέρδος ή ζημία που αναλογεί στους μετόχους κοινών μετοχών, μετά την αφαίρεση μερισμάτων των προνομιούχων μετοχών.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να παρουσιάζουν στην ΚΑΧ τόσο τα βασικά όσο και τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή για κάθε κατηγορία κοινών μετοχών, που έχει διαφορετικό δικαίωμα στην διανομή. Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα κέρδη ή τις ζημίες της χρήσεως που αναλογούν στους κατόχους κοινών μετοχών με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά την διάρκεια της χρήσεως. Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη την επήρεια, που θα είχε η εξάσκηση συμβολαίων ή δικαιωμάτων έκδοσης κοινών μετοχών ή μετατροπής σε κοινές μετοχές ή στην έκδοση κοινών μετοχών, τα οποία μοιράζονται στα κέρδη της εταιρίας. Η «μείωση» ισούται με τη δίκαιη αξία των μετοχών μείον την αξία στην οποία θα εκδοθούν οι νέες μετοχές.

3.22.2 Διαφορές του ΔΛΠ 33 με ΕΓΛΣ

Η εισαγωγή του προτύπου δεν απαιτεί διαφορετικούς λογιστικούς χειρισμούς σε σχέση με την Ελληνική Νομοθεσία. Παράλληλα, δεν δημιουργεί προβλήματα με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις. Σημειώνουμε όμως ότι το πρότυπο προβλέπει τα βασικά κέρδη ανά μετοχή, να υπολογίζονται και να εμφανίζονται στην ΚΑΧ. Αντίθετα, η επιχείρηση υποχρεούται να κοινοποιεί στο προσάρτημα τον αριθμό των τίτλων που έχει εκδώσει με ενσωματωμένα δικαιώματα.

3.23 ΔΛΠ 34 : ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

3.23.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο καθορίζει το ελάχιστο περιεχόμενο των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων, τις αρχές καθώς και τους κανόνες που πρέπει να εφαρμόζονται για την αποτίμηση, την παρουσίαση και την σύνταξη των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων.

Ενδιάμεση Περίοδος, είναι μια περίοδος οικονομικής εκθέσεως μικρότερη από ένα πλήρες οικονομικό έτος. Επιπλέον, Ενδιάμεση Οικονομική Έκθεση, είναι μία οικονομική έκθεση που περιέχει είτε μία πλήρη σειρά οικονομικών καταστάσεων, βάσει ΔΛΠ 1, είτε μία σειρά συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων για μία ενδιάμεση περίοδο.

Ελάχιστα συνθετικά στοιχεία μιας ενδιάμεσης οικονομικής εκθέσεως, σύμφωνα με το ΔΛΠ 34 είναι οι οικονομικές καταστάσεις που απαιτούνται από το ΔΛΠ 1 στη συνοπτική τους μορφή.

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις των συνοπτικών οικονομικών καταστάσεων πρέπει, κατ' ελάχιστον, να περιέχουν δήλωση συνέπειας ως προς τις ακολουθούμενες λογιστικές αρχές καθώς επίσης και αναφορά σε σημαντικά γεγονότα που επηρέασαν ή πρόκειται να επηρεάσουν την οικονομική θέση της εταιρείας. Η παρουσίαση των στοιχείων θα πρέπει να γίνεται πάντα συγκριτικά με τα κονδύλια της προηγούμενης αντίστοιχης περιόδου.

3.23.2 Διαφορές του ΔΛΠ 34 με ΕΓΛΣ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία οι επιχειρήσεις πρέπει να συντάσσουν ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, τουλάχιστον για το εξάμηνο της χρήσης, και μάλιστα για τις εισηγμένες ορίζεται πως θα πρέπει να είναι ελεγμένες από ορκωτούς ελεγκτές. Οι καταστάσεις αυτές θα πρέπει να περιέχουν σε συνοπτική μορφή, Ισολογισμό και Κατάσταση αποτελεσμάτων.

3.24 ΔΛΠ 36 : ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΑΞΙΑΣ ΠΕΡΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

3.24.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο αναφέρεται στην έννοια της μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού. Στόχος είναι να ανιχνεύσει τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά πιθανές ζημίες από τη μείωση της αξίας στοιχείων του ενεργητικού, ώστε να μην εμφανιστούν σε αξία μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό. Επίσης προσδιορίζει τις προϋποθέσεις για αναστροφή της αναγνωρισμένης ζημιάς λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων. Το πρότυπο αναθεωρήθηκε τον Μάρτιο του 2004 με απώτερο σκοπό να εναρμονιστεί με το ΔΠΧΠ 3.

Η μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών είναι η μικρότερη ομάδα περιουσιακών στοιχείων, τα οποία είναι δυνατό να δημιουργήσουν, λόγω χρήσεως, ταμειακές ροές και είναι ανεξάρτητα από άλλες ομάδες ιδίων δυνατοτήτων. Το πρότυπο εφαρμόζεται κυρίως για τη λογιστική αντιμετώπιση της υποτίμησης των ασώματων περιουσιακών στοιχείων, της υπεραξίας και των παγίων στοιχείων. Η αρχή της συντηρητικότητας επιβάλλει κάθε περιουσιακό στοιχείο να αναπροσαρμόζεται στο ανακτήσιμο ποσό του, την υψηλότερη τιμή δηλαδή μεταξύ καθαρής τιμής πώλησης και αξίας λόγω χρήσης. Η καθαρή τιμή πώλησης είναι το ποσό που μπορεί να εισπραχθεί από την πώληση του στοιχείου ενώ η αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να προκύψουν από τη συνεχή χρήση του στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του, προεξοφλημένες με κατάλληλους συντελεστές . Ο συντελεστής προεξόφλησης ο οποίος χρησιμοποιείται θα πρέπει να είναι το προ φόρου επιτόκιο και να αντικατοπτρίζει τις εκτιμήσεις της αγοράς του στοιχείου αυτού.

Κάθε επιχείρηση θα πρέπει να διαπιστώνει, κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού, αν και κατά πόσο υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου. Σε περίπτωση ύπαρξης τέτοιας ένδειξης η επιχείρηση θα πρέπει να εκτιμά το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου. Για την εκτίμηση αν και κατά πόσο υπάρχει ένδειξη για την απομείωση της αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου η επιχείρηση θα πρέπει να συνεκτιμά τόσο εξωτερικές όσο και εσωτερικές πηγές πληροφόρησης. Σε περίπτωση που η ανακτήσιμη αξία του περιουσιακού στοιχείου είναι μικρότερη από την λογιστική του αξία, τότε η επιχείρηση θα πρέπει να αναγνωρίζει την σχετική ζημία σαν έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο απεικονίζεται σε αναπροσαρμοσμένη αξία, όπου η ζημία θα μειώσει τη διαφορά αναπροσαρμογής.

Η εκτίμηση της απομείωσης της αξίας θα πρέπει να γίνεται για κάθε στοιχείο ξεχωριστά. Η ζημία, η οποία προκύπτει από την απομείωση της αξίας, θα πρέπει να αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσεως. Εάν το περιουσιακό στοιχείο απεικονίζεται σε αναπροσαρμοσμένη αξία, η ζημία θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μείωση της αναπροσαρμογής.

Κάθε επιχείρηση θα πρέπει να επανεκτιμά την ημερομηνία κλεισίματος του Ισολογισμού, κατά πόσο η αναγνώριση της ζημίας από απομείωση της αξίας που έγινε σε προηγούμενα χρόνια συνεχίζει να υφίσταται ή έχει μειωθεί. Η μείωση της απομείωσης της αξίας, η οποία έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενες χρήσεις, θα πρέπει να αναγνωρίζεται σαν έσοδο, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο απεικονίζεται σε αναπροσαρμοσμένη αξία, όπου η μείωση της υποτίμησης θα πρέπει να προσαυξήσει την αξία αναπροσαρμογής. Θα πρέπει να σημειωθεί, όμως, ότι η αναστροφή της απομείωσης, η οποία αφορά υπεραξία, επιτρέπεται μόνο εάν η ζημία προήλθε από συγκεκριμένη έκτακτη αιτία, η οποία δεν αναμένεται να επαναληφθεί.

Η αναστροφή της ζημίας, σε περίπτωση που παύει να ισχύει σε μεταγενέστερες χρήσεις, θα πρέπει να γίνεται μόνο κατά την έκταση που δεν αυξάνει τη λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού πάνω από τη λογιστική αξία που θα είχε προσδιοριστεί για το στοιχείο αν δεν είχε προσδιοριστεί καμία ζημία απομείωσης. Δηλαδή λαμβάνονται υπ' όψιν και οι αποσβέσεις που θα είχαν διενεργηθεί αν δεν είχε αναγνωριστεί η ζημία. Το ποσό της αναστροφής αναγνωρίζεται άμεσα στην ΚΑΧ στο βαθμό που είχε καταχωρηθεί το ποσό της ζημίας σε προγενέστερη χρήση. Αν η αναστροφή αφορά αναπροσαρμοσμένο στοιχείο, γίνεται με πίστωση των αποτελεσμάτων στο βαθμό που η ζημία είχε βαρύνει τα αποτελέσματα και το υπόλοιπο ποσό μεταφέρεται σε πίστωση των αποθεματικών αναπροσαρμογής. Μετά την αναστροφή αναπροσαρμόζονται και οι αποσβέσεις του στοιχείου για την κατανομή της νέας αξίας του.

3.24.2 Διαφορές του ΔΛΠ 36 με ΕΓΛΣ

Η Ελληνική Νομοθεσία, όπως και τα ΔΛΠ, προβλέπει την αποτίμηση όλων των περιουσιακών στοιχείων μίας επιχείρησης για την εκτίμηση της ύπαρξης υποτίμησης της αξίας τους την ημερομηνία κλεισίματος του Ισολογισμού. Σαν αξιόπιστος τρόπος εκτίμησης, σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, είναι η αγοραία αξία του στοιχείου, χωρίς ειδικά να καθορίζεται η ανακτήσιμη αξία του. Η ζημία η οποία προκύπτει από την υποτίμηση της αξίας των στοιχείων αυτών καταχωρείται στα αποτελέσματα της χρήσεως κατά την οποία αναγνωρίστηκε. Επίσης, οποιαδήποτε μείωση της

υποτίμησης η οποία έχει αναγνωριστεί σε προηγούμενα έτη, καταχωρείται στα έσοδα της χρήσεως κατά την οποία προέκυψε. Αντίθετα, σε ανάλογες περιπτώσεις τα ΔΛΠ προβλέπουν μείωση ή αύξηση της αξίας αναπροσαρμογής για πάγια τα οποία απεικονίζονται σε αναπροσαρμοσμένες αξίες.

Σε περίπτωση υποτίμησης της αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου το ΕΓΛΣ παρέχει τη δυνατότητα σχηματισμού πρόβλεψης, όπου στην περίπτωση που η σχετική υποτίμηση αναμένεται να είναι διαρκής, σχηματίζεται ώστε η αποτίμησή του να γίνει στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ τιμής κτήσης και υποτιμημένης αξίας. Οι προβλέψεις βαραίνουν τα αποτελέσματα χρήσης.

Παρά το γεγονός πως το πνεύμα τόσο της Ελληνικής Νομοθεσίας όσο και των ΔΛΠ είναι όμοιο παρατηρούμε ότι κατά την έρευνα ενδεχόμενης μείωσης της αξίας παγίου το ΕΓΛΣ λαμβάνει υπ' όψιν μόνο την αγοραία αξία του παγίου και όχι την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών εισροών από τη χρήση του. Επίσης σχηματίζονται προβλέψεις και δεν μεταβάλλεται η αξία του στοιχείου όπως ορίζει το πρότυπο. Επομένως οι μεταβολές στην αξία του παγίου επηρεάζουν απευθείας τα αποτελέσματα μιας επιχείρησης που εφαρμόζει ΕΓΛΣ, χωρίς να μεταβάλλεται η λογιστική αξία του στοιχείου που εμφανίζεται στον ισολογισμό. Αντίθετα, με το πρότυπο μόνο η μείωση της αξίας του επηρεάζει τα αποτελέσματα, στο βαθμό που δεν υπάρχει αποθεματικό για το ίδιο πάγιο λόγω προηγούμενης αύξησης της τιμής του, ενώ μεταβάλλεται και η λογιστική του αξία στον ισολογισμό.

3.25 ΔΛΠ 37 : ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

3.25.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το ΔΛΠ 37 αναφέρεται στις λογιστικές τεχνικές παρακολούθησης, αναγνώρισης και εκτίμησης των προβλέψεων, απαιτήσεων και υποχρεώσεων μιας επιχείρησης.

Πρόβλεψη είναι μια υποχρέωση αβέβαιου χρόνου ή ποσού, η οποία προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος που αναμένεται να προκαλέσουν εκροή πόρων. Η πρόβλεψη καταχωρείται όταν η επιχείρηση έχει μια παρούσα δέσμευση, ως αποτέλεσμα παρελθουσών ενεργειών, θα εκταμιεύσει πόρους για το διακανονισμό της και μπορεί να εκτιμήσει αξιόπιστα το ποσό της. Ενδεχόμενη υποχρέωση είναι η πιθανή δέσμευση, που προκύπτει από γεγονότα του παρελθόντος

και θα πραγματοποιηθεί αν συμβούν αβέβαια μελλοντικά γεγονότα. Ως Ενδεχόμενη υποχρέωση ορίζεται και μία παρούσα δέσμευση που δεν καταχωρείται είτε επειδή δεν είναι πιθανόν ότι θα προκαλέσει οικονομική εκροή, είτε επειδή το ποσό της δέσμευσης δεν μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα. Αναλόγως μια ενδεχόμενη απαίτηση.

Η πρόβλεψη για ενδεχόμενα στοιχεία ενεργητικού ή παθητικού δεν αναγνωρίζεται στα βιβλία της επιχείρησης, διότι δεν μπορεί να είναι γνωστό ούτε το ύψος των ενδεχόμενων αυτών στοιχείων ούτε και το αν αυτά θα προκύψουν. Το ποσό που καταχωρείται ως πρόβλεψη πρέπει να είναι η ορθή εκτίμηση της δαπάνης, που απαιτείται για να διακανονιστεί η δέσμευση κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού. Αναγνώριση και εκτίμηση προβλέψεων επιβάλλεται να γίνεται και στις περιπτώσεις αναδιοργάνωσης μιας επιχείρησης.

Οι προβλέψεις πρέπει να αναθεωρούνται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού και η χρήση των προβλέψεων πρέπει να γίνεται μόνο για δαπάνες που τις αφορούν. Η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος και η αρχή της συντηρητικότητας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση του ποσού της πρόβλεψης, όχι όμως και τα κέρδη από αναμενόμενη διάθεση των περιουσιακών στοιχείων.

3.25.2 Διαφορές του ΔΛΠ 37 με ΕΓΛΣ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία οι προβλέψεις δύναται να διενεργηθούν για κάθε κίνδυνο που μπορεί να εντοπισθεί ενώ απαγορεύεται να διενεργούνται προβλέψεις εσόδων. Αν δεν είναι εφικτό να προσδιορισθεί το ποσό της πρόβλεψης, απαιτείται γνωστοποίηση.

Οι προβλέψεις που λογίζονται είναι γενικές, χωρίς να μπορεί επακριβώς να προσδιοριστεί ο χρόνος και το ποσό τους, αβέβαιες και συνήθως ο τρόπος υπολογισμού τους ακολουθεί ειδικές φορολογικές διατάξεις. Αντίθετα το πρότυπο αναγνωρίζει προβλέψεις για βέβαιες υποχρεώσεις και περιορίζει την αβεβαιότητα στο χρόνο και το ποσό τους. Δηλαδή με το ΕΓΛΣ συγχέεται η έννοια της πρόβλεψης με την ενδεχόμενη υποχρέωση κατά το πρότυπο. Επίσης, δεν σχηματίζονται προβλέψεις σε περιπτώσεις αναδιάρθρωσης της επιχείρησης καθώς τα έξοδα αντιμετωπίζονται ως έξοδα πολυετούς απόσβεσης.

Ο Ελληνική νομοθεσία δεν αναγνωρίζει φορολογικά την έκπτωση των προβλέψεων, παρά μόνο στο βαθμό που υπάρχει ρητή πρόβλεψη π.χ. προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις και για

συνταξιοδότηση προσωπικού. Επίσης δεν αναγνωρίζει και δεν αποτιμά ως πρόβλεψη το ποσό της παρούσας δέσμευσης της επιχείρησης σε περιπτώσεις επαχθών συμβάσεων.

Επομένως η επιχείρηση που εφαρμόζει ΕΓΛΣ δύναται να σχηματίζει προβλέψεις που επηρεάζουν τα αποτελέσματα χρήσης σε περισσότερες περιπτώσεις, με αποτέλεσμα το ύψος τους να είναι μεγαλύτερο έναντι των σχηματιζόμενων βάσει προτύπου προβλέψεων, εφόσον δεν γίνεται προεξόφληση της σχετικής δαπάνης.

3.26 ΔΛΠ 38: ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

3.26.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο αναφέρεται στα κριτήρια και τις αρχές αναγνώρισης στις οικονομικές καταστάσεις άυλων στοιχείων ενεργητικού και καθορίζει τη λογιστική αντιμετώπιση αυτών.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία στην πλειοψηφία τους, πρέπει να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης στην οποία δημιουργούνται. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται στο κόστους τους μόνο όταν διασφαλίζεται και μπορεί να τεκμηριωθεί επαρκώς ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αποδίδονται στα περιουσιακά στοιχεία θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και όταν το κόστος τους μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα.

Μετά την αρχική αναγνώριση ενός άυλου στοιχείου, θα πρέπει να εμφανίζεται στην αρχική αξία κτήσεως μειωμένη με την αντίστοιχη πρόβλεψη για απόσβεση. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ της αρχικής και της δίκαιης αξίας του αποτελεί διαφορά επανεκτίμησης, η οποία θα πρέπει να αναγνωρίζεται άμεσα σε πίστωση του λογαριασμού «αποθεματικό επανεκτίμησης». Εάν σε προηγούμενη επανεκτίμηση προέκυψε ζημία, το πλεόνασμα μεταφέρεται στα αποτελέσματα κατά την έκταση της ζημιάς που προέκυψε. Η μείωση που προκύπτει από την επανεκτίμηση, αναγνωρίζεται ως έξοδο και μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσεως της επιχείρησης, εκτός και αν από προηγούμενη επανεκτίμηση προέκυψε πλεόνασμα, οπότε η μείωση μεταφέρεται στο λογαριασμό «αποθεματικό επανεκτίμησης» κατά την έκταση του αποθεματικού που υπάρχει.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία μπορεί να αποκτηθούν είτε με αγορά είτε με ιδιοπαραγωγή, εσωτερικώς δημιουργούμενα. Για την ανάπτυξη ενός εσωτερικά δημιουργούμενου περιουσιακού στοιχείου απαιτούνται οι φάσεις της έρευνας και της ανάπτυξης. Ο γενικός κανόνας που ισχύει είναι ότι για όλες τις δαπάνες που γίνονται κατά τη φάση της έρευνας καταχωρούνται άμεσα στα αποτελέσματα της χρήσης και μόνο οι δαπάνες κατά το στάδιο της ανάπτυξης μπορεί να κεφαλαιοποιηθούν.

Η απόσβεση θα πρέπει να γίνεται συστηματικά κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του άυλου στοιχείου, που δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 20 χρόνια. Αν η διάρκεια ζωής είναι απροσδιόριστη δεν υπόκεινται σε απόσβεση αλλά σε έλεγχο για απομείωση. Η μέθοδος και η περίοδος απόσβεσης θα πρέπει να αναθεωρούνται και να τροποποιούνται όταν η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή αλλάζει από προηγούμενες εκτιμήσεις.

3.26.2 Διαφορές του ΔΛΠ 38 με ΕΓΛΣ

Η Ελληνική Νομοθεσία δεν θέτει σαφείς κανόνες καταχώρησης των άυλων περιουσιακών στοιχείων, παρά μόνο καταχωρούνται όταν προσδοκάται από την εκμετάλλευσή τους έργο μακράς αξιοποίησης.

Η αρχική καταχώρηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων γίνεται στο κόστος κτήσης. Η μεταγενέστερη αποτίμηση όμως, γίνεται πάντοτε στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις σωρευτικές αποσβέσεις, ενώ σύμφωνα με το πρότυπο αποτιμώνται είτε στο κόστος κτήσης, είτε στην εύλογη αξία τους. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην τιμή κτήσης τους και αποσβένονται ισόποσα μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητάς τους με ανώτατο όριο την πενταετία. Εναλλακτικά, στην περίπτωση που το άυλο στοιχείο έχει από τον νόμο προστασία περιορισμένης διάρκειας, αποσβήνεται μέσα στο χρόνο της περιορισμένης αυτής διάρκειας.

Όσον αφορά τη δημιουργία των στοιχείων, δεν υπάρχουν σαφείς κανόνες διαχωρισμού των δαπανών ερευνών από τις δαπάνες ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι το κόστος των ερευνών ανάπτυξης κατά το μέρος που αποδεικνύεται ότι αφορά πραγματική παραγωγή έργου μακροχρόνιας αξιοποιήσεως εγγράφεται στο ενεργητικό του ισολογισμού στην κατηγορία των άυλων στοιχείων ενώ το υπόλοιπο μέρος μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιείται η δαπάνη.

Ορισμένα έξοδα, όπως τα έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης, τα έξοδα κτήσης ακινήτων, χαρακτηρίζονται από τον νόμο ως έξοδα πολυετούς απόσβεσης και αποσβένονται τμηματικά και ισόποσα με ανώτατο όριο τα 5 έτη. Επίσης, οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας είτε εκπίπτουν ολοκληρωτικά κατά το χρόνο της πραγματοποίησης τους, είτε, αν αφορούν πάγιο εξοπλισμό, αποσβένονται σε 3 χρόνια. Επίσης, ενώ η υπεραξία σύμφωνα με το πρότυπο δεν υποβάλλεται σε απόσβεση, αλλά ελέγχεται για απομείωση, η ελληνική νομοθεσία ορίζει ότι η υπεραξία αποσβένεται είτε εφάπαξ στη χρήση που καταχωρήθηκε στα βιβλία, είτε τμηματικά και ισόποσα σε μία μέγιστη περίοδο πέντε ετών.

Η ως άνω σύγκριση φανερώνει ότι δεν υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές μεταξύ του προτύπου και του ΕΓΛΣ ως προς την αναγνώριση και την απόσβεση των άυλων στοιχείων. Στην περίπτωση όμως αναπροσαρμογής της αξίας τους, βάσει προτύπου, προκύπτουν μεταβολές είτε στην καθαρή θέση σε περίπτωση αύξησης είτε στα αποτελέσματα σε περίπτωση μείωσης της αξίας του παγίου. Η μέθοδος αυτή δεν επιτρέπεται από την ελληνική νομοθεσία.

Όσον αφορά τα έξοδα έρευνας, λόγω της απόσβεσής τους σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα με βάσει το ΕΓΛΣ τα αποτελέσματα χρήσεως επιβαρύνονται περισσότερο τις πρώτες χρήσεις από την πραγματοποίησή τους.

3.27 ΔΛΠ 39: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ- ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ

3.27.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το ΔΛΠ 39 αναφέρεται στις λογιστικές μεθόδους που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση, αποτίμηση και απεικόνιση των χρηματοοικονομικών μέσων στις οικονομικές καταστάσεις.

Το πρότυπο κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού σε τέσσερις κατηγορίες, ανάλογα με τον σκοπό κατοχής, γεγονός που υποδεικνύει και τη βάση αποτίμησης τους:

- *Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσης :* εντάσσονται στοιχεία που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς. Αποτιμώνται σε εύλογες αξίες με λογισμό της διαφοράς στα αποτελέσματα χρήσης.

- *Διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις :* εντάσσονται στοιχεία με σταθερές ή προκαθορισμένες εισπράξεις και προκαθορισμένη λήξη. Αποτιμώνται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης, ενώ έσοδα και έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης με βάση το πραγματικό επιτόκιο απόδοσης.

- *Δάνεια και Απαιτήσεις :* εντάσσονται στοιχεία τα οποία δεν είναι παράγωγα, συνοδεύονται με προκαθορισμένες ή σταθερές εισπράξεις και δεν συναλλάσσονται σε χρηματιστηριακές αγορές. Αποτιμώνται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης, ενώ έσοδα και έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης με βάση το πραγματικό επιτόκιο απόδοσης.

- *Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία :* όσα χρεόγραφα δεν ανήκουν στις λοιπές κατηγορίες. Αποτιμώνται στην εύλογη αξία και η υπέρ(υπό)αξία μπορεί να μεταφερθεί σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού. Όταν όμως το στοιχείο διαγράφεται, γιατί πωλείται ή μειώνεται η αξία του, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία που είχε αναγνωριστεί στα Ίδια Κεφάλαια μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

- *Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω της Κατάστασης Αποτελεσμάτων χρήσης :* εντάσσονται υποχρεώσεις που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς

- *Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποτιμώμενες στο αναπόσβεστο κόστος*

Η καταχώρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού γίνεται μόνο όταν η επιχείρηση καθίσταται συμβατικό μέρος. Δηλαδή με την υπογραφή της σύμβασης και ανεξάρτητα πότε αυτή θα τεθεί εν ισχύ στο μέλλον, γίνεται εγγραφή στον ισολογισμό, εκφράζοντας την παρούσα αξία των μελλοντικών ενδεχόμενων απαιτήσεων ή υποχρεώσεων, που απορρέουν από τη σύμβαση.

Η αρχική καταχώρηση γίνεται στο κόστος κτήσης το οποίο προσδιορίζεται από την εύλογη αξία του τιμήματος το οποίο πληρώθηκε ή εισπράχθηκε και συμπεριλαμβάνει όλα τα

παρεπόμενα έξοδα αγοράς ή πληρωμής. Όλα τα παράγωγα που εξυπηρετούν κερδοσκοπικούς σκοπούς αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Το πρότυπο ορίζει περιπτώσεις που κατά την ημερομηνία σύνταξης του ισολογισμού, υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις μείωσης της αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού. Η διαφορά λογιστικής και εύλογης αξίας λογίζεται στα αποτελέσματα για όσα φέρονται στο αναπόσβεστο κόστος κτήσης. Αναστροφή της ζημίας μπορεί να γίνει στο βαθμό που δεν δίνει αναπόσβεστο κόστος μεγαλύτερο από αυτό που θα είχε το στοιχείο αν δεν είχε αναγνωριστεί η ζημία. Για όσα στοιχεία είναι διαθέσιμα προς πώληση, όπου συνήθεις μειώσεις της εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στα Ίδια Κεφάλαια, η μεταφορά της συσσωρευμένης ζημίας γίνεται στα αποτελέσματα χρήσης. Αναστροφή της ζημίας αναγνωρίζεται σε λογαριασμό των Ιδίων Κεφαλαίων. Στην περίπτωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης δεν αναγνωρίζονται ζημίες λόγω απομείωσης.

Το πρότυπο επίσης ορίζει τι ισχύει σε περιπτώσεις δημιουργίας παραγώγου με σκοπό την αντιστάθμιση κινδύνου που έχει δυσμενείς συνέπειες για την εύλογη αξία της επιχείρησης. Η επαρκής αποτελεσματικότητα της αντιστάθμισης κινδύνου ισχύει μόνο όταν η μεταβολή της εύλογης αξίας ή των ταμειακών ροών της καλυπτόμενης συναλλαγής αντισταθμίζεται επαρκώς από την αντίστοιχη μεταβολή της εύλογης αξίας ή των ταμειακών ροών της πράξης αντιστάθμισης. Ο λογιστικός χειρισμός των πράξεων αντιστάθμισης βασίζεται σε τρεις σχέσεις:

1) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας: Το παράγωγο προϊόν αποτιμάται σε εύλογη αξία και απεικονίζεται στον ισολογισμό. Κάθε μεταβολή της αξίας του μεταφέρεται στα αποτελέσματα. Ομοίως και η αντίστοιχη μεταβολή της αξίας της καλυπτόμενης συναλλαγής.

2) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών: Το παράγωγο προϊόν αποτιμάται σε εύλογη αξία και το μέρος του κέρδους ή της ζημίας του μέσου αντιστάθμισης που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματικό αναγνωρίζεται απευθείας στην Καθαρή Θέση. Το αναποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

3) Αντιστάθμιση επένδυσης σε εταιρεία του εξωτερικού: Κατά κανόνα ακολουθείται το ΔΛΠ 21, όμως, το ποσοστό που εμπίπτει μέσα στο αποδεκτό εύρος αποτελεσματικότητας μεταφέρεται στην καθαρή θέση, ενώ κάθε υπέρβαση αυτού μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

3.27.2 Διαφορές του ΔΛΠ 39 με ΕΓΛΣ

Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία, οι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις καταχωρούνται αρχικά στο κόστος κτήσης με τη διαφορά ότι τα ειδικά έξοδα έκδοσης τίτλων καταχωρούνται στα τρέχοντα έξοδα της χρήσεως στην οποία αποκτώνται οι τίτλοι. Οι τόκοι και οι υπό/υπέρ το άρτιο διαφορές λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης ενώ με το πρότυπο η λογιστικοποίηση γίνεται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Η μεταγενέστερη αποτίμηση των επενδύσεων αυτών γίνεται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ κτήσης και τρέχουσας όσον αφορά τίτλους μετοχών και τίτλους με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων. Αντίθετα, οι τίτλοι με χαρακτήρα προθεσμιακής κατάθεσης αποτιμώνται στην παρούσα αξία τους που προσδιορίζεται με βάση το ετήσιο επιτόκιο κάθε τίτλου. Οι διαφορές αποτίμησης καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

Κατά τον ίδιο τρόπο γίνεται και η αρχική καταχώριση και μεταγενέστερη αναγνώριση των διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών μέσων και των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης.

Οι εισπρακτέες αξίες και απαιτήσεις καταχωρούνται αρχικά στο κόστος κτήσης που είναι η εύλογη αξία της δοθείσας αντιπαροχής, προσαυξημένο με τα έξοδα συναλλαγής, όπως ορίζει και το πρότυπο. Η μεταγενέστερη αποτίμησή, σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία γίνεται στο αναπόσβεστο κόστος κτήσης, ενώ υπόκεινται και σε απομείωση. Για τις επισφαλείς απαιτήσεις εφαρμόζονται κατά κανόνα οι διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας που δεν αναγνωρίζουν προβλέψεις. Αντίθετα, το πρότυπο υπολογίζει ζημία απομείωσης.

Η σημαντική διαφορά είναι ότι σύμφωνα με πρότυπο, τα παράγωγα εμφανίζονται στον Ισολογισμό ως περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις την ημερομηνία σύναψης της συμφωνίας και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους. Αντίθετα η ισχύουσα φορολογική νομοθεσία καταχωρεί τα παράγωγα αρχικά σε λογαριασμούς εκτός ισολογισμού την ημερομηνία σύναψης της συμφωνίας, σε αξίες συμβολαίου. Παράλληλα, περιλαμβάνει διατάξεις μόνο για τη φορολόγηση των πραγματοποιηθέντων κερδών και για την έκπτωση της πραγματοποιηθείσας ζημίας από πράξεις ή συμβάσεις παραγώγων, μόνο όταν πραγματοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης.

Όσον αφορά την αντιστάθμιση κινδύνων, στην Ελληνική Νομοθεσία υφίστανται ελάχιστοι κανόνες. Αυτοί αφορούν κυρίως την αντιστάθμιση κινδύνων από τις μεταβολές σε

συναλλαγματικές ισοτιμίες μέσω μελλοντικών αγορών ή νομισματικών μεταβολών. Αξιοσημείωτο είναι ότι δεν υπάρχουν πλέον κίνδυνοι εκτός Ισολογισμού καθώς όλα τα παράγωγα θα πρέπει να καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις στις εύλογες αξίες τους.

3.28 ΔΛΠ 40: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

3.28.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο αναφέρεται στις λογιστικές τεχνικές που απαιτούνται για την παρακολούθηση και την αποτίμηση των ακινήτων που κατέχει ή ενοικιάζει μια επιχείρηση. Τα ακίνητα αυτά δεν χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία, απλά αποφέρουν εισόδημα μέσω της μίσθωσης τους ή κατέχονται για ενίσχυση κεφαλαίου.

Η επένδυση αφορά τα ακίνητα που κατέχονται από τον ιδιοκτήτη ή τον μισθωτή, με βάση χρηματοδοτική μίσθωση, προκειμένου να αποκομίζονται μισθώματα. Παράλληλα, ακίνητα που αποτελούν κεφαλαιακή ενίσχυση όχι όμως προοριζόμενα για λειτουργική χρήση. Επίσης, ορίζεται ότι ακίνητα τα οποία περιλαμβάνουν μία αναλογία που κατέχεται για να αποφέρουν ενοίκια, και μία άλλη αναλογία που κατέχεται για παραγωγική χρήση, πρέπει να λογιστικοποιούνται ξεχωριστά.

Η αρχική αποτίμηση της επένδυσης πρέπει να γίνεται στο κόστος προσαυξημένο με όλα τα έξοδα για την ολοκλήρωση της απόκτησή των ακινήτων. Μεταγενέστερες δαπάνες πρέπει να προσαυξάνουν τη λογιστική αξία του ακινήτου, αν βελτιώνουν τη λειτουργικότητα του.

Η μεταγενέστερη της αρχικής καταχώρησης αποτίμηση πρέπει να γίνεται είτε με τη μέθοδο της εύλογης αξίας, είτε με τη του μέθοδο κόστους. Αν η επιχείρηση επιλέξει την πρώτη μέθοδο, θα πρέπει να αποτιμά τις επενδύσεις σε ακίνητα στην εύλογη αξία τους εκτός αν υπάρχει σαφής ένδειξη ότι δεν είναι σε θέση να την προσδιορίσει αξιόπιστα και σε συνεχή βάση. Κάθε κέρδος ή ζημία που προκύπτει καταχωρείται στα αποτελέσματα. Σύμφωνα με τη δεύτερη μέθοδο οι

επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να αποτιμούνται στο κόστος μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες από μείωση της αξίας τους.

3.28.2 Διαφορές του ΔΛΠ 40 με ΕΓΛΣ

Το ελληνικό δίκαιο δεν απεικονίζει ξεχωριστά τα ακίνητα που κατέχονται για επένδυση, ή αποτελούν κεφαλαιουχική ενίσχυση. Ορίζεται μόνο ότι ακίνητα, τα οποία αποφέρουν έσοδα, υπόκεινται σε απόσβεση, ενώ η εκτίμηση της αξίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων που εισφέρονται στην επιχείρηση από τους μετόχους, γίνεται από ειδική επιτροπή.

Όλα τα πάγια περιουσιακά στοιχεία διακρίνονται σε λειτουργικά (εντός εκμετάλλευσης) και μη λειτουργικά (εκτός εκμετάλλευσης). Μη λειτουργικά είναι τα πάγια στοιχεία που δεν χρησιμοποιούνται παραγωγικά για τις ανάγκες της βασικής επαγγελματικής δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας, ούτε για τις παρεπόμενες ασχολίες της. Επομένως, τα εκμισθούμενα ακίνητα, θεωρούνται από το πρότυπο ακίνητα επένδυσης, ενώ το ΕΓΛΣ τα αντιμετωπίζει ως ακίνητα εκμετάλλευσης, αφού χρησιμοποιούνται σε παρεπόμενες ασχολίες.

Η αρχική καταχώριση των ακινήτων επένδυσης γίνεται στο κόστος κτήσης και τα ειδικά έξοδα απόκτησής τους βαρύνουν το λογαριασμό «έξοδα κτήσης ακινητοποιήσεων», ανεξάρτητα από το αν θα εισρεύσουν οικονομικά οφέλη στην επιχείρηση ή όχι. Τα ακίνητα αυτά αποτιμώνται πάντοτε στο κόστος κτήσης και αποσβένονται ενώ με το πρότυπο δεν διενεργούνται αποσβέσεις στην περίπτωση αποτίμησης στην εύλογη αξία.

Συνοψίζοντας μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι στην περίπτωση εφαρμογής της εύλογης αξίας από επιχείρηση που εφαρμόζει τα ΔΛΠ, οι μεταβολές της εύλογης αξίας θα επηρεάσουν είτε τα αποτελέσματα, σε περίπτωση μείωσης, είτε τα Ίδια Κεφάλαια σε περίπτωση αύξησης της αξίας. Αντίθετα, μια επιχείρηση που εφαρμόζει το ΕΓΛΣ δύναται να διενεργεί μόνο αποσβέσεις.

3.29 ΔΛΠ 41: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

3.29.1 Περιεχόμενο, Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής του Προτύπου

Το πρότυπο καθορίζει τον λογιστικό χειρισμό και τον τρόπο παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων επιχειρήσεων γεωργικής δραστηριότητας. Οι οδηγίες καλύπτουν τα σημεία που σχετίζονται με την δραστηριότητα βιολογικών περιουσιακών στοιχείων, προϊόντων ή πρώτων υλών που προέρχονται από τα βιολογικά στοιχεία και κρατικών παροχών και χορηγιών που σχετίζονται με τα βιολογικά στοιχεία.

Ως Γεωργική Εκμετάλλευση ορίζεται, η διοίκηση και διαχείριση από μία επιχείρηση της μετατροπής των βιολογικών περιουσιακών στοιχείων σε γεωργικό προϊόν ή σε επιπλέον βιολογικά περιουσιακά στοιχεία. Το Βιολογικό Περιουσιακό Στοιχείο ορίζεται σαν ένα ζώο ή φυτό. Τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία και τα γεωργικά προϊόντα θα πρέπει να απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις σε εύλογη αξία μείον τα εκτιμώμενα έξοδα για την πώλησή τους, όταν η εύλογη αξία μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα. Κάθε κέρδος ή ζημία που προκύπτει από την αποτίμηση σε εύλογες αξίες των παραπάνω θα πρέπει να καταχωρείται στα αποτελέσματα της περιόδου που η διαφορά αυτή προέκυψε.

3.29.2 Διαφορές του ΔΛΠ 41 με ΕΓΛΣ

Το ΕΓΛΣ αναγνωρίζει τα βιολογικά περιουσιακά στοιχεία αρχικά στο κόστος κτήσης ή ιδιοπαραγωγής. Η μεταγενέστερη αποτίμηση γίνεται αναπόσβεστο κόστος οπότε προκύπτει κέρδος ή ζημιά.

ΜΕΡΟΣ Β΄

3.30 ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Τα ΔΠΧΠ έρχονται εν έτει 2006 να εμπλουτίσουν και να συμπληρώσουν τα ΔΛΠ. Η εφαρμογή τους καθίσταται για τις ελληνικές επιχειρήσεις υποχρεωτική και αφορά πλέον και λοιπές επιχειρήσεις πέραν των εισηγμένων στο ΧΑΑ.

3.30.1 ΔΠΧΠ 1 – «Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης»

Το ΔΠΧΠ 1 εκδόθηκε τον Ιούλιο του 2003 και θέτει ένα πλαίσιο κανόνων κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων που θα εκδίδονταν για πρώτη φορά με βάση τα ΔΠΧΠ. Στόχος του είναι να διαλευκάνει τις ασάφειες που είχαν δημιουργηθεί από τη ΜΕΔ 8 «Πρώτη Εφαρμογή των ΔΛΠ ως πρωταρχική λογιστική βάση». Η επιχείρηση πρέπει να ακολουθήσει τις ίδιες λογιστικές αρχές στον ισολογισμό έναρξης και σε όλες τις περιόδους, και θα πρέπει να είναι σύμφωνες με κάθε πρότυπο που ισχύει την ημερομηνία αναφοράς των πρώτων οικονομικών καταστάσεων που συντάσσονται βάσει ΔΠΧΠ. Το νέο πρότυπο όρισε ότι οι επιχειρήσεις θα επέλεγαν αν θα ακολουθούσαν ή όχι, αναδρομική εφαρμογή του προτύπου.

Τέλος, στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων θα πρέπει να γίνεται εμφανής η επίδραση των προτύπων στα οικονομικά μεγέθη. Όλες οι προσαρμογές στα κονδύλια του ενεργητικού και του παθητικού, λόγω υιοθέτησης των νέων λογιστικών αρχών, θα καταχωρηθούν απ' ευθείας στα κέρδη εις νέον ή σε άλλη κατηγορία των Ιδίων Κεφαλαίων την ημερομηνία μετάβασης.

Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι οικονομικές καταστάσεις παρέχουν πληροφορίες υψηλής ποιότητας οι οποίες είναι διαφανείς για τους χρήστες, συγκρίσιμες για τις περιόδους που παρουσιάζονται και παρέχουν την κατάλληλη βάση έναρξης για την μεταγενέστερη λογιστική απεικόνιση της επιχείρησης βάσει ΔΛΠ.

3.30.2 ΔΠΧΠ 2 – «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»

Το ΔΠΧΠ 2 αναφέρεται στο ζήτημα των πληρωμών με βάση συμμετοχικούς τίτλους. Πολλές επιχειρήσεις επιλέγουν ως τρόπο επιβράβευσης και αύξησης της παραγωγικότητας των εργαζομένων, την παροχή συμμετοχικών τίτλων. Συχνά εκδίδουν ή μεταβιβάζουν μετοχές ή δικαιώματα προαίρεσης σε υπαλλήλους ή διευθυντικά στελέχη ως αντάλλαγμα της παροχής υπηρεσιών, γεγονός που αποτελεί ισχυρό κίνητρο εργασίας.

Το πρότυπο εφαρμόζεται κατά τη λογιστική αναγνώριση όλων των συναλλαγών που διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους και περιλαμβάνει τους ακόλουθους τρόπους τακτοποίησης μιας συναλλαγής.

- *Διακανονισμός συναλλαγής με συμμετοχικούς τίτλους,* όπου η επιχείρηση λαμβάνει αγαθά ή υπηρεσίες ως αντάλλαγμα για την παραχώρηση των συμμετοχικών τίτλων

- *Ταμειακός διακανονισμός συναλλαγής,* όπου η επιχείρηση λαμβάνει αγαθά ή υπηρεσίες και αποπληρώνει τις υποχρεώσεις της με μετρητά, το ποσό των οποίων καθορίζεται με βάση την αξία των μετοχών ή άλλων συμμετοχικών τίτλων.

Η αναγνώριση των αγαθών και υπηρεσιών που λαμβάνει μια επιχείρηση γίνεται στην εύλογη αξία, κατά τη στιγμή που τα αγαθά αποκτώνται ή οι υπηρεσίες παρέχονται. Σε περίπτωση που μια επιχείρηση εκδίδει συμμετοχικούς τίτλους σε αντάλλαγμα των υπηρεσιών που λαμβάνει τότε πρέπει να αναγνωρίσει αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού με αντίστοιχη αύξηση των Ιδίων Κεφαλαίων. Αντίθετα όταν η επιχείρηση αποπληρώνει με ταμειακά διαθέσιμα τότε πρέπει να αναγνωρίσει μια υποχρέωση. Σε περίπτωση που τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που λαμβάνονται με αντάλλαγμα συμμετοχικούς τίτλους δεν ικανοποιούν τα κριτήρια αναγνώρισης ως στοιχεία του ενεργητικού, τότε αναγνωρίζονται ως έξοδα και επιβαρύνουν τα αποτελέσματα χρήσης.

Επομένως, όταν μια επιχείρηση παρέχει στο προσωπικό της δικαιώματα αγοράς ιδίων μετοχών σε μειωμένη τιμή, τις οποίες προηγουμένως μπορεί να τις είχε αγοράσει από τρίτους, η σχετική δαπάνη εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά της ως δαπάνη μισθοδοσίας. Αντίθετα κατά τη χορήγηση δικαιωμάτων αγοράς μετοχών σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, λαμβάνει χώρα πραγματική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας και συνεπώς η διάθεση των μετοχών σε ευνοϊκή τιμή δεν αποτελεί δαπάνη για την επιχείρηση.

3.30.3 ΔΠΧΠ 3 – «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Το ΔΠΧΠ 3 καθορίζει ένα πλαίσιο αρχών και λογιστικής παρακολούθησης των ενοποιημένων καταστάσεων μιας επιχείρησης. Στόχος του προτύπου είναι η χρηματοοικονομική παρουσίαση μιας επιχείρησης που συμμετέχει σε μια ενοποίηση με άλλες επιχειρήσεις. Το πρότυπο καθορίζει ότι όλες οι επιχειρηματικές συνενώσεις πρέπει να λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της «εξαγοράς».

Ο «αποκτών» θα επιμετρά το κόστος μιας συνένωσης ως το σύνολο της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων που παραχωρήθηκαν, των συμμετοχικών τίτλων που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που δημιουργήθηκαν ή αναλήφθηκαν και κάθε κόστους που αποδίδεται άμεσα στη συνένωση. Το ποσό που προκύπτει ως διαφορά αφορά υπεραξία και αναγνωρίζεται αρχικά στο κόστος. Όταν κατά την αγορά μιας επιχείρησης προκύπτει αρνητική υπεραξία θα πρέπει να αναγνωρίζεται ως κέρδος στα αποτελέσματα χρήσης. Μετά την αρχική αναγνώριση η επιχείρηση θα πρέπει να αποτιμά την υπεραξία στο κόστος μείον τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Η υπεραξία δεν πρέπει να αποσβήνεται αλλά να εξετάζεται ετησίως για μείωση της αξίας της σύμφωνα με το ΔΛΠ 36.

Το πρότυπο επίσης αναφέρει και την περίπτωση της ανάστροφης απόκτησης. Πρόκειται για την περίπτωση όπου μία επιχείρηση αποκτά την κυριότητα των μετοχών μιας άλλης επιχείρησης, με αντάλλαγμα τη μεταβίβαση ενός μεγαλύτερου αριθμού μετοχών της αποκτώμενης. Αποτέλεσμα της συναλλαγής είναι ο έλεγχος του συγκροτήματος να περνά στους μετόχους της αποκτώμενης επιχείρησης. Στην περίπτωση αυτή, τα αναγνωρίσιμα στοιχεία του ενεργητικού, οι υποχρεώσεις και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις του αγοραστή θα απεικονιστούν σε εύλογες αξίες κατά την ημερομηνία απόκτησης, προκειμένου να διενεργηθούν οι διαδικασίες ενοποίησης. Τα στοιχεία της θυγατρικής, αντίστοιχα, θα αναγνωριστούν στις αξίες στις οποίες είχαν αποτιμηθεί πριν από την ενοποίηση.

Όσον αφορά την Ελληνική νομοθεσία, παρατηρούμε διαφορετικό λογιστικό χειρισμό της υπεραξίας. Συγκεκριμένα, η υπεραξία που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση επιχείρησης αφορά τη διαφορά του τιμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων. Η υπεραξία απόκτησης αποτελεί άυλο περιουσιακό στοιχείο που αποσβένεται είτε εφάπαξ είτε ισόποσα σε πέντε έτη. Επίσης δεν εξετάζεται το ενδεχόμενο μείωσης της αξίας της. Η αρνητική υπεραξία μπορεί να κεφαλαιοποιηθεί στα ίδια κεφάλαια ενώ με το πρότυπο αναγνωρίζεται ως κέρδος στα αποτελέσματα χρήσης.

Λόγω του διαφορετικού λογιστικού χειρισμού της υπεραξίας με το ΕΓΛΣ και τα ΔΛΠ, τα αποτελέσματα των επιχειρήσεων καθώς και η καθαρή θέση αυτών θα διαφέρουν ανάλογα με την υιοθετούμενη πολιτική.

3.30.4 ΔΠΧΠ 4 – «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»

Το ΔΠΧΠ 4 ασχολείται με τη λογιστική αντιμετώπιση των ασφαλιστικών συμβάσεων. Παράλληλα, καθορίζει τις επιπρόσθετες πληροφορίες που απαιτούνται από τις ασφαλιστικές εταιρείες για τις συμβάσεις που συνάπτουν. Στόχος του προτύπου είναι ο καθορισμός της λογιστικής αντιμετώπισης των ασφαλιστικών συμβολαίων, των συμβάσεων αντασφάλισης καθώς και όλων των χρηματοοικονομικών εργαλείων που εκδίδουν οι εταιρείες, με χαρακτήρα προαιρετικής συμμετοχής.

Το πρότυπο αναλώνεται στην παρουσίαση των διαφορών του με άλλα συναφή πρότυπα και δεν περιλαμβάνει νέους λογιστικούς χειρισμούς αντιμετώπισης.

Σημειώνεται ότι το ΔΠΧΠ 4 συνδέεται με τις διατάξεις του ΔΛΠ 39. Η εφαρμογή του προτύπου ξεκινάει την ή μετά την 01/01/2005. Η σχετική Διερμηνεία είναι η ΜΕΔ 27 «Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που συνεπάγονται το νομικό τύπο μιας μίσθωσης».

Μερικά ασφαλιστήρια συμβόλαια περιέχουν τόσο το συστατικό στοιχείο της ασφάλισης, όσο και ένα καταθετικό στοιχείο. Σε μερικές περιπτώσεις, ο ασφαλιστής δικαιούται ή οφείλει να διαχωρίζει τα εν λόγω στοιχεία. Αντίθετα, η Ελληνική Νομοθεσία δεν προβλέπει την υποχρέωση διαχωρισμού των στοιχείων αυτών. Παράλληλα, δεν απαιτεί την αναγνώριση αποτελέσματος από την αρχική καταχώρηση και μεταγενέστερη αποτίμηση των ασφαλιστήριων συμβολαίων των οποίων οι όροι θα υλοποιηθούν σε μελλοντικές χρήσεις.

Γίνεται επομένως αντιληπτό ότι οι λογιστικές καταστάσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που εφαρμόζουν το πρότυπο απεικονίζουν την πραγματική οικονομική τους κατάσταση των επιχειρήσεων κατά το χρόνο κατάρτισης αυτών. Αντίθετα με το ΕΓΛΣ το αποτέλεσμα από τη σύναψή των συμβολαίων προκύπτει και αναγνωρίζεται μόνο όταν εκπληρωθούν οι όροι σύναψης στο μέλλον.

3.30.5 ΔΠΧΠ 5 – «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες»

Το ΔΠΧΠ 5 αναφέρεται στη λογιστική αντιμετώπιση των διαθεσίμων προς πώληση στοιχείων του ενεργητικού και καθορίζει τις λογιστικές τεχνικές αποτίμησης, αναγνώρισης και απεικόνισης τους στις λογιστικές καταστάσεις.

Το ΔΠΧΠ 5 ουσιαστικά αντικαθιστά το ΔΛΠ 35 «Διακοπτόμενες Δραστηριότητες». Η εφαρμογή του προτύπου ξεκινάει την 01/01/2005 ή σε μετέπειτα ημερομηνία. Μια από τις κύριες διαφορές των δύο προτύπων είναι ο χρόνος αναγνώρισης των «Διακοπτόμενων Δραστηριοτήτων». Το ΔΠΧΠ 5 αναγνωρίζει τις διακοπτόμενες δραστηριότητες, όταν η επιχείρηση διακόπτει οριστικά την συγκεκριμένη δραστηριότητα της είτε μέσω της εγκατάλειψης της δραστηριότητας, είτε μέσω της πώλησης της. Το ΔΛΠ 35 αναγνωρίζει μια διακοπτόμενη δραστηριότητα στην νωρίτερη ημερομηνία που η διοίκηση εγκρίνει τη διακοπή μιας εκ των δραστηριοτήτων της. Το μειονέκτημα του ΔΛΠ 35 είναι ότι δεν καθόριζε επακριβώς τον τρόπο αποτίμησης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού των διακοπτόμενων δραστηριοτήτων. Εν αντιθέσει, το ΔΠΧΠ 5 ορίζει με σαφήνεια τον τρόπο αποτίμησης και παρουσίασης των παραπάνω στοιχείων.

Η καινοτομία του προτύπου έγκειται στην εισαγωγή μιας νέας κατηγορίας παγίων, τα οποία ονομάζει «Κατεχόμενα Προς Διάθεση» και αφορά στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται με σκοπό την πώληση. Για να αναγνωρίσει η επιχείρηση ένα στοιχείο ενεργητικού ως κατεχόμενο για πώληση θα πρέπει το στοιχείο να είναι άμεσα διαθέσιμο προς πώληση, δηλαδή η επιχείρηση να έχει την πρόθεση, αλλά και την ικανότητα να μεταβιβάσει την κυριότητα του στοιχείου στον αγοραστή, και η πώληση να θεωρείται ιδιαίτερα πιθανή.

Η αρχική καταχώρηση των στοιχείων γίνεται στο κόστος τους. Η μεταγενέστερη αποτίμηση γίνεται στην μικρότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής αξίας και της εύλογης, μειωμένης με τα έξοδα πώλησης. Επίσης δεν διενεργούνται αποσβέσεις επί της αξία των στοιχείων αυτής της κατηγορίας.

Εάν κατά την αρχική αποτίμηση ενός παγίου στοιχείου του ενεργητικού που χαρακτηρίζεται ως κατεχόμενο προς πώληση, προκύψει ότι η εύλογη αξία είναι μικρότερη από την έως τότε λογιστική του αξία, τότε η διαφορά θα αναγνωριστεί ως ζημία στην ΚΑΧ σύμφωνα με το ΔΛΠ 36. Ως ζημιά αναγνωρίζεται, επίσης, και κάθε μεταγενέστερη μείωση της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου, που προκύπτει από επόμενες αποτιμήσεις.

3.30.6 ΔΠΧΠ 6 – «Έρευνα και Αξιολόγηση Ορυκτών Πόρων»

Το ΔΠΧΠ 6 αναφέρεται στον λογιστικό χειρισμό των κονδυλίων για έρευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων. Το παρόν πρότυπο αφορά εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον χώρο των ορυκτών πόρων.

Τα στοιχεία του ενεργητικού εξερεύνησης και αξιολόγησης πρέπει να καταχωρούνται αρχικά στο κόστος. Κατόπιν η επιχείρηση εφαρμόζει είτε το μοντέλο κόστους, είτε το μοντέλο επανεκτίμησης. Τα στοιχεία ενεργητικού εξερεύνησης και αξιολόγησης πρέπει να αξιολογηθούν για απομείωση όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία ενός στοιχείου ενδέχεται να υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του.

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία οι δαπάνες έρευνας και αξιολόγησης ορυκτών πόρων καταχωρούνται σε λογαριασμό «ασώματων ακινητοποιήσεων» στο κόστος κτήσης και αποσβένονται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μία πενταετία. Επομένως, μία επιχείρηση που εφαρμόζει το ΕΓΛΣ εκπίπτει μεγαλύτερο ποσό από τα ακαθάριστα έσοδά της ετησίως σε σχέση με μια επιχείρηση που εφαρμόζει το πρότυπο και κατανέμει την απόσβεση των στοιχείων κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους.

3.30.7 ΔΠΧΠ 7 – «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις»

Με βάση το ΔΠΧΠ 7, ορίζεται το περιεχόμενο και θεσμοθετείται ένα πλήθος πληροφοριών για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει μία μονάδα και τις πολιτικές που έχει καθορίσει για το χειρισμό τους.

Οι γνωστοποιήσεις που προβλέπονται από το ΔΠΧΠ 7, είναι ασύγκριτα περισσότερες και σε πολύ μεγαλύτερο βάθος, από τις γνωστοποιήσεις που προβλέπονται από τα ΔΛΠ για τα σχετικά στοιχεία κατά είδος, που περιλαμβάνονται στην έννοια των Χρηματοοικονομικών Μέσων, με βάση τα ΔΛΠ.

3.30.8 ΔΠΧΠ 8 - «Λειτουργικοί τομείς»

Το ΔΠΧΠ 8 αντικαθιστά το ΔΛΠ 14 «Πληροφόρηση κατά Τομέα» και ευθυγραμμίζει τις οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα. Το πρότυπο απαιτεί από μια επιχείρηση να υιοθετήσει την «διοικητική προσέγγιση» σχετικά με την πληροφόρηση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων της στους λειτουργικούς τομείς της. Γενικά, η πληροφόρηση που θα γνωστοποιηθεί πρέπει να είναι η ίδια που η διοίκηση χρησιμοποιεί εσωτερικά για να αξιοποιήσει τις (κατά τομέα) επιδόσεις της επιχείρησης και με βάση την οποία αποφασίζει την κατανομή των πόρων στους λειτουργικούς τομείς της. Αυτή η πληροφόρηση μπορεί να διαφέρει από αυτήν που χρησιμοποιείται για να προετοιμαστεί ο ισολογισμός και τα αποτελέσματα χρήσης της επιχείρησης. Οπότε τα ΔΠΧΠ απαιτούν επεξηγήσεις σχετικά με την βάση πάνω στην οποία οι οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα ετοιμάζονται και συμφωνίες σχετικά με τα ποσά που καταχωρούνται στον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσης της επιχείρησης.

Στην Ελληνική Νομοθεσία δεν υπάρχει αντίστοιχη υποχρέωση και το μόνο που απαιτείται είναι ελάχιστες γνωστοποιήσεις αναφερόμενες μόνο στις πωλήσεις.. Ωστόσο, η έννοια του επιχειρησιακού τομέα (κλάδου) αποκτά σημασία από φορολογική άποψη αφενός στον προσδιορισμό της έννοιας της «μεταβίβασης επιχείρησης» λόγω πώλησης, για σκοπούς επιβολής του φόρου υπεραξίας 20%, αφετέρου στο πλαίσιο των φορολογικών νόμων που διέπουν μετασχηματισμούς, οι οποίοι προβλέπεται ότι εφαρμόζονται και επί «απόσχισης κλάδου».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

4.1 Η ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Η Ελλάδα είναι μια χώρα με κώδικα αστικού διακαίου, με ισχυρή φορολογική συμμόρφωση και συντηρητική λογιστική γεγονός που επιδρά αρνητικά στη συνάφεια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η εφαρμογή των ΔΛΠ προωθεί την λογιστική της εύλογης αξίας και αποδυναμώνει τη σχέση της λογιστικής με τη φορολογία. Επομένως αναμένεται μεγαλύτερη συνάφεια μεταξύ Αποτελεσμάτων Χρήσης και Ιδίων Κεφαλαίων.

Διάφοροι παράγοντες έχουν προταθεί για να εξηγήσουν τις διαφορές στις λογιστικές πολιτικές μεταξύ των χωρών.

Οι Nobes και Parker (2000) εντοπίζουν ως πιο σημαντικούς τη φύση του νομικού συστήματος, την ανάγκη για πληροφόρηση, τη σχέση μεταξύ φορολογίας και γνωστοποιήσεων στις δημοσιευμένες οικονομικές εκθέσεις και τον βαθμό επαγγελματισμού.

Ιστορικά, η ανάπτυξη των λογιστικών προτύπων σε οποιαδήποτε χώρα εμπίπτει σε μία από τις εξής δύο κατηγορίες: το μοντέλο των «ενδιαφερόμενων μερών» (stakeholders) και το μοντέλο των «μετόχων» (shareholders). Τα ΔΛΠ είναι βασισμένα σε εννοιολογικό πλαίσιο παρόμοιο με το μοντέλο των «μετόχων» που βρίσκεται σε χώρες εθιμικού δικαίου (Barth et al. 2007). Αντίθετα, η Ελλάδα προσανατολίζεται περισσότερο στην προστασία των «ενδιαφερομένων μερών».

Πολλοί ερευνητές προσπάθησαν να συγκρίνουν τη συνάφεια των μεγεθών μεταξύ των χωρών βασισμένοι στην υπόθεση ότι η αυξημένη συνάφεια φανερώνει ποιότητα λογιστικής πληροφόρησης. Ο όρος συνάφεια χρησιμοποιείται ως η ικανότητα των λογιστικών μεγεθών να εξηγούν τις τρέχουσες τιμές των μετοχών.

Σύμφωνα με τους Kothari και Zimmerman (1995), χρησιμοποιείται η τρέχουσα τιμή έναντι της απόδοσης των μετοχών ως καλύτερος δείκτης της συνάφειας της λογιστικής αξίας και του καθαρού

εισοδήματος. Το μειονέκτημα της τρέχουσας τιμής είναι ότι είναι επηρεάζεται από οικονομετρικούς παράγοντες.

Ο κύριος στόχος όμως ενός αριθμού μελετών που καρποφόρησαν τα τελευταία χρόνια ήταν η εξέταση της συνάφειας μεταξύ των λογιστικών στοιχείων και των τιμών των μετοχών ανάλογα με τα λογιστικά πρότυπα που εφαρμόζονται. Η ανάγκη αυτή έγινε ακόμη ισχυρότερη από τη στιγμή που παρουσιάστηκαν τα ΔΠΧΠ.

Οι Ball και Brown (1968), διερεύνησαν τη συσχέτιση μεταξύ του εισοδήματος και των τιμών των μετοχών και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι τιμές των μετοχών αντιδρούν θετικά στα λογιστικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις.

Οι Alford et al (1993) εξέτασαν τη συνάφεια των αποτελεσμάτων σε 17 χώρες με σημείο αναφοράς τις ΗΠΑ και ανέφεραν ότι η συνάφεια των κερδών είναι υψηλότερη στις χώρες όπου η σχέση μεταξύ χρηματοοικονομικής και φορολογικής λογιστικής είναι ασθενής.

Οι Joos και Lang (1994) χρησιμοποιώντας δεδομένα από τη Γαλλία, τη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο ανέφεραν σημαντικές διαφορές στους οικονομικούς δείκτες και την αποτίμηση των κερδών.

Οι Harris et al. (1994), χρησιμοποιώντας στοιχεία από τη Γερμανία και τις Ηνωμένες Πολιτείες, ανέφεραν ότι η συνάφεια των συνολικών αποτελεσμάτων είναι σχεδόν η ίδια και για τις δύο χώρες, ενώ η συνάφεια των Ιδίων Κεφαλαίων ήταν σημαντικά χαμηλότερη στη Γερμανία.

Οι King και Langli (1998) εξέτασε τη συνάφεια των αποτελεσμάτων και των Ιδίων Κεφαλαίων στη Γερμανία, τη Νορβηγία και το Ηνωμένο Βασίλειο και ανέφεραν ότι τα γερμανικά μεγέθη είναι λιγότερο συναφή από τα νορβηγικά ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο εμφανίζει τον υψηλότερο βαθμό συνάφειας.

Οι Ali και Hwang (2000), χρησιμοποιώντας ένα δείγμα 16 χωρών, διαπιστώνουν ότι η συνάφεια των λογιστικών μεγεθών είναι στην πραγματικότητα χαμηλότερη σε χώρες προσανατολισμένες στον τραπεζικό τομέα.

Οι Arce και Mora (2002) εξέτασαν τη συνάφεια των μεγεθών στο Βέλγιο, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ολλανδία, την Ελβετία, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Συμπεραίνουν ότι τα αποτελέσματα έχουν μεγαλύτερη συνάφεια από τα Ίδια Κεφάλαια σε χώρες κοινού αστικού δικαίου σε σχέση με χώρες ποινικού δικαίου.

Οι Hung και Subramanyam (2004) διαπίστωσαν ότι το σύνολο του ενεργητικού και η λογιστική αξία του κεφαλαίου, όπως επίσης και η μεταβλητότητα της λογιστικής αξίας και του καθαρού εισοδήματος, είναι σημαντικά υψηλότερα με τα ΔΛΠ σε σχέση με τα με Γερμανικά πρότυπα. Παράλληλα, ότι ενώ οι προσαρμογές στην λογιστική αξία με τα ΔΛΠ αυξάνουν την συνάφεια, οι προσαρμογές στο εισόδημα γενικά μειώνουν την συνάφεια.

Οι Barth, Landsman και Lang (2005) διερεύνησαν εάν η εφαρμογή των ΔΛΠ σχετίζεται με λιγότερη διαχείριση κερδών, πιο έγκαιρη αναγνώριση των ζημιών, υψηλότερη σχετική αξία των λογιστικών ποσών και χαμηλότερο κόστος κεφαλαίου. Τα αποτελέσματά τους ήταν ότι τα πρότυπα βελτιώνουν την λογιστική ποιότητα και μειώνουν το κόστος του κεφαλαίου

Οι Cordeiro, Couto και Silva (2007) μελετώντας τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των Πορτογαλικών εταιριών διαπίστωσαν ότι όλα τα στοιχεία παρουσίασαν σημαντικές διακυμάνσεις, αυξάνοντας, γενικά, τη συνολική αξία των μεγεθών.

4.2 ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Η βιβλιογραφία των οικονομικών επιπτώσεων από την εφαρμογή των ΔΠΧΠ περιλαμβάνει τέσσερις μελέτες που διεξήχθησαν σε Ελληνικές εισηγμένες εταιρίες. Οι μελέτες αυτές είναι του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών[2], του Πανεπιστημίου Πατρών[3], της Ελεγκτικής εταιρίας Grant Thornton και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η ενδελεχής ανάλυση των συμπερασμάτων ξεφεύγει από το σκοπό της παρούσης εργασίας. Για το λόγο αυτό θα αναφερθούν τα κύρια συμπεράσματα των μελετών.

Μία γενικότερη εικόνα είναι ότι τα ΕΛΠ είναι πιο συντηρητικά από τα ΔΛΠ. Για το λόγο αυτό παρατηρήθηκαν εξαιρετικά υψηλότερες τιμές στα άυλα περιουσιακά στοιχεία, τα πάγια περιουσιακά στοιχεία και τις συνολικές υποχρεώσεις με την εφαρμογή των ΔΠΧΠ. Η χρήση της τρέχουσας αξίας αναδεικνύεται και παίζει σημαντικότερο παράγοντα σε αντίθεση με το καθαρό εισόδημα μετά φόρων που βελτιώνει την σχετική αξία και όχι την πραγματική αξία.

[2] Κων/νος Καραμάνης, Βασίλειος Παπαδάκης Σεπτέμβριος 2008
[3] Μπέλλας Αθανάσιος, Τούντας Κανέλλος και Παπαδάτος Κωνσταντίνος 2007

Όσον αφορά τις προσαρμογές των εταιριών που παρατηρήθηκαν βάσει της συχνότητας εμφάνισης, σημαντικότερη ήταν η αναγνώριση αναβαλλόμενων φόρων από την εφαρμογή του ΔΛΠ 12, καθώς η έννοια της αναβαλλόμενης φορολογίας δεν περιλαμβανόταν στο ΕΓΛΣ που επηρέασε θετικά τα Αποτελέσματα Χρήσης. Παράλληλα, η διαγραφή μη αναγνωριζόμενων από τα ΔΠΧΠ άυλων περιουσιακών στοιχείων, που πολλές επιχειρήσεις είχαν κεφαλαιοποιήσει βάσει Ελληνικής φορολογικής νομοθεσίας είχε αρνητική συνέπεια στα Αποτελέσματα Χρήσης.

Αντίθετα, ως προς την αξία, σημαντικότερη ήταν η προσαρμογή της αξίας των ενσώματων ακινητοποιήσεων στην εύλογη αξία. Η αποτίμηση των παγίων στοιχείων στην τρέχουσα αξία αντί του ιστορικού κόστους, ήταν αναμενόμενο να επιδράσει κατ' ουσία στην αξία των στοιχείων του ισολογισμού. Αυτό συμβαίνει γιατί οδηγεί σε υπεραξία, και η σχετική αναπροσαρμογή σε πολλές περιπτώσεις αντιστάθμισε, μερικώς ή ολικώς, τις αρνητικές συνέπειες απομείωσης λοιπών στοιχείων ενεργητικού. Η προσαρμογή αυτή είχε τη μεγαλύτερη θετική επίδραση στα Ίδια Κεφάλαια των εταιριών. Εξίσου σημαντική είναι η θετική επίδραση που προέκυψε από την ετεροχρονισμένη αναγνώριση διάθεσης κερδών της χρήσης 2004 με την έγκριση της γενικής συνέλευσης καθώς και από την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων διαθεσίμων προς πώληση. Αντίστοιχα, η αναγνώριση και αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία μέσω της ΚΑΧ είχε θετική επίδραση στα Αποτελέσματα χρήσης.

Στον λογαριασμό αποθεματικά εμφανίζονται αρνητικά αποθεματικά από αναπροσαρμογή αξίας συμμετοχών και χρεογράφων. Τονίζεται όμως ότι δεν αναφέρεται εάν αυτά τα αποθεματικά προέρχονται από αποτίμηση και τότε πρέπει να εμφανιστούν σε διακριτό αποθεματικό, ή εάν προέρχονται από πώληση και στην περίπτωση αυτή πρέπει να συμπεριληφθούν στα αποτελέσματα εις νέον έχοντας πρώτα βαρύνει τα αποτελέσματα. Παράλληλα, δεν γίνεται διαχωρισμός σε αποθεματικό από αναπροσαρμογή παγίων και σε λοιπά αποθεματικά όπως τακτικό και αφορολόγητα.

Αξιοσημείωτος ήταν και ο σχηματισμός πρόσθετων προβλέψεων προγραμμάτων παροχών και αποζημιώσεων προσωπικού σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 και ΔΛΠ 26. Αυτό υποδηλώνει και την αναγκαστική ενσωμάτωση, στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των εταιριών, των σχετικών ποσών τα οποία μέχρι πρότινος περιλαμβάνονταν ως παρατηρήσεις στα πιστοποιητικά των ελεγκτών. Η προσαρμογή αυτή αποτέλεσε και την κυριότερη αρνητική επίδραση στα Ίδια Κεφάλαια.

Ο σχηματισμός πρόσθετων προβλέψεων και η διαγραφή επισφαλών και επίδικων απαιτήσεων, αποτέλεσε ουσιαστική εξυγίανση των οικονομικών καταστάσεων των εταιριών, μέσα από τη

λογιστικοποίηση προβλέψεων και τη διαγραφή ανεπίδεκτων είσπραξης απαιτήσεων. Στο ίδιο πλαίσιο εξυγίανσης εντάσσονται και ο σχηματισμός ή αναγνώριση λοιπών πρόσθετων προβλέψεων, υποχρεώσεων και δαπανών, η απομείωση αξίας αποθεμάτων και διαφορών κοστολόγησης και αποτίμησης, η απομείωση αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων και ο σχηματισμός προβλέψεων για πρόσθετους φόρους από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους ανοικτών φορολογικά χρήσεων. Οι προσαρμογές αυτές επηρέασαν σε μικρό βαθμό τα αποτελέσματα.

Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η επίπτωση από την αναπροσαρμογή των αποσβέσεων των εταιριών σύμφωνα με την ωφέλιμη ζωή των παγίων περιουσιακών στοιχείων καθώς και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ισολογισμού σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Οι εταιρίες δεν γνωστοποιούν διακριτά τυχόν κέρδη ή ζημιές σε εύλογες αξίες και την επίδραση αυτών στα αποτελέσματα ή τα Ίδια Κεφάλαια. Συνολικά η αναπροσαρμογή των συντελεστών απόσβεσης είχε θετική επίδραση στην καθαρή θέση των εταιριών, οι οποίες εκτίμησαν μεγαλύτερη ωφέλιμη ζωή βάσει φορολογικών συντελεστών αλλά επηρέασε αρνητικά τα αποτελέσματα.

Η μετάβαση από τα ΕΛΠ στα ΔΠΧΠ είχε σημαντική επίδραση και σε επίπεδο ενοποίησης. Αυτό γίνεται εύκολα αντιληπτό από τις μεταβολές που επέφερε τόσο στη σύνθεση των ομίλων, με την ενοποίηση εταιρειών οι οποίες μέχρι πρότινος δεν ενοποιούντο, όσο και στις μεθόδους ενσωμάτωσης των εταιριών που ήδη συμμετείχαν στην ενοποίηση. Παράλληλα, η εφαρμογή των ΔΠΧΠ επέφερε μεταβολές στις οικονομικές καταστάσεις τόσο της μητρικής όσο και των λοιπών εταιριών του ομίλου, με άμεσες επιπτώσεις στις διαφορές ενοποίησης (χρεωστικές ή πιστωτικές). Αρχικά δεν εμφανίζονται τα δικαιώματα μειοψηφίας στα αποτελέσματα ή τα Ίδια Κεφάλαια. Ταυτόχρονα διαμορφώνεται η τάση αναγνώρισης άυλων περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΠ 3 μειώνοντας την αναγνωριζόμενη υπεραξία που δεν αποσβένεται.

Τέλος, μικρής σχετικά σημασίας σε συνολικό επίπεδο ανάλυσης, αλλά με ειδικό βάρος σε κλαδικό επίπεδο είναι οι αναπροσαρμογές των εσόδων από την υιοθέτηση του ΔΛΠ 11 για τις κατασκευαστικές εταιρίες, η αποτίμηση βιολογικών περιουσιακών στοιχείων βάσει του ΔΛΠ 41 για τις εταιρίες του πρωτογενούς τομέα και η προσαρμογή των ασφαλιστικών προβλέψεων σύμφωνα με τις επιταγές του ΔΠΧΠ 4 για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί και η αρνητική επίδραση που προέκυψε από την αναγνώριση των επιχορηγήσεων βάσει του ΔΛΠ 20.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Στο κεφάλαιο αυτό μελετήθηκε η επίδραση των ΔΛΠ στη συνάφεια των Αποτελεσμάτων Χρήσης και των Ιδίων Κεφαλαίων χρησιμοποιώντας δεδομένα από το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών που καλύπτουν περίοδο δύο ετών πριν και τεσσάρων ετών μετά την υποχρεωτική υιοθέτηση των ΔΛΠ. Σκοπός της έρευνας είναι να μελετήσει τις συνέπειες της υποχρεωτικής εφαρμογής των ΔΛΠ στην ποιότητα των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, με βάση το μοντέλο EBVC (earnings - book value capitalization model) (Fetman και Ohlson 1995) συγκρίνοντας δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις βάσει Ελληνικών και διεθνών προτύπων.

Κατόπιν, με βάση προηγούμενες εμπειρικές μελέτες, (Lipe 1986, Ohlson-Penman 1992, Fairfield 1996, Giner-Reverte 1999) εξετάστηκε η επιπλέον συνάφεια των συστατικών στοιχείων του εισοδήματος και των Ιδίων Κεφαλάιων μετά την υποχρεωτική εφαρμογή των ΔΛΠ, με έμφαση στα πιο σημαντικά στοιχεία. Στόχος ήταν η μελέτη της επιπλέον ερμηνευτική ικανότητας των συστατικών στοιχείων σε σχέση με τα συνολικά μεμονωμένα μεγέθη.

5.1 Η ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Με βάση την κλασσική χρηματοοικονομική θεωρία η τιμή της μετοχής προσδιορίζεται από την προεξόφληση των μελλοντικών μερισμάτων. Οι Ohlson και Fetman (1995) παρουσίασαν μια εναλλακτική μέθοδο αποτίμησης των μετοχών δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στο ρόλο της λογιστικής αξίας. Με βάση το υπόδειγμα αυτό, η τιμή της μετοχής προσδιορίζεται από τη λογιστική αξία (book value) και από το εισόδημα χρήσης (net income).

Βασιζόμενος στο γεγονός ότι τα έκτακτα αποτελέσματα αυξάνουν τη μεταβλητότητα των στοιχείων και μειώνουν την δυνατότητα πρόβλεψης ο Ohlson (1999) συμπεριλαμβάνει στο μοντέλο το ουσιαστικό και βασικό εισόδημα της οντότητας ως περισσότερο συναφές.

Στις ΗΠΑ, εμπειρικά στοιχεία που παρέχονται από τον Lipe (1986) φανερώνουν ότι τα συστατικά στοιχεία του εισοδήματος ερμηνεύουν περισσότερο τη διακύμανση των αποδόσεων σε σχέση με το συνολικό εισόδημα σαν μεμονωμένο μέγεθος, καθώς προσφέρουν μικρή αλλά ουσιαστική πρόσθετη πληροφόρηση. Οι Ohlson, Penman (1992) και Fairfield et al (1996) συναινούν με παρόμοια ευρήματα.

Στην Ευρώπη, ο Μπάλλας (1996 και 1999), Giner και Reverte (1999), και ο Χέβας (2007) αποδεικνύουν ότι οι ορισμένες συνιστώσες του εισοδήματος αποτιμούνται διαφορετικά σε σχέση με το συνολικό εισόδημα.

Σε συνέχεια των μελετών αυτών εξετάζεται κατά πόσον η συνάφεια των συνιστωσών του εισοδήματος αυξήθηκε μετά την υιοθέτηση των ΔΛΠ με βασικό άξονα συγκεκριμένα στοιχεία, δηλαδή λειτουργικά αποτελέσματα (operating income), έκτακτα αποτελέσματα (other income), χρηματοοικονομικά αποτελέσματα (financial income) και φόρους (income tax). Κατόπιν ερευνάται αν τα νέα αυτά στοιχεία του εισοδήματος και των αποτελεσμάτων έχουν σημαντικό πληροφοριακό περιεχόμενο και λαμβάνονται υπ' όψιν ή αγνοούνται εντελώς από τους επενδυτές κατά τη διαδικασία αποτίμησης

Αξίζει να αναφερθεί ότι σύμφωνα με τα ΔΛΠ τα έκτακτα αποτελέσματα δεν επιτρέπεται να εμφανίζονται σαν ξεχωριστά στοιχεία της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης, ενώ τα ΕΛΠ απαιτούν διακριτή απεικόνιση αυτών.

5.2 ΤΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ

Όπως ήδη αναφέρθηκε, εξετάζεται αν η υποχρεωτική υιοθέτηση των ΔΠΧΠ αύξησε τη συνάφεια των Αποτελεσμάτων και των Ιδίων Κεφαλαίων χρησιμοποιώντας το μοντέλο EBVC (Fetman και Ohlson 1995).

1. PRICE =c(1) + c(2) *BOOK VALUE + c(3) * NET INCOME + e

Όπου,

PRICE = η τιμή της κοινής μετοχής έξι μήνες μετά το τέλος της χρήσης (αγοραία αξία Ιδίων Κεφαλαίων)

BOOK VALUE = η λογιστική αξία των Ιδίων Κεφαλαίων, ανά μετοχή, στο τέλος της χρήσης

NET INCOME = τα καθαρά κέρδη, ανά μετοχή, στο τέλος της χρήσης (συνολικό εισόδημα)

e= ο όρος διαταραχής

c(1) = σταθερός όρος

c(2) και **c(3)** = οι συντελεστές (εκτιμητές) των Ιδίων Κεφαλαίων και του Εισοδήματος αντίστοιχα

Οι τιμές των μετοχών χρησιμοποιούνται ως προσεγγίσεις της αξίας της επιχείρησης και στη συνέχεια εξετάζεται κατά πόσο τα άλλα δύο λογιστικά μεγέθη συσχετίζονται με τις πληροφορίες που λαμβάνουν οι επενδυτές για να θέσουν αυτές τις τιμές

Η εξίσωση εκτιμήθηκε με τη μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων με διόρθωση της ετεροσκεδαστικότητας (White 1980). Κατόπιν εξετάστηκε αν η επεξηγηματική ικανότητα του υποδείγματος, όπως μετράται με τους προσαρμοσμένους συντελεστές προσδιορισμού, αυξήθηκε κατά τη χρονική περίοδο μετά την εφαρμογή των ΔΠΧΠ σε σύγκριση την περίοδο εφαρμογής των ΕΛΠ.

Σε δεύτερο στάδιο εξετάστηκε αν η διάσπαση των Ιδίων κεφαλαίων και του συνολικού εισοδήματος στα βασικά τους συστατικά, αυξάνουν την ερμηνευτική ικανότητα του μοντέλου EBVC. Επομένως εκτιμούμε ομοίως ένα νέο μοντέλο που περιλαμβάνει σαν ανεξάρτητες μεταβλητές τα συστατικά στοιχεία των Αποτελεσμάτων Χρήσης και των Ιδίων Κεφαλαίων. Κατόπιν εξετάζουμε αρχικά αν, η αναλυτική αυτή παρουσίαση αυξάνει την επεξηγηματική ικανότητα του υποδείγματος EBVC, τόσο στην περίοδο πριν όσο και στην περίοδο μετά την εφαρμογή των ΔΠΧΠ. Ταυτόχρονα διερευνάται αν οι συντελεστές των στοιχείων έχουν μεταβληθεί ως αποτέλεσμα της εφαρμογής των ΔΠΧΠ.

2. PRICE = c(1) + c(2) * RETAINED EARNINGS + c(3) *OTHER EQUITY+
+ c(4) * OPERATING INCOME + c(5) * FINANCIAL INCOME +
+ c(6) * OTHER INCOME + c(7) * TAX + e

PRICE = η τιμή της κοινής μετοχής έξι μήνες μετά το τέλος της χρήσης (αγοραία αξία Ιδίων Κεφαλαίων)

RETAINED EARNINGS = τα αποθεματικά της επιχείρησης, ανά μετοχή, στο τέλος της χρήσης

OTHER EQUITY = τα υπόλοιπα στοιχεία των Ιδίων Κεφαλαίων πλην των αποθεματικών, ανά μετοχή, στο τέλος της χρήσης

OPERATING INCOME = το λειτουργικό αποτέλεσμα, ανά μετοχή, στο τέλος της χρήσης

FINANCIAL INCOME = το χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα, ανά μετοχή, στο τέλος της χρήσης

OTHER INCOME = άλλα στοιχεία του εισοδήματος, ανά μετοχή, στο τέλος της χρήσης (περιλαμβάνει και τα έκτακτα κέρδη για την περίοδο προ υιοθέτησης των προτύπων)

INCOME TAX = δαπάνη φόρου, ανά μετοχή, στο τέλος της χρήσης

e= ο όρος διαταραχής

c(1) = σταθερός όρος

c(2), c(3), c(4), c(5), c(6) και **c(7)** = οι συντελεστές (εκτιμητές) των ανεξάρτητων μεταβλητών

5.3 ΤΟ ΔΕΙΓΜΑ

Τα δεδομένα που συλλέχτηκαν καλύπτουν την περίοδο 2003 έως 2008, δηλαδή δύο οικονομικά έτη πριν από την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ , δύο οικονομικά έτη μετά την υιοθέτησή τους και δύο οικονομικά έτη της πλήρους εφαρμογής τους.

Τα δεδομένα συγκεντρώθηκαν μέσω της βάσης DATASTREAM που είναι διαθέσιμη στο εργαστήριο χρηματοοικονομικών εφαρμογών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς επίσης και από τις ετήσιες εκθέσεις των επιχειρήσεων και το ΧΑΑ. Από το δείγμα αποκλείστηκαν όλες οι χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις. Για να διευκολυνθεί η σύγκριση των αποτελεσμάτων αποκλείστηκαν επίσης και επιχειρήσεις για τις οποίες δεν ήταν διαθέσιμα όλα τα απαραίτητα δεδομένα. Η διαδικασία αυτή μας έδωσε ένα δείγμα των 121 εταιρειών. Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται η σύνθεση του δείγματος μας, σύμφωνα με τον κλάδο που ανήκει κάθε επιχείρηση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΚΛΑΔΟ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Τρόφιμα & Ποτά	1	0.83%
Χημικά	5	4.13%
Κατασκευές & Υλικά	16	13.22%
Ηλεκτρισμός	1	0.83%
Ηλεκτρονικός & Ηλεκτρικός Εξοπλισμός	1	0.83%
Σταθερή Τηλεφωνία	1	0.83%
Τρόφιμα & Φάρμακα	1	0.83%
Παραγωγή Τροφίμων	13	10.74%
Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας	1	0.83%
Βιομηχανίες (Γενικά)	8	6.61%
Λιανική Πώληση (Γενικά)	4	3.31%
Ιατρικός Εξοπλισμός & Ιατρικές Υπηρεσίες	4	3.31%
Οικιακός Εξοπλισμός	6	4.96%
Βιομηχανική Μηχανική	4	3.31%
Βιομηχανικά Μέταλλα & Ορυκτά	8	6.61%
Βιομηχανικές Μεταφορές	3	2.48%
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	7	5.79%
Εξόρυξη	1	0.83%
Πετρέλαιο & Φυσικό Αέριο	2	1.65%
Προσωπικά Αγαθά	16	13.22%
Φάρμακα & Βιοτεχνολογίες	1	0.83%
Υπηρεσίες Η/Υ & Λογισμικού	4	3.31%
Τεχνολογικό Υλικό & Εξοπλισμός	3	2.48%
Καπνοβιομηχανίες	1	0.83%
Ταξίδια & Αναψυχή	9	7.44%
ΣΥΝΟΛΟ	**121**	**100.00%**

5.4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ

Αρχικά συγκρίνουμε την ικανότητα των Αποτελεσμάτων Χρήσης και των Ιδίων Κεφαλαίων να εξηγήσουν την αγοραία τιμή των μετοχών των εταιριών για τις περιόδους πριν και μετά την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ. Για να επιτευχθεί αυτό, εκτιμούμε το μοντέλο EBVC χωριστά για κάθε περίοδο και συγκρίνουμε τις αντίστοιχες επεξηγηματικές ικανότητες των μοντέλων. Σημειώνεται ότι όλα τα μεγέθη που χρησιμοποιήθηκαν υπολογίστηκαν ανά μετοχή ώστε να υπολογιστεί η συνάφειά τους με την αγοραία τιμή των μετοχών.

Στο πίνακα 2 παρουσιάζεται η περιγραφική στατιστική για τις περιόδους εξέτασης. (Πίνακας 2 του παραρτήματος)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

	MEAN			MEDIAN			STAND. DEVIATION		
	PANEL A	PANEL B	PANEL C	PANEL A	PANEL B	PANEL C	PANEL A	PANEL B	PANEL C
	2003-2004	2005-2006	2007-2008	2003-2004	2005-2006	2007-2008	2003-2004	2005-2006	2007-2008
	GAAP	IAS	IAS	GAAP	IAS	IAS	GAAP	IAS	IAS
PRICE	4.209752	6.433554	4.76562	1.945	3.12	2.02	7.386923	9.632383	7.461207
BOOK VALUE	3.117293	3.564921	3.759831	1.869	2.1765	2.332	4.966292	6.094486	6.997996
NET INCOME	0.23237	0.289663	0.239674	0.102672	0.093571	0.063844	0.910528	1.174423	1.017217

Παρατηρούμε ότι και στις τρεις περιόδους οι διαφορές στους μέσους και τις διαμέσους για τα Αποτελέσματα χρήσης και τα Ίδια κεφάλαια δεν είναι πολύ μεγάλες, σε αντίθεση με τις προσδοκίες μας. Ωστόσο, διαπιστώνουμε σημαντικές διαφορές στην τυπική απόκλιση των Ιδίων κεφαλαίων και στις τρεις περιόδους γεγονός που φανερώνει πιο ευμετάβλητο μέγεθος σε σχέση με τα Αποτελέσματα χρήσεως.

Σε γενικές γραμμές οι επιπτώσεις στα Αποτελέσματα Χρήσης από την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ είναι προς την ίδια κατεύθυνση με αυτές των Ιδίων Κεφαλαίων παρότι η Καθαρή Θέση

λαμβάνει τις αθροιστικές επιπτώσεις από τις λογιστικές διαφορές, ενώ τα Αποτελέσματα Χρήσης μόνο τις επιπτώσεις που λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια της χρήσης. Στο σημείο αυτό χρειάζεται να σημειώσουμε ότι το έτος 2008, τέταρτη χρονιά εφαρμογής των προτύπων, ξεκίνησε και η παγκόσμια οικονομική ύφεση. Επομένως, παρά τη μεγαλύτερη εμπειρία κι εξειδίκευση των εταιριών γύρω από τα ΔΠΧΠ, τα Αποτελέσματα Χρήσης φαίνεται να επηρεάζονται σημαντικά από τις οικονομικές εξελίξεις. Έτσι, εμφανίζονται αυξημένα σε σχέση με την περίοδο προ εφαρμογής των ΔΠΧΠ (panel A) αλλά μειωμένα σε σχέση με την περίοδο 2005-2006 (panel B).

Στον πίνακα 3 παρουσιάζονται οι συσχετίσεις των τριών μεταβλητών που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο EBVC. (Πίνακας 3 του παραρτήματος)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: CORRELATIONS ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

	PRICE			BOOK VALUE			NET INCOME		
	PANEL A 2003-2004 GAAP	PANEL B 2005-2006 IAS	PANEL C 2007-2008 IAS	PANEL A 2003-2004 GAAP	PANEL B 2005-2006 IAS	PANEL C 2007-2008 IAS	PANEL A 2003-2004 GAAP	PANEL B 2005-2006 IAS	PANEL C 2007-2008 IAS
PRICE	1	1	1	0.649501	0.800126	0.802603	0.762819	0.786007	0.79312
BOOK VALUE	0.649501	0.800126	0.802603	1	1	1	0.57672	0.741414	0.820741
NET INCOME	0.762819	0.786007	0.79312	0.57672	0.741414	0.820741	1	1	1

Από τον πίνακα προκύπτει ότι τα Αποτελέσματα χρήσης και τα Ίδια κεφάλαια σχετίζονται θετικά και όλο και πιο ισχυρά με τις τιμές των μετοχών. Μία ακόμη ενδιαφέρουσα παρατήρηση είναι ότι η συσχέτιση που παρατηρείται μεταξύ αποτελεσμάτων και Ιδίων κεφαλαίων την περίοδο προ εφαρμογής ΔΠΧΠ (panel A) αυξάνεται στις μετέπειτα περιόδους. Ο υψηλότερος βαθμό θετικής συσχέτισης των μεγεθών για τα έτη της υποχρεωτικής εφαρμογής των ΔΠΧΠ φανερώνει την ύπαρξη πολυσυγραμμικότητας. Το φαινόμενο αυτό φαίνεται να εξαλείφεται μερικώς με την διάσπαση των μεγεθών στα συστατικά τους στοιχεία όπως θα δούμε παρακάτω.

Ο πίνακας 4 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της παλινδρόμησης με τη μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων. (Πίνακας 4 του παραρτήματος)

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

*PRICE=C(1)+C(2)*BOOK VALUE+C(3)*NET INCOME*

	PANEL A **2003-2004** **GAAP**	**PANEL B** **2005-2006** **IAS**	**PANEL C** **2007-2008** **IAS**
INTERCEPT	1.657135	2.696649	2.179082
(t statistic)	(4.145445)*	(5.902243)*	(5.941765)*
BOOK VALUE	0.467063	0.762937	0.495414
(t statistic)	(2.584808)*	(5.649474)*	(4.402982)*
NET INCOME	4.719395	3.511304	3.020205
(t statistic)	(4.175196)*	(3.906032)*	(3.565740)*
R^2	64.77%	72.27%	69.95%
R^2 adjusted	64.48%	72.04%	69.70%
F- Statistic	219.699	311.4941	278.1813

*= στατιστικά σημαντικό σε επίπεδο 5%

Ο συντελεστής προσδιορισμού και ο διορθωμένος συντελεστής προσδιορίζουν τη σημασία του μοντέλου καθώς και κατά πόσο το δείγμα εξηγεί το μοντέλο και επιβεβαιώνει την ισχύ του. Τα αποτελέσματα του πίνακα 4 υποδεικνύουν ότι η συνάφεια της Καθαρής Θέσης και/ή των Αποτελεσμάτων Χρήσης βελτιώνεται κατά σχεδόν οκτώ (8) ποσοστιαίες μονάδες για την περίοδο της πρώτης εφαρμογής των προτύπων και έξι (6) ποσοστιαίες μονάδες για την επόμενη περίοδο. Η συνολική ερμηνευτική ικανότητα του υποδείγματος αυξήθηκε λόγω της συνάφειας των δύο μεγεθών μετά της υιοθέτηση των ΔΠΧΠ, γεγονός που υποδηλώνει ότι τα αποτελέσματα και τα Ίδια κεφάλαια αλληλεπιδρούν και λειτουργούν συμπληρωματικά. Αυτό κατ' επέκταση σημαίνει ότι τα ΔΠΧΠ αποτελούν πρότυπα υψηλότερης ποιότητας για τους επενδυτές του ΧΑΑ καθώς βελτιώνουν τον

πληροφοριακό χαρακτήρα των οικονομικών καταστάσεων. Αν εξετάσουμε μεμονωμένα τους συντελεστές των ανεξάρτητων μεταβλητών παρατηρούμε ότι είναι όλοι στατιστικά σημαντικοί τόσο στην περίοδο πριν όσο και την περίοδο μετά την υιοθέτηση των προτύπων. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι υπάρχει μία θετική σχέση μεταξύ ανεξάρτητων και εξαρτημένης μεταβλητής. Όσον αφορά τις σημειακές εκτιμήσεις των ανεξάρτητων μεταβλητών (panel A) παρατηρούμε ότι τα Αποτελέσματα Χρήσης επηρεάσουν περισσότερο την τιμή της μετοχής από ότι η λογιστική αξία. Αυτό ίσως είναι φυσιολογικό διότι τα κέρδη είναι μέγεθος περισσότερο κατανοητό και άμεσα συγκρίσιμο από τους επενδυτές. Με την εφαρμογή των ΔΠΧΠ (panel B και C) παρατηρούμε ότι το εισόδημα επηρεάζει λιγότερο την τιμή της μετοχής ενώ αυξάνεται η σημασία της λογιστικής αξίας. Επομένως η εφαρμογή των ΔΠΧΠ αυξάνει την ποιοτική πληροφόρηση των οικονομικών καταστάσεων και οι επενδυτές μπορούν να βασίζονται και σε άλλα μεγέθη.

5.5 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΨΕΥΔΟΜΕΤΑΒΛΗΤΗΣ (DUMMY VARIABLE)

Για την πληρότητα της παλινδρόμησης και την ερμηνεία των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκε μία μεταβλητή dummy που αντιστοιχεί στην χρονική περίοδο εξέτασης των δεδομένων και την ονομάσαμε time of adoption. Συγκεκριμένα, η μεταβλητή αυτή λαμβάνει την τιμή 0 αν αναφερόμαστε στην περίοδο προ εφαρμογής των ΔΠΧΠ (2003-2004) ή την τιμή 1 αν αναφερόμαστε στις περιόδους μετά την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ (2005-2008).

Τα δεδομένα συγκεντρώθηκαν εκ νέου για το σύνολο των εταιριών και για όλη τη χρονική περίοδο αναφοράς (2003-2008). Η ταυτόχρονη μελέτη των δειγμάτων έγινε ακολουθώντας την ίδια διαδικασία. Σκοπός ήταν ο έλεγχος της επίδρασης του έτους αναφοράς και κατ' επέκταση υιοθέτησης των ΔΠΧΠ, τόσο στην τιμή της μετοχής όσο και στις υπόλοιπες μεταβλητές του υποδείγματος.

Ο πίνακας 5Α παρακάτω παρουσιάζει τη συσχέτιση της κάθε μεταβλητής με τη μεταβλητή dummy και ο πίνακας 5Β τους συντελεστές συσχέτισης του Spearman. (Πίνακας 5 του παραρτήματος)

ΠΙΝΑΚΑΣ 5Α: CORRELATIONS ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ – ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ DUMMY

	PRICE	BOOK VALUE	NET INCOME	TIME OF ADOPTION
PRICE	1.000000	0.748143	0.778503	0.079285
BOOK VALUE	0.748143	1.000000	0.725234	0.042331
NET INCOME	0.778503	0.725234	1.000000	0.014670
TIME OF ADOPTION	0.079285	0.042331	0.014670	1.000000

ΠΙΝΑΚΑΣ 5Β: SPEARMAN'S CORRELATIONS ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ – ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ DUMMY

	PRICE	BOOKVALUE	NETINCOME	TIME OF ADOPTION
PRICE	1			
(t statistic)	-----			
BOOKVALUE	0.615336	1		
(t statistic)	(21.00436)*	-----		
NETINCOME	0.631783	0.394982	1	
(t statistic)	(21.93077)*	(11.56854)*	-----	
TIME OF ADOPTION	0.104168	0.080362	0.090532	1
(t statistic)	(2.818204)*	(2.169324)*	(1.982571)*	-----

Όπως φαίνεται από τον πίνακα 5Α η μεταβλητή dummy είναι θετικά συσχετισμένη τόσο με την τιμή των μετοχών όσο και με τα μεγέθη των Ιδίων Κεφαλαίων και του Εισοδήματος. Για την ακρίβεια η υιοθέτηση των προτύπων, όταν δηλαδή η dummy λαμβάνει την τιμή 1, επιδρά θετικά στην αγοραία τιμή της μετοχής, τα αποτελέσματα χρήσης και τα Ίδια Κεφάλαια.

Ο πίνακας 5Β ενισχύει τον παραπάνω ισχυρισμό καθώς όλες οι συσχετίσεις Spearman είναι θετικές, Ποσοτικά αυτό σημαίνει ότι όταν οι ανεξάρτητες μεταβλητές αυξάνουν τότε και η τιμή των μετοχών θα τείνει να αυξάνει. Αντίθετα, ποιοτικά σημαίνει ότι όταν η dummy λαμβάνει την τιμή 1, με την υιοθέτηση των προτύπων, η τιμή των μετοχών τείνει να αυξάνει. Επίσης από τον πίνακα λαμβάνουμε την επιπρόσθετη πληροφόρηση ότι όλες οι συσχετίσεις είναι στατιστικά σημαντικές.

Ο πίνακας 6 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της παλινδρόμησης με τη μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων και την επιπλέον μεταβλητή dummy. (Πίνακας 6 του παραρτήματος)

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ – ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ DUMMY

*PRICE=C(1)+C(2)*BOOK VALUE+C(3)*NET INCOME+C(4)*TIME OF ADOPTION*	
INTERCEPT	1.65811
(t statistic)	(4.755)*
BOOK VALUE	0.522045
(t statistic)	(5.004949)*
NET INCOME	3.977594
(t statistic)	(6.600591)*
TIME OF ADOPTION	0.976807
(t statistic)	(2.682825)*
R^2	68.02%
R^2 adjusted	67.89%
F- Statistic	511.9668

Όπως παρατηρούμε από τον πίνακα οι συντελεστές των μεταβλητών είναι στατιστικά σημαντικοί. Ο θετικός και στατιστικά σημαντικός συντελεστής της μεταβλητής dummy αποτελεί ένδειξη ότι ο χρόνος υιοθέτησης των προτύπων ερμηνεύει σε κάποιο βαθμό τη διακύμανση της τιμής της μετοχής.

Η τιμή του συντελεστή προσδιορισμού φανερώνει ότι το 68,02% της διασποράς της τιμής της μετοχής μπορεί να ερμηνευτεί από το εισόδημα, τα Ίδια Κεφάλαια και το χρόνο υιοθέτησης των προτύπων.

5.6 ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΤΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΣΤΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΟΥΣ

Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη παράγραφο , η ποιότητα της λογιστικής πληροφόρησης βελτιώθηκε λόγω της αλληλεπίδρασης μεγεθών, ως αποτέλεσμα της υποχρεωτικής εφαρμογής των ΔΠΧΠ. Για να επιτευχθεί μια εις βάθος ανάλυση χρησιμοποιήθηκαν τα συστατικά στοιχεία των μεγεθών και ξαναέγιναν οι παλινδρομήσεις. Όσον αφορά το μέγεθος των Ιδίων κεφαλαίων διασπάστηκε σε Αποθεματικά (retained earnings) και Άλλα στοιχεία (other equity). Τα Αποτελέσματα Χρήσης διασπάστηκαν σε λειτουργικά (operating), χρηματοοικονομικά (financial), δαπάνη φόρων (tax) και άλλα αποτελέσματα (other). Τα μεγέθη αυτά υπολογίσθηκαν ανά μετοχή διαιρώντας με τον αριθμό μετοχών στο τέλος του έτους.

Στον Πίνακα 7 αναφέρουμε περιγραφικά στατιστικά για όλες τις μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν (Πίνακας 7 του παραρτήματος).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

	MEAN			MEDIAN			STAND. DEVIATION		
	PANEL A	PANEL B	PANEL C	PANEL A	PANEL B	PANEL C	PANEL A	PANEL B	PANEL C
	2003-2004	2005-2006	2007-2008	2003-2004	2005-2006	2007-2008	2003-2004	2005-2006	2007-2008
	GAAP	IAS	IAS	GAAP	IAS	IAS	GAAP	IAS	IAS
PRICE	4.2098	6.4355	4.7656	1.9450	3.1200	2.0200	7.3869	9.6324	7.4612
RETAINED EARNINGS	-0.2059	0.2921	0.6152	-0.0299	0.0817	0.3013	1.4496	2.7926	3.3485
OTHER EQUITY	3.1956	3.2271	2.9766	2.3759	2.0890	1.9492	3.6656	4.2825	4.3486
OPERATING INCOME	0.3642	0.3642	0.3303	0.1928	0.1377	0.1242	1.1780	1.3400	1.0836
FINANCIAL INCOME	0.0244	0.0319	0.0450	0.0076	0.0098	0.0093	0.0632	0.1038	0.1811
TAX	0.1460	0.1542	0.1235	0.0605	0.0654	0.0469	0.2962	0,348043	0.3409
OTHER INCOME	0.0836	0.1544	0.1467	0.0279	0.0606	0.0516	0.3050	0.4288	0.3483

Από τον παραπάνω πίνακα συμπεραίνουμε ότι η αύξηση του μέσου και της διαμέσου των Αποτελεσμάτων χρήσης μετά την εφαρμογή των ΔΠΧΠ οφείλεται κυρίως στους φόρους και τα το άλλου είδους εισόδημα. Το μέσο λειτουργικό και χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα δεν φαίνεται να μεταβάλλονται αισθητά. Ουσιαστικά από τον παραπάνω πίνακα είναι εμφανής η επίπτωση της οικονομικής κρίσης στα μεγέθη αυτά. Παρατηρούμε δηλαδή ότι οι επιχειρήσεις προσπαθούν να συμπιέσουν τα μέσα λειτουργικά τους έξοδα ενώ παράλληλα αυξάνουν τα μέσα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα. Αυτό είναι ανάλογο με τις προσδοκίες μας καθώς λόγω της οικονομικής κρίσης οι επιχειρήσεις στρέφονταν περισσότερο στο δανεισμό αυξάνοντας τα χρηματοοικονομικά τους έξοδα. Όσον αφορά τη δαπάνη του φόρου, θα πρέπει να συνυπολογίσουμε την επίδραση του διαφορετικού φορολογικού συντελεστή που ίσχυε για τις περιόδους εξέτασης καθώς επίσης και το γεγονός ότι η υιοθέτηση των ΔΠΧΠ (panel B και panel C) επιβάλλει στις επιχειρήσεις την έννοια του αναβαλλόμενου φόρου που δεν υφίσταται για τη διετία 2003-2004. Παρόλα αυτά και για τη δαπάνη του φόρου είναι εμφανής η επίδραση της οικονομικής κρίσης.

Όσον αφορά τα Ίδια Κεφάλαια, παρατηρούμε σημαντική αύξηση της μέσης τιμής των αποθεματικών και για τις δύο περιόδους μετά την εφαρμογή των ΔΠΧΠ ενώ τα «άλλα στοιχεία» των Ιδίων Κεφαλαίων φαίνεται να διατηρούν περίπου το ίδιο ύψος. Ιδιαίτερα για τη διετία 2007-2008 παρατηρείται μία στροφή των επιχειρήσεων προς τη διακράτηση αποθεματικών γεγονός που δικαιολογείται από το οικονομικές συνθήκες της περιόδου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι όλες οι τυπικές αποκλίσεις είναι μεγαλύτερες για τις περιόδους μετά την υιοθέτηση των προτύπων (panel B και C) σαν αποτέλεσμα της μεγαλύτερης μεταβλητότητας των τιμών των μεγεθών αυτών.

Στον πίνακα 8 παρουσιάζονται οι συσχετίσεις των συστατικών στοιχείων των μεταβλητών (Πίνακας 8 του παραρτήματος)

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: CORRELATIONS ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

	PRICE		
	PANEL A	**PANEL B**	**PANEL C**
	2003-2004	**2005-2006**	**2007-2008**
	GAAP	**IAS**	**IAS**
PRICE	1	1	1
RETAINED EARNINGS	0.387592	0.670443	0.746247
OTHER EQUITY	0.675924	0.696085	0.728885
OPERATING INCOME	0.747447	0.785263	0.808259
FINANCIAL INCOME	0.500749	0.721753	0.739274
TAX	0.833106	0.824977	0.783077
OTHER INCOME	0.263365	0.318808	0.302067

Όπως παρατηρούμε η αγοραία τιμή της μετοχής είναι θετικά συσχετισμένη με όλα τα συστατικά στοιχεία τόσο των Ιδίων Κεφαλαίων όσο και των Αποτελεσμάτων κάθε περιόδου. Από τον πίνακα είναι περισσότερο εμφανής η σωρευτική ισχυρή θετική συσχέτιση της τιμής των μετοχών με τα συστατικά στοιχεία του Αποτελέσματος των εταιριών και λιγότερο με τα συστατικά των Ιδίων Κεφαλαίων. Παρόλα αυτά εξετάζοντας μεμονωμένα τα μεγέθη παρατηρούμε μία αξιοσημείωτα μεγάλη αύξηση της συσχέτισης της τιμής των μετοχών με τα αποθεματικά μετά την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ (panel B) που διατηρείται σε μεγαλύτερα επίπεδα και τα επόμενα έτη (Panel C). Αυτό φανερώνει την ιδιαίτερη σημασία που αποκτά πλέον η Καθαρή Θέση των εταιριών στη διαμόρφωση της αγοραίας αξίας των μετοχών και επιβεβαιώνει τον ισχυρισμό που διατυπώθηκε παραπάνω ότι μετά την εφαρμογή των ΔΠΧΠ τα Αποτελέσματα Χρήσης και τα Ίδια Κεφάλαια των εταιριών λειτουργούν συμπληρωματικά.

Ο πίνακας 9 παρουσιάζει τα αποτελέσματα της παλινδρόμησης των συστατικών στοιχείων των μεταβλητών, με τη μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων. (Πίνακας 9 του παραρτήματος)

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

PRICE=C(1)+C(2) RETAINED EARNINGS+C(3)* OTHER EQUITY+C(4)* OPERATING INCOME+C(5)* FINANCIAL INCOME+C(6)*TAX+C(7)* OTHER INCOME*

	PANEL A	**PANEL B**	**PANEL C**
	2003-2004	**2005-2006**	**2007-2008**
	GAAP	**IAS**	**IAS**
INTERCEPT	0.563467	1.885197	1.158261
(t statistic)	(1.391693)	(5.148567)*	(3.752345)*
RETAINED EARNINGS	0.688633	0.700764	0.124246
(t statistic)	(2.513413)*	(3.142118)*	(0.599451)
OTHER EQUITY	0.453539	0.7605	0.690383
(t statistic)	(2.666565)*	(6.143094)*	(6.176006)*
OPERATING INCOME	0.278552	1.606824	3.740026
(t statistic)	(0.435037)	(2.758170)*	(4.396376)*
FINANCIAL INCOME	6.835814	-14.04927	-7.600749
(t statistic)	(1.117512)	(-1.901128)	(-1.856847)
TAX	13.70371	11.3512	2.50628
(t statistic)	(4.362073)*	(4.278081)*	(0.797257)
OTHER INCOME	0.831336	0.015979	1.863461
(t statistic)	(1.357871)	(0.019886)	(1.908881)
R^2	73.38%	77.64%	75.35%
R^2 adjusted	72.70%	77.07%	74.72%
F- Statistic	107.9671	136.0065	119.7091

*= στατιστικά σημαντικό σε επίπεδο 5%

Παρατηρούμε ότι η ερμηνευτική δύναμη του αναλυτικού μοντέλου , σε σχέση με το απλό μοντέλο, αυξάνεται τόσο την περίοδο πριν όσο και την περίοδο μετά την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ.

Αναφορικά με τα Αποτελέσματα Χρήσης, τα παραπάνω συμπεράσματα επιβεβαιώνουν τους ισχυρισμούς των Lipe, Ohlson, Penman και Fairfield et al για την καλύτερη ερμηνευτική ικανότητα των συστατικών στοιχείων του εισοδήματος. Οι συντελεστές προσδιορισμού με την εισαγωγή περισσότερων μεταβλητών αυξήθηκαν. Όσον αφορά τους συντελεστές των μεταβλητών παρατηρούμε ότι στην πλειοψηφία τους είναι στατιστικά σημαντικοί. Για την περίοδο προ υιοθέτησης των ΔΠΧΠ εξαίρεση αποτελούν το λειτουργικό και χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα και τα άλλα αποτελέσματα. Πιο συγκεκριμένα τα άλλα στοιχεία του εισοδήματος φαίνεται να μην επηρεάζουν το μοντέλο και στις τρεις περιόδους. Τα Ίδια Κεφάλαια παραμένουν στατιστικά σημαντική μεταβλητή με βασικό στοιχείο τα αποθεματικά.

Με την εφαρμογή των ΔΠΧΠ (panel B) τα αποτελέσματα για το εισόδημα είναι ανατρεπτικά. Συγκεκριμένα παρατηρούμε μία μείωση του συντελεστή των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων ενώ τα λειτουργικά αποτελέσματα φαίνεται να αποκτούν μεγαλύτερο βάρος και να είναι στατιστικά σημαντικά. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι το λειτουργικό αποτέλεσμα είναι καθοριστικός παράγοντας του εισοδήματος ενώ τα χρηματοοικονομικά έξοδα παρότι αυξάνουν, λόγω του δανεισμού, δεν αποτελούν στατιστικά σημαντική μεταβλητή για την τιμή των μετοχών. Όσον αφορά τα Ίδια Κεφάλαια παρατηρούμε ότι τα αποθεματικά παραμένουν στατιστικά σημαντική μεταβλητή και αποτελούν βασικό συστατικό των Ιδίων Κεφαλαίων. Αυτό επιβεβαιώνει και την αύξηση της συσχέτισης με την τιμή των μετοχών.

Αναφορικά με την περίοδο της οικονομικής κρίσης (panel C) παρατηρούμε ότι οι επενδυτές εξετάζουν τα λειτουργικά αποτελέσματα σημειακά δίνοντας λιγότερη σημασία στην παρακράτηση κερδών. Επομένως τα αποθεματικά εμφανίζονται σαν μη στατιστικά σημαντική μεταβλητή ενώ τα λειτουργικά έξοδα φέρουν το βάρος της πληροφόρησης. Επιπρόσθετα, η δαπάνη του φόρου εμφανίζεται στατιστικά ασήμαντη μεταβλητή εφόσον δεν προσφέρει επιπλέον ερμηνευτική ικανότητα στο μοντέλο. Τα άλλα στοιχεία του εισοδήματος δεν φαίνεται να παίζουν ιδιαίτερο ρόλο για τους επενδυτές.

5.7 ΔΙΑΣΠΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΣΤΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΟΥΣ

Σε συνέχεια της προηγούμενης ανάλυσης μελετήθηκαν τα αποθεματικά, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας τους, ως ξεχωριστό συστατικό στοιχείο των Ιδίων Κεφαλαίων. Σκοπός ήταν η μελέτη της επίδρασης της υιοθέτησης των ΔΠΧΠ στο μέγεθός των αποθεματικών τόσο συνολικά όσο και μεμονωμένα. Πιο συγκεκριμένα, έγινε προσπάθεια διάσπασης του συνόλου των αποθεματικών (retained earnings) στα συστατικά τους στοιχεία. Δυστυχώς η συγκέντρωση των διαφόρων ειδών αποθεματικών απαιτούσε εσωτερική πληροφόρηση διότι οι επιχειρήσεις στην πλειονότητά τους δεν γνωστοποιούν ποια αποθεματικά δεν είναι πραγματοποιημένα και αφορούν εύλογες αξίες. Για το λόγο αυτό συγκεντρώθηκαν μόνο τα αποθεματικά αναπροσαρμογής για ένα σύνολο 31 εταιριών που ήταν διαθέσιμα από τη βάση DATASTREAM. Συνεπώς η παλινδρόμηση για το μοντέλο EBVC ξαναέγινε με συστατικό στοιχείο των Ιδίων Κεφαλαίων τα αποθεματικά αναπροσαρμογής (revaluation reserves), τα διάφορα άλλα αποθεματικά (other reserves) και τα άλλα στοιχεία των Ιδίων Κεφαλαίων (other equity). Όσον αφορά τα Αποτελέσματα χρήσης χρησιμοποιήθηκαν τα ίδια στοιχεία όπως παραπάνω.

Ο πίνακας 10 παρουσιάζει την περιγραφική στατιστική των μεταβλητών (Πίνακας 11 του παραρτήματος)

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

	MEAN			MEDIAN			STAND. DEVIATION		
	PANEL A	PANEL B	PANEL C	PANEL A	PANEL B	PANEL C	PANEL A	PANEL B	PANEL C
	2003-2004	2005-2006	2007-2008	2003-2004	2005-2006	2007-2008	2003-2004	2005-2006	2007-2008
	GAAP	IAS	IAS	GAAP	IAS	IAS	GAAP	IAS	IAS
PRICE	6.7985	9.8381	6.9432	3.1100	5.0600	3.3800	11.6310	15.4916	3.4659
REVALUATION RESERVES	0.3488	0.6383	0.6381	0.0056	0.0061	0.0014	1.4732	2.4634	5.0500
OTHER RESERVES	1.4960	1.6197	1.6773	0.4138	0.3629	0.3099	4.5588	5.5352	5.0246
OTHER EQUITY	2.1733	2.7481	3.1475	1.6921	1.6439	1.5046	2.2504	4.9465	4.5485
OPERATING INCOME	0.8440	0.7517	0.5409	0.3119	0.1883	0.1088	1.8653	2.0728	3.9145
FINANCIAL INCOME	0.0322	0.0655	0.0924	0.0094	0.0119	0.0109	0.0717	0.1933	5.1557
TAX	0.2688	0.2523	0.2009	0.0816	0.0762	0.0498	0.5010	0.5991	4.8556
OTHER INCOME	0.1150	0.1313	0.2071	0.0412	0.0579	0.0720	0.2260	0.4173	3.7420

Από τον παραπάνω πίνακα είναι φανερή η αύξηση της μέσης τιμής και της διαμέσου των αποθεματικών αναπροσαρμογής και των λοιπών αποθεματικών για τις περιόδους εφαρμογής των ΔΠΧΠ (panel B και C). Παράλληλα η μεγάλη αύξηση της τυπικής απόκλισης φανερώνει και μεγάλη μεταβλητότητα κυρίως των αποθεματικών αναπροσαρμογής. Αυτό ουσιαστικά επιβεβαιώνει και τα ευρήματα της προηγούμενης παλινδρόμησης παρά του κατά πολύ περιορισμένου μεγέθους του δείγματος.

Στον πίνακα 11 παρουσιάζονται οι συσχετίσεις των μεταβλητών του υποδείγματος (Πίνακας 12 του παραρτήματος).

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: CORRELATIONS ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

	PRICE		
	PANEL A	**PANEL B**	**PANEL C**
	2003-2004	**2005-2006**	**2007-2008**
	GAAP	**IAS**	**IAS**
PRICE	1	1	1
REVALUATION RESERVES	0.255957	0.100727	0.172231
OTHER RESERVES	0.91191	0.914913	0.910419
OTHER EQUITY	0.815637	0.926717	0.931279
OPERATING INCOME	0.92658	0.938486	0.919842
FINANCIAL INCOME	0.918229	0.821898	0.878389
TAX	0.935317	0.928512	0.885614
OTHER INCOME	0.749281	0.73722	0.432985

Όπως και στον πίνακα 8 έτσι και στον πίνακα 11 γίνεται περισσότερο εμφανής η συσχέτιση της τιμής της μετοχής με τα Αποτελέσματα χρήσης. Παρόλα αυτά εξετάζοντας από τη σκοπιά των αποθεματικών παρατηρούμε ότι τα αποθεματικά αναπροσαρμογής δεν συσχετίζονται έντονα με την αγοραία τιμή της μετοχής και η σχέση αυτή αποδυναμώνει με την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ. Το αντίθετο βέβαια ισχύσει για τα διάφορα άλλα είδη αποθεματικών που φαίνεται να έχουν μεγάλη συσχέτιση με την τιμή της μετοχής.

Ο πίνακας 12 παρουσιάζει την παλινδρόμηση με τη μέθοδο ελαχίστων τετραγώνων. (Πίνακας 13 του παραρτήματος)

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

PRICE=C(1)+C(2) REVALUATION RESERVES+C(3)* OTHER RESERVES+C(4)*OTHER EQUITY + C(5)* OPERATING INCOME + C(6)*FINANCIAL INCOME+ C(7)* TAX+ C(8)*OTHER INCOME*

	PANEL A **2003-2004** **GAAP**	**PANEL B** **2005-2006** **IAS**	**PANEL C** **2007-2008** **IAS**
INTERCEPT	0.1357	2.9377	2.7154
(t statistic)	(0.1828)	(3.3172)*	(5.1986)*
REVALUATION RESERVES	-0.1911	0.8493	0.9420
(t statistic)	(-0.2508)	(2.9697)*	(7.0763)*
OTHER RESERVES	0.4229	0.6865	0.6569
(t statistic)	(0.6193)	(1.2694)	(1.3591)
OTHER EQUITY	0.8686	0.4909	0.1134
(t statistic)	(2.0509)*	(0.7355)	(0.4342)
OPERATING INCOME	-0.3896	0.5112	4.0614
(t statistic)	(-0.2962)	(0.2310)	(4.7269)*
FINANCIAL INCOME	27.9020	-22.4480	-5.4047
(t statistic)	(0.7194)	(-2.7967)*	(-0.8307)
TAX	12.2540	16.7992	0.3720
(t statistic)	(1.8930)	(2.5709)*	(0.1090)
OTHER INCOME	2.9994	5.6765	1.9108
(t statistic)	(1.0955)	(2.7322)*	(1.8586)
R^2	91.93%	93.32%	92.14%
R^2 adjusted	90.89%	92.45%	91.11%
F- Statistic	87.9675	107.7591	90.42979

*= στατιστικά σημαντικό σε επίπεδο 5%

Από τον πίνακα 12 παρατηρούμε ότι η εισαγωγή των αποθεματικών αναπροσαρμογής σαν ανεξάρτητη μεταβλητή αυξάνει την ερμηνευτική ικανότητα του υποδείγματος. Αν επικεντρωθούμε στα Ίδια Κεφάλαια παρατηρούμε πριν την εφαρμογή των ΔΠΧΠ (panel Α) τα αποθεματικά αναπροσαρμογής και τα λοιπά αποθεματικά δεν είναι στατιστικά σημαντικά και τα άλλα στοιχεία των Ιδίων Κεφαλαίων συνιστούν το μεγαλύτερο ποσοστό. Με την υιοθέτηση των ΔΠΧΠ παρατηρείται μία αξιοσημείωτη αύξηση στον συντελεστή των αποθεματικών αναπροσαρμογής και μία μικρότερης κλίμακας αύξηση στο συντελεστή των λοιπών αποθεματικών, ενώ ταυτόχρονα τα μεγέθη καθίστανται στατιστικά σημαντικά. Ταυτόχρονα μία μείωση του συντελεστή των λοιπών στοιχείων των Ιδίων Κεφαλαίων σε συνδυασμό με το γεγονός ότι καθίστανται πλέον μη στατιστικά σημαντική μεταβλητή επιβεβαιώνει το συμπέρασμα ότι η υιοθέτηση των ΔΠΧΠ αύξησε το ποσοστό συμμετοχής των αποθεματικών στη σύνθεση των Ιδίων Κεφαλαίων και έφερε μεγάλη μεταβλητότητα στη σύνθεσή τους.

Όσον αφορά τα Αποτελέσματα χρήσης τα συμπεράσματα συμπίπτουν με όσα αναφέρθηκαν σε προηγούμενη παλινδρόμηση.

5.8 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στην παρούσα μελέτη εξετάσαμε την επίδραση της υποχρεωτικής εφαρμογής των ΔΠΧΠ στη συνάφεια των Αποτελεσμάτων χρήσης και των Ιδίων Κεφαλαίων. Συνοπτικά αναφέρουμε ότι η εφαρμογή των ΔΠΧΠ επηρεάζει θετικά τη συνάφεια των Αποτελεσμάτων χρήσης και των Ιδίων Κεφαλαίων. Ενώ όμως παρατηρήθηκε αύξηση της συνολικής ερμηνευτικής ικανότητας του μοντέλου, συνεχίστηκε η έρευνα με τη διάσπαση των μεγεθών στα συστατικά τους στοιχεία για να παρατηρήσουμε πιθανές ουσιαστικές αλλαγές. Η περαιτέρω ανάλυση μας φανέρωσε μια βελτιωμένη εικόνα της συνάφειας των μεγεθών με κύριο παράγοντα τα Αποτελέσματα χρήσης που εμφανίζονται να παίζουν σημαντικό ρόλο στην αποτίμηση μίας επιχείρησης. Ταυτόχρονα με τη διάσπαση των αποθεματικών στα συστατικά τους στοιχεία παρατηρήσαμε ότι τα διάφορα είδη αποθεματικών όσο και τα αποθεματικά αναπροσαρμογής αποτελούν σημαντικό τμήμα των Ιδίων Κεφαλαίων που διαδραματίζουν πλέον ουσιαστικό ρόλο στην διαμόρφωση της αγοραίας τιμής των μετοχών. Η σχετική ανάλυση μας υποδηλώνει ότι τα ΔΠΧΠ μειώνουν συνεχώς την «κυριαρχία» των Αποτελεσμάτων Χρήσης. Ο κύριος λόγος είναι η μεγαλύτερη έμφαση στις εύλογες αξίες και λιγότερο στην εξομάλυνση του εισοδήματος γεγονός που αυξάνει τη σχετική σημασία των Ιδίων Κεφαλαίων.

Παρά το γεγονός ότι ο προσανατολισμός των προτύπων στην εύλογη αξία βελτιώνει σημαντικά τη σχετική συνάφεια των μεγεθών των Ιδίων Κεφαλαίων και μειώνει τη συνάφεια των Αποτελεσμάτων Χρήσης, η ερευνητική βιβλιογραφία αποδεικνύει ότι η αντικατάσταση των Ελληνικών προτύπων με τα διεθνή αυξάνει τη συνάφεια των δύο αυτών μεγεθών μεμονωμένα.

Μπορεί τα αποτελέσματα της παλινδρόμησης του αναλυτικού μοντέλου να μην ξεπερνούν σε όλα τα σημεία το απλό μοντέλο. Παρ 'όλα αυτά, αν υποτεθεί ότι η συνολική επίπτωση της υιοθέτησης του ΔΠΧΠ απεικονίζεται από τη γενική ερμηνευτική δύναμη των μοντέλων, που έχει όντως αυξηθεί, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η υποχρεωτική επιβολή ΔΠΧΠ μπορεί να αποδειχθεί ωφέλιμη. Ουσιαστικά όμως βοηθά στην ποιοτικότερη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων και την ορθότερη λήψη αποφάσεων για τους επενδυτές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

A/A	Sector	Expanded Name
1	**Beverages**	COCA-COLA HLC.BT.
2	**Chemicals**	CRETE PLASTICS
3		CYCLON HELLAS
4		ELTON CR
5		PETZETAKIS
6		THRACE PLASTICS
7	**Construction & Materials**	AEGEK CR
8		ATHENA
9		BIOTER
10		EDRASIS PSALLIDAS
11		EKTER
12		ELLAKTOR
13		EURODRIP
14		FHL H KYRIAKIDIS MARBLES GRANITES
15		HERACLES GEN.CEMENT
16		IKTINOS HELLAS
17		J & P AVAX
18		MOCHLOS
19		PROODEFTIKH TCHN.CO.
20		REAL EST MAN & HOLDING
21		SHELMAN
22		TITAN CEMENT CR
23	**Electricity**	PUBLIC POWER
24	**Electronic & Electrical Equipment**	HELLENIC CABLES
25	**Fixed Line Telecommunications**	HELLENIC TELECOM.ORG.
26	**Food & Drug Retailers**	ATLANTIC SUPERMARKET
27	**Food Producers**	C CARDASSILARIS & SONS - CARDICO
28		DIAS AQUA CULTURE
29		ELGEKA CR
30		EUROHOLDINGS CAP & INV C
31		FLR MLS C SARANTOPOULOS
32		KRETA FARM
33		LOULIS MILLS
34		NIREFS
35		NUTRIART CR
36		PERSEFS
37		PG NIKAS
38		SELONDA AQUACULTURE
39		STELIOS KANAKIS

40	**Gas, Water & Multiutilities**	ATH.WT.SUPPLY & SEWAGE
41	**General Industrials**	CROWN HELLAS CAN
42		E PAIRIS
43		FLEXOPACK
44		GENERAL COML.& INDL.
45		M J MAILLIS
46		PAPERPACK-TSOUKARIDIS
47		VIOHALCO CB
48		VIS-CONTAINER CR
49		AS COMPANY
50		DUTY FREE SHOPS
51		ELEKTRONIKI ATHINON
52		IKONA-IHOS
53	**Health Care Equipment & Service**	ATHENS MEDICAL CENTRE
54		AXON HOLDINGS
55		DIAGNOS & THERP CNTR OF ATHENS HYGEIA
56		EUROMEDICA
57	**Household Goods & Home Constructions**	BIOKARPET
58		FOURLIS HOLDING
59		G E DIMITRIOU
60		SATO OFFE.& HUW.SUPS.
61		TECHNICAL OLYMPIC
62		VARANGIS
63	**Industrial Engineering**	FRIGOGLASS
64		METKA
65		PETROS PETROPOULOS SA
66		SPIDER
67	**Industrial Metals & Mining**	ALCO HELLAS
68		ALUMIL ALUMINIUM IND.
69		CORINTH PIPE WORKS
70		ELVAL-HELLENIC ALUM.IND.
71		ETEM
72		HALCOR
73		MYTILINEOS HOLDINGS
74		SIDENOR
75	**Industrial Transportation**	IMPERIO ARGO GROUP
76		PIRAEUS PORT AUTHORITY CR
77		THESSALONIKI PORT AUTH.
78	**Media**	ATTICA PUBLICATIONS
79		KATHIMERINI
80		LAMBRAKIS PRESS
81		PEGASUS PUBLISHING
82		TECHNICAL PUBS.
83		TELETYPOS
84		XK TEGOPOULOS EDTS.
85	**Mining**	S&B INDUSTRIAL MRLS.
86	**Oil & Gas Producers**	HELLENIC PETROLEUM
87		MOTOR OIL

88	**Personal Goods**	ALISIDA CR
89		ALSINCO
90		DUROS
91		EL D MOUZAKIS
92		ELFICO
93		FINTEXPORT
94		GR SARANTIS
95		HELLENIC FABRICS
96		KLONATEX GROUP OF COS PR
97		NAFPAKTOS TEX.INDS.
98		PAPOUTSANIS
99		RIDENCO
100		RILKEN
101		SELECTED TEXTILE
102		TRIA ALPHA PR
103		VARVARESSOS EUR SPNG MLS
104	**Pharmaceuticals & Biotechnology**	ALAPIS
105	**Software & Computer Services**	ALTEC HOLDINGS
106		FORTHNET
107		QUALITY & RELIABILITY
108		QUEST HOLDINGS CR
109	**Technology Hardware & Equipment**	CPI COMPUTER
110		PLAISIO COMPUTERS
111		SPACE HELLAS
112	**Tobacco**	KARELIA TOBACCO
113	**Travel & Leisure**	ASTIR PCE.VOULIAGMENI
114		ATTICA HOLDINGS
115		AUTOHELLAS
116		INTRALOT INTGRTD.SYS.& SVS.
117		IONIAN HOTEL
118		LAMPSA HOTEL
119		MINOAN LINES
120		OLYMPIC CATERING
121		OPAP

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

2.1 PANEL A : 2003-2004

	PRICE	BOOK VALUE	NET INCOME
Mean	4.209752	3.117293	0.232370
Median	1.945000	1.869000	0.102672
Maximum	63.30000	40.23200	8.514493
Minimum	0.190000	-2.539000	-5.275128
Std. Dev.	7.386923	4.966292	0.910528
Skewness	5.067282	5.179614	4.449230
Kurtosis	35.00159	33.84460	52.06232
Jarque-Bera	11362.01	10675.25	25070.13
Probability	0.000000	0.000000	0.000000
Sum	1018.760	754.3850	56.23355
Sum Sq. Dev.	13150.56	5944.037	199.8039
Observations	242	242	242

2.2 PANEL B : 2005-2006

	PRICE	BOOK VALUE	NET INCOME
Mean	6.433554	3.564921	0.289663
Median	3.120000	2.176500	0.093571
Maximum	85.95000	62.07000	11.55942
Minimum	0.190000	-1.235000	-2.584439
Std. Dev.	9.632383	6.094486	1.174423
Skewness	4.761721	6.793076	6.048516
Kurtosis	34.20967	59.37841	52.07895
Jarque-Bera	10736.12	33911.35	25763.74
Probability	0.000000	0.000000	0.000000
Sum	1556.920	862.7110	70.09846
Sum Sq. Dev.	22360.66	8951.405	332.4041
Observations	242	242	242

2.3 PANEL C : 2007-2008

	PRICE	BOOK VALUE	NET INCOME
Mean	4.765620	3.759831	0.239674
Median	2.020000	2.332000	0.063844
Maximum	60.70000	75.60900	10.18877
Minimum	0.180000	-0.871000	-2.836735
Std. Dev.	7.461207	6.997996	1.017217
Skewness	4.060777	7.893721	5.987456
Kurtosis	26.40935	76.04623	54.93252
Jarque-Bera	6190.737	56315.37	28640.55
Probability	0.000000	0.000000	0.000000
Sum	1153.280	909.8790	58.00111
Sum Sq. Dev.	13416.38	11802.24	249.3699
Observations	242	242	242

3. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

3.1 PANEL A : 2003-2004

Covariance Analysis: Ordinary
Date: 07/07/11 Time: 21:06
Sample: 1 242
Included observations: 242

Correlation t-Statistic	PRICE	BOOK VALUE	NET INCOME
PRICE	1.000000 -----		
BOOK VALUE	0.649501 13.23324	1.000000 -----	
NET INCOME	0.762819 18.27609	0.576720 10.93652	1.000000 -----

3.2 PANEL B : 2005-2006

Covariance Analysis: Ordinary
Date: 07/07/11 Time: 21:06
Sample: 1 242
Included observations: 242

Correlation t-Statistic	PRICE	BOOK VALUE	NET INCOME
PRICE	1.000000 -----		
BOOK VALUE	0.800126 20.66495	1.000000 -----	
NET INCOME	0.786007 19.69654	0.741414 17.11643	1.000000 -----

3.3 PANEL C : 2007-2008

Covariance Analysis: Ordinary
Date: 07/07/11 Time: 21:08
Sample: 1 242
Included observations: 242

Correlation t-Statistic	PRICE	BOOK VALUE	NET INCOME
PRICE	1.000000 -----		
BOOK VALUE	0.802603 20.84425	1.000000 -----	
NET INCOME	0.793120 20.17348	0.820741 22.25599	1.000000 -----

4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

4.1 PANEL A : 2003-2004

Dependent Variable: PRICE
Method: Least Squares
Date: 05/22/11 Time: 20:35
Sample: 1 242
Included observations: 242
White Heteroskedasticity-Consistent Standard Errors & Covariance
PRICE=C(1)+C(2)*BOOK VALUE+C(3)*NE TINCOME

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C(1)	1.657135	0.399748	4.145445	0.0000
C(2)	0.467063	0.180695	2.584808	0.0103
C(3)	4.719395	1.130341	4.175196	0.0000

R-squared	0.647699	Mean dependent var	4.209752
Adjusted R-squared	0.644751	S.D. dependent var	7.386923
S.E. of regression	4.402808	Akaike info criterion	5.814681
Sum squared resid	4632.948	Schwarz criterion	5.857933
Log likelihood	-700.5765	Hannan-Quinn criter.	5.832105
F-statistic	219.6990	Durbin-Watson stat	1.972832
Prob(F-statistic)	0.000000		

4.2 PANEL B : 2005-2006

Dependent Variable: PRICE
Method: Least Squares
Date: 05/22/11 Time: 20:41
Sample: 1 242
Included observations: 242
White Heteroskedasticity-Consistent Standard Errors & Covariance
PRICE=C(1)+C(2)*BOOK VALUE+C(3)*NET INCOME

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C(1)	2.696649	0.456886	5.902243	0.0000
C(2)	0.762937	0.135046	5.649474	0.0000
C(3)	3.511304	0.898944	3.906032	0.0001

R-squared	0.722734	Mean dependent var	6.433554
Adjusted R-squared	0.720414	S.D. dependent var	9.632383
S.E. of regression	5.093210	Akaike info criterion	6.106013
Sum squared resid	6199.848	Schwarz criterion	6.149264
Log likelihood	-735.8276	Hannan-Quinn criter.	6.123436
F-statistic	311.4941	Durbin-Watson stat	1.963840
Prob(F-statistic)	0.000000		

4.3 PANEL B : 2007-2008

Dependent Variable: PRICE
Method: Least Squares
Date: 05/22/11 Time: 20:52
Sample: 1 242
Included observations: 242
White Heteroskedasticity-Consistent Standard Errors & Covariance
PRICE=C(1)+C(2)*BOOK VALUE+C(3)*NET INCOME

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C(1)	2.179082	0.366740	5.941765	0.0000
C(2)	0.495414	0.112518	4.402982	0.0000
C(3)	3.020205	0.847007	3.565740	0.0004

R-squared	0.699508	Mean dependent var	4.765620
Adjusted R-squared	0.696994	S.D. dependent var	7.461207
S.E. of regression	4.107098	Akaike info criterion	5.675630
Sum squared resid	4031.512	Schwarz criterion	5.718881
Log likelihood	-683.7512	Hannan-Quinn criter.	5.693053
F-statistic	278.1813	Durbin-Watson stat	1.720783
Prob(F-statistic)	0.000000		

5. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ – ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ DUMMY

Covariance Analysis: Ordinary
Date: 07/07/11 Time: 22:06
Sample: 1 726
Included observations: 726

Correlation t-Statistic	PRICE	BOOK VALUE	NET INCOME	DUMMY
PRICE	1.000000 -----			
BOOK VALUE	0.748143 30.33813	1.000000 -----		
NET INCOME	0.778503 33.37476	0.725234 28.34271	1.000000 -----	
DUMMY	0.079285 2.140074	0.042331 1.140039	0.014670 0.394769	1.000000 -----

6. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΑΠΛΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ – ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ DUMMY

Dependent Variable: PRICE
Method: Least Squares
Date: 05/29/11 Time: 11:04
Sample: 1 726
Included observations: 726
White Heteroskedasticity-Consistent Standard Errors & Covariance
PRICE=C(1)+C(2)*BOOK VALUE+C(3)*NET INCOME+C(4)*DUMMY

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C(1)	1.658110	0.348709	4.755000	0.0000
C(2)	0.522045	0.104306	5.004949	0.0000
C(3)	3.977594	0.602612	6.600591	0.0000
C(4)	0.976807	0.364096	2.682825	0.0075

R-squared	0.680234	Mean dependent var	5.136309
Adjusted R-squared	0.678905	S.D. dependent var	8.269249
S.E. of regression	4.685789	Akaike info criterion	5.932440
Sum squared resid	15852.68	Schwarz criterion	5.957716
Log likelihood	-2149.476	Hannan-Quinn criter.	5.942194
F-statistic	511.9668	Durbin-Watson stat	1.881775
Prob(F-statistic)	0.000000		

7. ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

7.1 PANEL A : 2003-2004

	PRICE	RETAINED EARNINGS	OTHER EQUITY	OPERATING INCOME	FINANCIAL INCOME	TAX	OTHER INCOME
Mean	4.209752	-0.205939	3.195606	0.364221	0.024370	0.146038	0.083564
Median	1.945000	-0.029896	2.375861	0.192830	0.007589	0.060547	0.027911
Maximum	63.30000	6.052174	34.17971	10.40688	0.542044	2.926812	1.892602
Minimum	0.190000	-10.34872	0.434947	-6.529082	0.000000	-0.467114	-3.024107
Std. Dev.	7.386923	1.449590	3.665589	1.177960	0.063237	0.296178	0.304956
Skewness	5.067282	-3.320157	4.789880	3.403522	6.056037	5.369901	-2.531938
Kurtosis	35.00159	29.33513	34.18198	39.36359	44.28120	43.31035	53.40164
Jarque-Bera	11362.01	7437.796	10729.55	13800.52	18662.63	17547.70	25873.51
Probability	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
Sum	1018.760	-49.83733	773.3367	88.14142	5.897584	35.34110	20.22245
Sum Sq. Dev.	13150.56	506.4158	3238.207	334.4089	0.963751	21.14082	22.41253
Observations	242	242	242	242	242	242	242

7.2 PANEL B : 2005-2006

	PRICE	RETAINED EARNINGS	OTHER EQUITY	OPERATING INCOME	FINANCIAL INCOME	TAX	OTHER INCOME
Mean	6.433554	0.292113	3.227090	0.364151	0.031914	0.154188	0.154410
Median	3.120000	0.081683	2.089029	0.137654	0.009757	0.065413	0.060631
Maximum	85.95000	22.45181	39.61848	10.91196	1.211594	3.507609	4.971420
Minimum	0.190000	-16.21365	0.389578	-6.188520	0.000000	-0.581638	-0.988491
Std. Dev.	9.632383	2.792574	4.282454	1.340041	0.103805	0.348043	0.428791
Skewness	4.761721	1.515928	5.576507	3.365398	8.344751	5.869116	7.357242
Kurtosis	34.20967	32.49861	42.76888	35.71957	84.72203	49.29113	75.56261
Jarque-Bera	10736.12	8866.880	17201.70	11251.73	70150.05	22996.60	55275.30
Probability	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
Sum	1556.920	70.69128	780.9557	88.12455	7.723074	37.31358	37.36725
Sum Sq. Dev.	22360.66	1879.432	4419.799	432.7663	2.596873	29.19330	44.31075
Observations	242	242	242	242	242	242	242

7.2 PANEL C : 2007-2008

	PRICE	RETAINED EARNINGS	OTHER EQUITY	OPERATING INCOME	FINANCIAL INCOME	TAX	OTHER INCOME
Mean	4.765620	0.615152	2.976644	0.330272	0.045017	0.123515	0.146652
Median	2.020000	0.301315	1.949166	0.124211	0.009338	0.046904	0.051633
Maximum	60.70000	33.20399	42.40507	9.375725	2.040580	3.759420	2.747101
Minimum	0.180000	-10.00638	-2.533306	-1.721088	0.000000	-0.491868	-0.293533
Std. Dev.	7.461207	3.348511	4.348603	1.083570	0.181089	0.340903	0.348323
Skewness	4.060777	5.768344	6.319979	5.075585	9.584914	7.382157	4.640327
Kurtosis	26.40935	56.32521	52.90167	40.88731	100.4164	72.55311	29.10400
Jarque-Bera	6190.737	30014.79	26720.28	15513.15	99395.83	50977.51	7739.456
Probability	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
Sum	1153.280	148.8669	720.3479	79.92572	10.89408	29.89051	35.48967
Sum Sq. Dev.	13416.38	2702.218	4557.393	282.9636	7.903150	28.00773	29.24033
Observations	242	242	242	242	242	242	242

8. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

8.1 PANEL A : 2003-2004

Covariance Analysis: Ordinary
Date: 07/07/11 Time: 22:33
Sample: 1 242
Included observations: 242

Correlation

t-Statistic	PRICE	RETAINED EARNINGS	OTHER EQUITY	OPERATING INCOME	FINANCIAL INCOME	TAX	OTHER INCOME
PRICE	1.000000						

RETAINED EARNINGS	0.387592	1.000000					
	6.513723	-----					
OTHER EQUITY	0.675924	0.029127	1.000000				
	14.20867	0.451430	-----				
OPERATING INCOME	0.747447	0.624568	0.497874	1.000000			
	17.43041	12.38941	8.893662	-----			
FINANCIAL INCOME	0.500749	0.220076	0.527744	0.438494	1.000000		
	8.962161	3.495101	9.625304	7.558546	-----		
TAX	0.833106	0.362753	0.706942	0.854671	0.487778	1.000000	
	23.33417	6.030510	15.48473	25.50325	8.656259	-----	
OTHER INCOME	0.263665	0.173824	0.160356	0.329763	0.181529	0.262982	1.000000
	4.234524	2.734497	2.516795	5.411355	2.859754	4.222730	-----

8.2 PANEL B : 2005-2006

Covariance Analysis: Ordinary
Date: 07/07/11 Time: 22:40
Sample: 1 242
Included observations: 242

Correlation
t-Statistic

	PRICE	RETAINED EARNINGS	OTHER EQUITY	OPERATING INCOME	FINANCIAL INCOME	TAX	OTHER INCOME
PRICE	1.000000						

RETAINED EARNINGS	0.670443	1.000000					
	13.99865	-----					
OTHER EQUITY	0.696085	0.381850	1.000000				
	15.01993	6.400604	-----				
OPERATING INCOME	0.785263	0.835858	0.501811	1.000000			
	19.64789	23.58897	8.987547	-----			
FINANCIAL INCOME	0.721753	0.662044	0.748880	0.704159	1.000000		
	16.15452	13.68489	17.50640	15.36359	-----		
TAX	0.824977	0.612724	0.686127	0.801349	0.799305	1.000000	
	22.61364	12.01104	14.61127	20.75311	20.60616	-----	
OTHER INCOME	0.318808	0.358426	0.271138	0.256701	0.296495	0.344052	1.000000
	5.210868	5.947902	4.363916	4.114668	4.809547	5.676578	-----

8.3 PANEL C : 2007-2008

Covariance Analysis: Ordinary
Date: 07/07/11 Time: 22:42
Sample: 1 242
Included observations: 242

Correlation
t-Statistic

	PRICE	RETAINED EARNINGS	OTHER EQUITY	OPERATING INCOME	FINANCIAL INCOME	TAX	OTHER INCOME
PRICE	1.000000						

RETAINED EARNINGS	0.746247	1.000000					
	17.36719	-----					
OTHER EQUITY	0.728885	0.645779	1.000000				
	16.49320	13.10286	-----				
OPERATING INCOME	0.808259	0.852617	0.621016	1.000000			
	21.26513	25.27803	12.27452	-----			
FINANCIAL INCOME	0.739274	0.820678	0.832728	0.772698	1.000000		
	17.00727	22.25075	23.29957	18.85803	-----		
TAX	0.783077	0.820800	0.694023	0.859634	0.870462	1.000000	
	19.50617	22.26091	14.93398	26.06598	27.39570	-----	
OTHER INCOME	0.302067	0.286723	0.314253	0.135498	0.270680	0.427675	1.000000
	4.908909	4.636569	5.128190	2.118671	4.355969	7.329659	-----

9. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

9.1 PANEL A : 2003-2004

Dependent Variable: PRICE
Method: Least Squares
Date: 05/22/11 Time: 20:49
Sample: 1 242
Included observations: 242
White Heteroskedasticity-Consistent Standard Errors & Covariance
PRICE=C(1)+C(2)* RETAINED EARNINGS+C(3)*OTHER EQUITY+C(4)*OPERATING INCOME+C(5)*FINANCIAL INCOME +C(6)* INCOME TAX+C(7)*OTHER INCOME

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C(1)	0.563467	0.404879	1.391693	0.1653
C(2)	0.688633	0.273983	2.513413	0.0126
C(3)	0.453539	0.170083	2.666565	0.0082
C(4)	0.278552	0.640295	0.435037	0.6639
C(5)	6.835814	6.116993	1.117512	0.2649
C(6)	13.70371	3.141558	4.362073	0.0000
C(7)	0.831336	0.612235	1.357871	0.1758

R-squared	0.733802	Mean dependent var	4.209752
Adjusted R-squared	0.727006	S.D. dependent var	7.386923
S.E. of regression	3.859582	Akaike info criterion	5.567494
Sum squared resid	3500.647	Schwarz criterion	5.668413
Log likelihood	-666.6667	Hannan-Quinn criter.	5.608148
F-statistic	107.9671	Durbin-Watson stat	1.971655
Prob(F-statistic)	0.000000		

9.2 PANEL B : 2005-2006

Dependent Variable: PRICE
Method: Least Squares
Date: 05/22/11 Time: 21:01
Sample: 1 242
Included observations: 242
White Heteroskedasticity-Consistent Standard Errors & Covariance
PRICE=C(1)+C(2)* RETAINED EARNINGS+C(3)*OTHER EQUITY+C(4)*OPERATING INCOME+C(5)*FINANCIAL INCOME+C(6)* INCOME TAX+C(7)*OTHER INCOME

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C(1)	1.885197	0.366160	5.148567	0.0000
C(2)	0.700764	0.223023	3.142118	0.0019
C(3)	0.760500	0.123797	6.143094	0.0000
C(4)	1.606824	0.582569	2.758170	0.0063
C(5)	-14.04927	7.389966	-1.901128	0.0585
C(6)	11.35120	2.653338	4.278081	0.0000
C(7)	0.015979	0.803524	0.019886	0.9842

R-squared	0.776412	Mean dependent var	6.433554
Adjusted R-squared	0.770703	S.D. dependent var	9.632383
S.E. of regression	4.612462	Akaike info criterion	5.923900
Sum squared resid	4999.580	Schwarz criterion	6.024819
Log likelihood	-709.7919	Hannan-Quinn criter.	5.964554
F-statistic	136.0065	Durbin-Watson stat	1.974818
Prob(F-statistic)	0.000000		

9.3 PANEL C : 2007-2008

Dependent Variable: PRICE
Method: Least Squares
Date: 05/22/11 Time: 21:04
Sample: 1 242
Included observations: 242
White Heteroskedasticity-Consistent Standard Errors & Covariance
PRICE=C(1)+C(2)* RETAINED EARNINGS+C(3)*OTHER EQUITY+C(4)*OPERATING INCOME+C(5)*FINANCIAL INCOME+C(6)* INCOME TAX+C(7)*OTHER INCOME

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C(1)	1.158261	0.308677	3.752345	0.0002
C(2)	0.124246	0.207266	0.599451	0.5494
C(3)	0.690383	0.111785	6.176006	0.0000
C(4)	3.740026	0.850706	4.396376	0.0000
C(5)	-7.600749	4.093363	-1.856847	0.0646
C(6)	2.506280	3.143628	0.797257	0.4261
C(7)	1.863461	0.976206	1.908881	0.0575

R-squared	0.753476	Mean dependent var	4.765620
Adjusted R-squared	0.747182	S.D. dependent var	7.461207
S.E. of regression	3.751570	Akaike info criterion	5.510725
Sum squared resid	3307.456	Schwarz criterion	5.611645
Log likelihood	-659.7977	Hannan-Quinn criter.	5.551379
F-statistic	119.7091	Durbin-Watson stat	1.836430
Prob(F-statistic)	0.000000		

10. ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

A/A	Expanded name
1	PETZETAKIS
2	AEGEK CR
3	BIOTER
4	J & P AVAX
5	MOCHLOS
6	SHELMAN
7	TITAN CEMENT CR
8	PUBLIC POWER
9	DIAS AQUA CULTURE
10	NIREFS
11	PG NIKAS
12	M J MAILLIS
13	AXON HOLDINGS
14	FOURLIS HOLDING
15	TECHNICAL OLYMPIC
16	CORINTH PIPE WORKS
17	ETEM
18	PIRAEUS PORT AUTHORITY CR
19	JUMBO
20	ATTICA PUBLICATIONS
21	PEGASUS PUBLISHING
22	TELETYPOS
23	SELECTED TEXTILE
24	ALAPIS
25	EUROCONSULTANTS
26	PLAISIO COMPUTERS
27	SPACE HELLAS
28	KARELIA TOBACCO
29	ASTIR PCE.VOULIAGMENI
30	INTRALOT INTGRTD.SYS.& SVS.
31	MINOAN LINES

11. ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

11.1 PANEL A : 2003-2004

	PRICE	REVALUATION RESERVES	OTHER RESERVES	OTHER EQUITY	OPERATING INCOME	FINANCIAL INCOME	TAX	OTHER INCOME
Mean	6.798548	0.348758	1.495986	2.173284	0.844042	0.032215	0.268808	0.115049
Median	3.110000	0.005607	0.413768	1.692050	0.311890	0.009443	0.081628	0.041171
Maximum	63.30000	9.455493	26.51920	12.59420	10.40688	0.382609	2.926812	1.142754
Minimum	0.250000	-0.004641	-0.325812	-0.807785	-0.937117	0.000266	0.000000	-0.160146
Std. Dev.	11.63095	1.473225	4.558794	2.250444	1.865344	0.071679	0.500983	0.225984
Skewness	3.607832	5.327336	4.637318	2.594648	3.662640	4.033396	3.577141	2.973135
Kurtosis	16.84650	30.70886	24.02257	11.33629	17.15117	19.40854	17.02234	12.27341
Jarque-Bera	629.7942	2276.700	1363.916	249.0917	655.9483	863.6428	640.1754	313.4987
Probability	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
Sum	421.5100	21.62299	92.75110	134.7436	52.33060	1.997323	16.66612	7.133015
Sum Sq. Dev.	8252.015	132.3940	1267.739	308.9344	212.2500	0.313408	15.31001	3.115200
Observations	62	62	62	62	62	62	62	62

11.2 PANEL B : 2005-2006

	PRICE	REVALUATION RESERVES	OTHER RESERVES	OTHER EQUITY	OPERATING INCOME	FINANCIAL INCOME	TAX	OTHER INCOME
Mean	9.838065	0.638340	1.619745	2.748126	0.751665	0.065530	0.252307	0.131346
Median	5.060000	0.006107	0.362928	1.643919	0.188259	0.011870	0.076231	0.057911
Maximum	85.95000	13.88487	31.90616	30.16413	10.91196	1.211594	3.507609	2.989493
Minimum	0.460000	-0.017154	-0.586833	-0.821513	-1.621547	0.000000	-0.202249	-0.988491
Std. Dev.	15.49162	2.463374	5.535171	4.946489	2.072763	0.193269	0.599070	0.417311
Skewness	3.574817	5.128234	5.015285	4.416318	3.855658	4.561406	3.927036	5.037095
Kurtosis	16.49027	27.86767	27.01750	23.17460	18.37186	24.76010	19.40105	37.60747
Jarque-Bera	602.1873	1869.290	1750.086	1252.994	764.0431	1438.213	854.2589	3356.180
Probability	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
Sum	609.9600	39.57707	100.4242	170.3838	46.60323	4.062858	15.64303	8.143451
Sum Sq. Dev.	14639.42	370.1609	1868.925	1492.533	262.0772	2.278535	21.89199	10.62307
Observations	62	62	62	62	62	62	62	62

11.3 PANEL C : 2007-2008

	PRICE	REVALUATIONN RESERVES	OTHER RESERVES	OTHER EQUITY	OPERATIN G INCOME	FINANCIA L INCOME	TAX	OTHER INCOME
Mean	6.943226	0.638053	1.677335	3.147516	0.540908	0.092395	0.200876	0.207096
Median	3.380000	0.001411	0.309857	1.504550	0.108812	0.010934	0.049755	0.072019
Maximum	60.70000	14.23391	34.69275	40.91630	9.375725	2.040580	3.759420	2.747101
Minimum	0.220000	-0.002175	-0.477611	-2.598405	-1.613772	0.000000	-0.387171	-0.291209
Std. Dev.	11.33033	2.510022	5.988894	6.817453	1.805966	0.342793	0.602929	0.498712
Skewness	3.465854	5.050003	5.024625	4.548508	3.914464	5.155658	4.855606	3.741989
Kurtosis	15.93986	27.27617	27.10314	24.00046	18.97867	28.24263	26.92333	17.65791
Jarque-Bera	556.6785	1785.968	1761.701	1353.085	817.9089	1920.743	1722.136	699.7326
Probability	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000	0.000000
Sum	430.4800	39.55927	103.9948	195.1460	33.53628	5.728472	12.45432	12.83993
Sum Sq. Dev.	7830.965	384.3130	2187.878	2835.138	198.9523	7.167938	22.17489	15.17152
Observations	62	62	62	62	62	62	62	62

12. ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

12.1 PANEL A : 2003-2004

Covariance Analysis: Ordinary
Date: 07/07/11 Time: 23:15
Sample: 1 62
Included observations: 62

Correlation
t-Statistic

	PRICE	REVALUATION RESERVES	OTHER RESERVES	OTHER EQUITY	OPERATING INCOME	FINANCIAL INCOME	TAX	OTHER INCOME
PRICE	1.000000							

REVALUATION RESERVES	0.255957	1.000000						
	2.050955	-----						
OTHER RESERVES	0.911910	0.043835	1.000000					
	17.21198	0.339869	-----					
OTHER EQUITY	0.815637	0.467165	0.729027	1.000000				
	10.91995	4.092699	8.250028	-----				
OPERATING INCOME	0.926580	0.221351	0.930160	0.752136	1.000000			
	19.08345	1.758192	19.62381	8.840595	-----			
FINANCIAL INCOME	0.918229	0.376636	0.890261	0.867638	0.894286	1.000000		
	17.95878	3.149321	15.14088	13.51721	15.47969	-----		
INCOME TAXES	0.935317	0.258136	0.918511	0.758770	0.985482	0.896433	1.000000	
	20.47689	2.069653	17.99400	9.023299	44.96134	15.66802	-----	
OTHER INCOME	0.749281	0.123583	0.770875	0.606605	0.684777	0.767613	0.710595	1.000000
	8.763890	0.964661	9.374091	5.910347	7.278554	9.277239	7.822965	-----

12.2 PANEL B : 2005-2006

Covariance Analysis: Ordinary
Date: 07/07/11 Time: 23:21
Sample: 1 62
Included observations: 62

Correlation

t-Statistic	PRICE	REVALUATION RESERVES	OTHER RESERVES	OTHER EQUITY	OPERATING INCOME	FINANCIAL INCOME	TAX	OTHER INCOME
PRICE	1.000000							

REVALUATION RESERVES	0.100727	1.000000						
	0.784215	-----						
OTHER RESERVES	0.914913	-0.035222	1.000000					
	17.55701	-0.272996	-----					
OTHER EQUITY	0.926717	0.146765	0.958223	1.000000				
	19.10351	1.149285	25.95040	-----				
OPERATING INCOME	0.938486	-0.001532	0.932893	0.923840	1.000000			
	21.05169	-0.011864	20.06410	18.69490	-----			
FINANCIAL INCOME	0.821898	0.065013	0.898723	0.900768	0.869741	1.000000		
	11.17629	0.504659	15.87503	16.06568	13.65122	-----		
INCOME TAXES	0.928512	-0.036151	0.919067	0.917650	0.978980	0.893860	1.000000	
	19.37029	-0.280209	18.06406	17.88693	37.18060	15.44299	-----	
OTHER INCOME	0.737220	-0.045041	0.752292	0.706766	0.681950	0.597643	0.640092	1.000000
	8.451792	-0.349241	8.844805	7.738506	7.222274	5.773939	6.453400	-----

12.3 PANEL C : 2007-2008

Covariance Analysis: Ordinary
Date: 07/07/11 Time: 23:23
Sample: 1 62
Included observations: 62

Correlation
t-Statistic

	PRICE	REVALUATION RESERVES	OTHER RESERVES	OTHER EQUITY	OPERATING INCOME	FINANCIAL INCOME	TAX	OTHER INCOME
PRICE	1.000000							

REVALUATION RESERVES	0.172231	1.000000						
	1.354337	-----						
OTHER RESERVES	0.910419	-0.023895	1.000000					
	17.04691	-0.185143	-----					
OTHER EQUITY	0.931279	0.091420	0.968775	1.000000				
	19.80105	0.711114	30.26535	-----				
OPERATING INCOME	0.919842	-0.064979	0.939503	0.936849	1.000000			
	18.16278	-0.504391	21.24531	20.74950	-----			
FINANCIAL INCOME	0.878389	-0.003740	0.976982	0.948727	0.910181	1.000000		
	14.23585	-0.028973	35.47512	23.24855	17.02092	-----		
INCOME TAXES	0.885614	-0.102609	0.960265	0.935152	0.928929	0.942649	1.000000	
	14.77094	-0.799027	26.65164	20.44809	19.43365	21.87555	-----	
OTHER INCOME	0.432985	0.108015	0.411614	0.448489	0.313113	0.366654	0.508616	1.000000
	3.720747	0.841601	3.498458	3.886804	2.553781	3.052690	4.575784	-----

13. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

13.1 PANEL A : 2003-2004

Dependent Variable: PRICE
Method: Least Squares
Date: 05/29/11 Time: 21:43
Sample: 1 62
Included observations: 62
White Heteroskedasticity-Consistent Standard Errors & Covariance
PRICE=C(1)+C(2)* REVALUATION RESERVES + C(3)* OTHER RESERVES+C(4)* OTHER EQUITY+C(5)* OPERATING INCOME+C(6)* FINANCIAL INCOME+C(7)* INCOME TAX+ C(8)* OTHER INCOME

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C(1)	0.135737	0.742371	0.182843	0.8556
C(2)	-0.191117	0.761992	-0.250813	0.8029
C(3)	0.422886	0.682796	0.619344	0.5383
C(4)	0.868630	0.423545	2.050857	0.0451
C(5)	-0.389619	1.315292	-0.296223	0.7682
C(6)	27.90197	38.78471	0.719406	0.4750
C(7)	12.25397	6.473366	1.892983	0.0637
C(8)	2.999441	2.737895	1.095528	0.2781

R-squared	0.919376	Mean dependent var	6.798548
Adjusted R-squared	0.908924	S.D. dependent var	11.63095
S.E. of regression	3.510075	Akaike info criterion	5.469066
Sum squared resid	665.3137	Schwarz criterion	5.743535
Log likelihood	-161.5410	Hannan-Quinn criter.	5.576829
F-statistic	87.96751	Durbin-Watson stat	1.981584
Prob(F-statistic)	0.000000		

13.2 PANEL B : 2005-2006

Dependent Variable: PRICE
Method: Least Squares
Date: 05/29/11 Time: 21:45
Sample: 1 62
Included observations: 62
White Heteroskedasticity-Consistent Standard Errors & Covariance
PRICE=C(1)+C(2)* REVALUATION RESERVES + C(3)* OTHER RESERVES+C(4)* OTHER EQUITY+C(5)* OPERATING INCOME+C(6)* FINANCIAL INCOME+C(7)* INCOME TAX+ C(8)* OTHER INCOME

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C(1)	2.937675	0.885592	3.317190	0.0016
C(2)	0.849276	0.285980	2.969702	0.0044
C(3)	0.686450	0.540758	1.269423	0.2097
C(4)	0.490887	0.667427	0.735492	0.4652
C(5)	0.511198	2.213244	0.230973	0.8182
C(6)	-22.44802	8.026650	-2.796686	0.0071
C(7)	16.79919	6.534399	2.570885	0.0129
C(8)	5.676500	2.077624	2.732208	0.0085

R-squared	0.933194	Mean dependent var	9.838065
Adjusted R-squared	0.924534	S.D. dependent var	15.49162
S.E. of regression	4.255710	Akaike info criterion	5.854314
Sum squared resid	977.9974	Schwarz criterion	6.128783
Log likelihood	-173.4837	Hannan-Quinn criter.	5.962078
F-statistic	107.7591	Durbin-Watson stat	1.919173
Prob(F-statistic)	0.000000		

13.3 PANEL C : 2007-2008

Dependent Variable: PRICE
Method: Least Squares
Date: 05/29/11 Time: 21:47
Sample: 1 62
Included observations: 62
White Heteroskedasticity-Consistent Standard Errors & Covariance
PRICE=C(1)+C(2)* REVALUATION RESERVES + C(3)* OTHER RESERVES+C(4)* OTHER EQUITY+C(5)* OPERATING INCOME+C(6)* FINANCIAL INCOME+C(7)* INCOME TAX+ C(8)* OTHER INCOME

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C(1)	2.715399	0.522334	5.198592	0.0000
C(2)	0.942031	0.133125	7.076289	0.0000
C(3)	0.656924	0.483338	1.359139	0.1798
C(4)	0.113415	0.261186	0.434231	0.6659
C(5)	4.061399	0.859215	4.726873	0.0000
C(6)	-5.404740	6.506309	-0.830692	0.4098
C(7)	0.371961	3.412712	0.108993	0.9136
C(8)	1.910777	1.028026	1.858684	0.0685

R-squared	0.921398	Mean dependent var	6.943226
Adjusted R-squared	0.911209	S.D. dependent var	11.33033
S.E. of regression	3.376188	Akaike info criterion	5.391286
Sum squared resid	615.5267	Schwarz criterion	5.665755
Log likelihood	-159.1299	Hannan-Quinn criter.	5.499049
F-statistic	90.42979	Durbin-Watson stat	2.258565
Prob(F-statistic)	0.000000		

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Alexander D, Britton A., Jorissen A., "International Financial Reporting and Analysis", 2004
- Grant Thornton, "Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης - I.F.R.S.: αναλυτική παρουσίαση", Β΄ Έκδοση Συμπληρωμένη, Αθήνα 2006, Τόμος Α΄
- Grant Thornton, "Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης - I.F.R.S.: αναλυτική παρουσίαση", Β΄ Έκδοση Συμπληρωμένη, Αθήνα 2006, Τόμος Β΄
- Grant Thornton, "Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης - I.F.R.S.: αναλυτική παρουσίαση", Β΄ Έκδοση Συμπληρωμένη, Αθήνα 2006, Τόμος Γ΄
- PricewaterhouseCoopers, "Understanding IAS", 2002
- Γκίκας Δημήτριος, «Χρηματοοικονομική Λογιστική – International Financial Reporting Standards», Γ΄ Έκδοση , Εκδόσεις Γ. Μπένου, Αθήνα 2008
- Καββαδίας Λ., «Εισαγωγή στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα», Εκδόσεις Ipirotiki Software & Publications S.A., Αθήνα 2003.
- Καραμάνης Κωνσταντίνος- Παπαδάκης Βασίλης: «Η εφαρμογή των ΔΛΠ στην Ελλάδα, επιπτώσεις για ελεγκτές, λογιστές επιχειρήσεις & εποπτικές αρχές» , Αθήνα 2008
- Ντζανάτος Δημήτρης, «Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με απλά λόγια και οι διαφορές τους από τα Ελληνικά», Εκδόσεις Καστανιώτη 2008.
- Πρωτοψάλτης Γ. Νικόλαος, « Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα , Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης , Διερμηνείες : Παραδείγματα εφαρμογής» Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης Αθήνα 2009 , Α΄ ΤΟΜΟΣ
- Πρωτοψάλτης Γ. Νικόλαος, « Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα , Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης , Διερμηνείες : Παραδείγματα εφαρμογής» Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης Αθήνα 2009 , Β΄ ΤΟΜΟΣ
- Πρωτοψάλτης Νικόλαος. & Βρουστούρης Παναγιώτης, « Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και διερμηνείες: Πρακτική ανάλυση και ερμηνεία με λογιστικά παραδείγματα εφαρμογής» Εκδόσεις : Σώμα ορκωτών ελεγκτών λογιστών, Αθήνα 2009

- Σακέλλης Ι. Εμμανουήλ, «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα - Ανάλυση και Εφαρμογή σε συνδυασμό με το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο και την Εμπορική και Φορολογική Νομοθεσία»,
  Εκδόσεις Ε. Σακέλλη, Αθήνα 2002

- Σακέλλης Ι. Εμμανουήλ, «Σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων που προβλέπουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα με βάση το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο»,
  Εκδόσεις Ε. Σακέλλη, Αθήνα 2005

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

- Barth M. E., Beaver W. H. and Landsman W. R., 2001, "The Relevance of the Value Relevance Literature for Financial Accounting Standard Setting: Another View", Journal of Accounting and Economics, Vol.31, pp.77-104
- Collins D., Maydew E. and Weiss I., 1997, "Changes in the Value-relevance of Earnings and Book Values over the Past Forty Years", Journal of Accounting and Economics, Vol.24, pp.39-67
- Deloitte and Touche, 2003, "Use of IFRS for Reporting by Domestic Listed Companies by Country", IAS
- Feltham G. and Ohlson J., 1995, "Valuation and Clean Surplus Accounting for Operating and Financial Activities", Contemporary Accounting Research, Vol.11, No.2, pp.689-731
- Grant Thornton, 2006, "Οι επιπτώσεις των I.F.R.S. κατά την πρώτη εφαρμογή τους στις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες"
- Grant Thornton, 2007, «Επιπτώσεις εφαρμογής των ΔΠΧΠ στις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες για τη χρήση 2006»
- Kothari S.P. and Zimmerman J., 1995, "Price and Return Models", Journal of Accounting and Economics, Vol.20, pp.155-192
- Ohlson J.A., 1995, "Earnings, Book Values, and Dividends in Equity Valuation", Contemporary Accounting Research, Vol.11, No.2, pp.661-688
- Whittington Geoffrey, 2005, "The adoption of International Accounting Standards in the European Union", European Accounting Review, Vol.14, No.1, pp.127-153

- Athianos S., Vazakidis A. and Dritsakis N.,"Financial Statement Effects of Adopting International Accounting Standards: The Case of Greece", 4th Annual Conference of Hellenic Finance and Accounting Association, University of Piraeus, 16-17 December 2005

- Karampinis Nikolaos - Hevas Dimosthenis , "The Effect of the Mandatory Application of IFRS on the Value Relevance of Accounting Data: Some Evidence from Greece" pp. 16-23

- Karampinis Nikolaos - Hevas Dimosthenis, "Mandating IFRS in an UnfavorableEnvironment: The Greek Experience"

- Αυλωνίτης Ξενοφών, Παπαγεωργίου Σταύρος, Αποστολοπούλου Νένα, Πεταλάκης Κων/νος, «Μελέτη Επιπτώσεων εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στις οικονομικές καταστάσεις των εισηγμένων εταιριών , 2006

- Παπαθανασίου Κώστας, Πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα,